

«ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ»

ΔΡΑΣΗ - ΙΔΕΟΛΟΓΙΑ - ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Έτος 16^ο - Τεύχος 62

Απρίλιος - Ιούνιος 2001

ΣΤΟ ΤΕΥΧΟΣ ΑΥΤΟ:

Σελ.

- ☐ **Γ. Σελλιανάκη:** Η κατάργηση του Εποπτικού Συμβουλίου στις ΑΣΟ σηματοδοτεί νέα πορεία στη Διοικητική και τη Διαχειριστική τους λειτουργία 65-71
- ☐ **Γ. Σελλιανάκη:** ΑΤΕ, η Τράπεζα των Αγροτών είναι τώρα Τράπεζα όλων 73-78
- ☐ **Κ. Μπερμπή:** Για τη μετοχοποίηση της ΑΤΕ 78-79
- ☐ **Γ. Ντούσια:** Αναγκαία η αναδιάρθρωση των δομών μεταποίησης των επιτραπέζιων ελιών 81-83
- ☐ **Θαν. Μπίκου:** 1000 λέξεις. 84
- ☐ **Γ. Σελλιανάκη:** «Οι καλοί νόμοι κάνουν και καλά εργοστάσια» 85-86
- ☐ **Κ. Χαβδούλα:** Το Συνεταιριστικό κίνημα και οι μέθοδοι χειραγώγησής του 87-88
- ☐ **Μ. Δερμιτζάκη:** Το περιβάλλον εκπέμπει S.O.S. 89
- ☐ **ΙΣΕΜ:** Έκθεση πεπραγμένων του Δ.Σ. κατά το έτος 2000 91-95
- ☐ **Γ. Σελλιανάκη:** Να εκσυγχρονισθούν τα συνεταιριστικά ελαιουργεία 97-100
- ☐ **Αναγνωστών:** Απόψεις για το άρθρο «Να γυρίσουν οι Μπότερες στο σπίτι» 101-102
- ☐ **Θ. Χαρίτου:** Η ποιοτική εξυπηρέτηση των πελατών 103-104
- ☐ **Γ. Σελλιανάκη:** Επιτέλους, ας ελέγξει ο καθένας μας και τον εαυτό του 105-106
- ☐ **Θ. Χαρίτου:** Αν δεν έχεις γέροντα στο σπίτι σου, πάνε ν' αγοράσεις 107
- ☐ **Συνεταιριστή:** (χωρίς όνομα). «ΘΥΜΗΣΕΣ» 109-110
- ☐ **Γ. Φραγκιαδουλάκη:** ΣΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ: (Μας ρωτούν και απαντούμε) 111-112
- ☐ **Της Σύνταξης:**
 - ΜΕΤΑΞΥ ΜΑΣ: Ενημερωτική στήλη για τα μέλη της Ε.Φ.Σ. 113-114
 - Δυνατότητες χρηματοδότησης για δράσεις νέων γεωργών 115-116
 - Οι μεγάλοι σταυρώνονται ή πέθαιναν στην εξορία 116
 - Αγροτσυνεταιριστικές Ειδήσεις 117-119
 - Περιεχόμενα στα Αγγλικά - Ταυτότητα περιοδικού 120

ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΟ ΠΑΡΘΕΝΟ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ ΣΠΙΤΙΚΟ

βάλτε το
στην
καρδιά σας.

θα σας
το
ανταποδώσει.

ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΗ
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ
ΕΛΑΙΟΚΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Η κατάργηση του Εποπτικού Συμβουλίου στις Α.Σ.Ο. σηματοδοτεί νέα πορεία στη Διοικητική και τη διαχειριστική τους λειτουργία

Άρθρο του Γ.Β. ΣΕΛΛΙΑΝΑΚΗ

Το θεσμοθετημένο από το 1915, με τον πρώτο περί ΑΣΟ Νόμο –το Νόμο 602/1915– ελεγκτικό όργανο, το γνωστό μας Εποπτικό Συμβούλιο, καταργήθηκε με το Νόμο 2810/2000. Σ' αυτό το ελεγκτικό όργανο αναφερόταν το άρθρο 37 του πρώτου αυτού Νόμου (602/15) και σχεδόν με τις ίδιες διατάξεις, τα αντίστοιχα άρθρα των μετέπειτα Νόμων. Του Νόμου 921/1979 (άρθρο 33) του Νόμου 1541/1983 (άρθρο 20) και του Νόμου 2169/1993 (άρθρο 25).

Αν και είναι ακόμη πολύ κοντά στη σκέψη μας, ας φρεσκάρουμε τα περι αυτού, για την παραπέρα κατανόηση τούτου του κειμένου.

Το Εποπτικό Συμβούλιο, εκλεγόταν από τις Γενικές Συνελεύσεις των μελών των Α.Σ.Ο., στην ίδια Σύνοδο που εκλεγόταν και το Διοικητικό Συμβούλιο. Η πλειοψηφία δηλαδή αυτής της Συνέλευσης, εξέλεγε το Διοικητικό Συμβούλιο, που θα διοικούσε το Συνεταιρισμό και το Εποπτικό Συμβούλιο, που θα ήλεγχε τις αποφάσεις και τη διαχείριση αυτού του Συμβουλίου (Διοικητικού).

Για την εκλογή, από την ίδια Συνέλευση, Διοικητικού και Εποπτικού Συμβουλίου, κατά καιρούς υπήρξαν αιτιάσεις. Υποστηρίχθηκε ότι θάταν σκόπιμο να μην εκλέγει η πλειοψηφία της ίδιας Συνέλευσης και το ένα (Διοικητικό) και το άλλο (Εποπτικό) Συμβούλιο, αλλά τα Συμβούλια αυτά (Διοικητικό - Εποπτικό) να εκλέγονταν από δύο διαφορετικές Συνελεύσεις. Μιας δηλαδή και η θητεία αυτών των Συμβουλίων, ήταν συνήθως διετής, θάταν ευκαίο –υποστηρίχθηκε– να εκλέγονταν το Διοικητικό στην πρώτη Συνέλευση και το Εποπτικό στη δεύτερη, ώστε το Διοικητικό Συμβούλιο να ελέγχεται πάντα από το Εποπτικό Συμβούλιο που θα εκλεγόταν από άλλη Γενική Συνέλευση.

Η άποψη αυτή που υποστηρίχθηκε από θεωρητικούς του Συνεργατισμού, δεν έγι-

νε αποδεκτή από τους ενεργούς (μάχιμους) Συνεταιριστές και τα δύο Συμβούλια εκλέγονταν από την ίδια Γενική Συνέλευση μέχρι και το 2000 που καθιερώθηκε με το Νόμο 2810/2000 (άρθρο 17 § 2) «οι ελεγκτές και ισάριθμοι αναπληρωτές τους ορίζονται από την προηγούμενη Τακτική Γενική Συνέλευση πλην των ελεγκτών της πρώτης εταιρικής χρήσεως οι οποίοι ορίζονται από το Καταστατικό».

Ποτέ ωστόσο δεν αμφισβητήθηκε η αναγκαιότητα του Εποπτικού Συμβουλίου, στη λειτουργία του Συνεταιρισμού, όσο και αν ο αυστηρός, δίκαιος, τακτικός και εμπειριστατωμένος έλεγχος της Εποπτικής Υπηρεσίας της Α.Τ.Ε., το καθιστούσε σχεδόν ανύπαρκτο ως ελεγκτικό όργανο.

Στις Γενικές Συνελεύσεις ακουγόταν, αδιάφορα, η έκθεση του Εποπτικού Συμβουλίου, όσο οι παρόντες ακροατές συνεταίροι, γνώριζαν από πριν ότι δεν υπήρχαν διαφορετικές απόψεις μεταξύ του προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου και του προϊσταμένου του Εποπτικού Συμβουλίου. Και μόνο σε περιπτώσεις αντικρουόμενων απόψεων, παρακολουθούσαν ανελλιπώς και με ενδιαφέρον, τις θέσεις και τα επιχειρήματά τους, περιμένοντας την άποψη της πανίσχυρης (από την άψογη ελεγκτική δραστηριότητά της) Εποπτικής Υπηρεσίας της ΑΤΕ, που θα τερμάτιζε την αντιδικία.

Από τότε όμως που καταργήθηκε η Εποπτική Υπηρεσία της ΑΤΕ, λογικά θα έπρεπε να αναμένετο ότι το Εποπτικό Συμβούλιο, όχι μόνο δεν θα καταργείτο από τις ΑΣΟ, αλλά και θα ενισχυόταν νομοθετικά, για να εκτελεί καλύτερα την αποστολή του.

Γιατί άλλωστε, για όλες τις οικονομικές δραστηριότητες που διέπονται από ειδικούς Νόμους, όπως ο Νόμος 2190/1920 για τις Ανώνυμες Εταιρείες, ο Νόμος 3190/1955 για τις εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, ακόμη και για τα Σωματεία του Αστικού Κώδικα, προβλέπονται εσωτερικοί έλεγχοι από ειδικά, όπως και στην περίπτωση των ΑΣΟ πριν το Νόμο 2810/2000, όργανα. Ελεγκτές, από το Νόμο 2190/20 (άρθρο 36) και τα Σωματεία (άρθρο 94) και Εποπτικά Συμβούλια από το Νόμο 3190/55 (άρθρο 23).

Οι αγρότες πάντα δυσπιστούσαν

Οι αγρότες πάντα δυσπιστούσαν για τους τρίτους που μπαίνανε στις Διοικήσεις, στις διαχειρίσεις και τους ελέγχους των Συνεταιρισμών τους. Ξένα σώματα τους λέγανε και πάντα ζητούσαν να προσλαμβάνονται στους Συνεταιρισμούς των, μόνο παιδιά αγροτών. Ακόμη και για την τόσο ωφέλιμη για τα συμφέροντά τους Εποπτική Υπηρεσία της ΑΤΕ που έλεγχε τις διαχειρίσεις των Συνεταιρισμών τους, μεμπιμοιρούσαν.

Εύλογο λοιπόν το ερώτημα: αγνοούσε ο Νομοθέτης του Νόμου 2810/2000 αυτή την πραγματικότητα; Θέλησε να εκλέγουν τα μέλη του Συνεταιρισμού, τη Διοίκησή του και κάποιοι άλλοι, τρίτοι, επαγγελματίες, να την ελέγχουν; Και έχουν παραδείγματα να τους κάνουν περισσότερο δύσπιστους. Χθεςινοί λειτουργοί του Συνεταιρισμού και ελεγκτές τους, στους οποίους απευθύνονταν για συναλλαγές ή παράπονα, είναι σημερινοί αντισυμβαλλόμενοί τους σε συναλλαγές τους, είτε αυτές αφορούν πωλήσεις αγροτικών προϊόντων, είτε προμήθειες γεωργικών εφοδίων. Έγιναν

επιχειρηματίες με εφόδια, τις γνώσεις, τις εμπειρίες και τις γνωριμίες που απέκτησαν όταν υπηρετούσαν τις Συνεταιριστικές τους Οργανώσεις.

Χαρακτηριστική περίπτωση είναι η αντίδραση Συνεταιριστού, στην πρόταση Υπουργού, να προσληφθούν Λογιστές για τον έλεγχο των ΑΣΟ που είχαν δανειακά βάρη, από την άσκηση κοινωνικής πολιτικής. «Και θα βάλετε στα Λογιστήρια των Α.Σ.Ο., τους Λογιστές των ανταγωνιστών τους κύριε Υπουργέ, όταν γι' αυτούς τους ελέγχους υπήρχε ειδικό Σώμα με Νομοθετική υποχρέωση να μεριμνά για την ανάπτυξη των Συνεταιρισμών και με τεράστια χρηματικά ποσά τοποθετημένα από τον εργοδότη τους, σ' αυτούς» ήταν η απάντησή του. Ο Υπουργός πήρε την πρότασή του πίσω και δεν έγινε τότε αυτό που έγινε τώρα με το Νόμο 2810/2000.

Γιατί λοιπόν καταργήθηκε το Ε.Σ.;

Γιατί λοιπόν καταργήθηκε και πως δικαιολογείται η κατάργηση του Εποπτικού Συμβουλίου στις Α.Σ.Ο. με το Νόμο 2810/2000;

Στην εισηγητική έκθεση του Νόμου αναφέρεται:

«Είναι χαρακτηριστικό του σχεδίου Νόμου ότι δεν περιέχει διάταξη σχετική με το εποπτικό συμβούλιο, όπως συνέβαινε με όλους τους προηγούμενους νόμους. Αυτό δεν αποτελεί παράλειψη, αλλά αναγνώριση μιας πραγματικότητας. Με την πολυπλοκότητα που απέκτησαν οι οικονομικές δοσοληψίες και οι νομοθετικές ρυθμίσεις, είναι πρακτικά δυσχερές και εξειδικευμένο το έργο ενός εποπτικού συμβουλίου, αφού απαιτεί τη σύμπραξη ειδικών. Ο ελεγκτικός μηχανισμός που προβλέπεται από το σχέδιο νόμου, κρίνεται κατάλληλος και επαρκής για τη διασφάλιση των συμφερόντων των μελών».

Πρόκειται για μια ασαφή όσο και ανεπαρκή αιτιολόγηση. Γιατί, αν η πολυπλοκότητα στις οικονομικές δοσοληψίες και οι νομοθετικές ρυθμίσεις αποτελούν το λόγο της κατάργησης του εποπτικού συμβουλίου, ο ίδιος αυτός λόγος, θα μπορούσε να προβληθεί και για το Διοικητικό Συμβούλιο που κι αυτό απαρτίζεται από απλούς αγρότες, οι οποίοι είναι υποχρεωμένοι να δραστηριοποιούνται μέσα σ' αυτή την πολυπλοκότητα των οικονομικών δοσοληψιών και την πληθώρα των νομοθετικών ρυθμίσεων.

Ο ελεγκτικός μηχανισμός εξ άλλου, που προβλέπεται από το Νόμο, εκτός από το όσο αφορά την εποπτεία και τον έλεγχο του Υπουργείου (άρθρο 16), όλοι οι άλλοι έλεγχοι (άρθρο 17), ορκωτών Λογιστών, ελεγκτών πτυχιούχων κ.ά., είναι έλεγχοι τρίτων, που θα μπορούσαν να δικαιολογηθούν, αν θα υπήρχε και το Εποπτικό Συμβούλιο, το οποίο θα είχε άποψη και θα έδιδε πληροφόρηση στα μέλη του Συνεταιρισμού στις Γενικές Συνελεύσεις, για τους ελέγχους τους (των τρίτων).

Ο Αγρότης δεν ασκεί σήμερα δικό του έλεγχο στο Συνεταιρισμό του, από θεσμοθετημένο δηλαδή όργανο, που ο ίδιος εκλέγει από τα μέλη του. Τη Διοίκηση που εκλέγει για να Διοικήσει το Συνεταιρισμό του, ελέγχει μέσα από τους ελέγχους τρίτων, που θεσμικά δεν υπάγονται σε κρατικό ή συγγενικό του φορέα, με οργανική αρμοδιότητα, υπηρεσιακό ενδιαφέρον και οικονομικό συμφέρον όπως ήταν η ΑΤΕ με τον ιδρυτικό της Νόμο (4332/1929).

Και έχει αυτό ιδιαίτερη σημασία, όταν είναι πια καθιερωμένο και πολύ γνωστό σήμερα ότι, Διοικήσεις δευτεροβάθμιων και τριτοβάθμιων Α.Σ.Ο. ασκούν λειτουργικές αρμοδιότητες. Δεν περιορίζονται σε αποφάσεις που θα εκτελούν υπηρεσιακά όργανα, τα οποία όμως θα εποπτεύουν και θα ελέγχουν μέσα από εσωτερικούς ελέγχους, την εφαρμογή τους.

Στις περιπτώσεις αυτές αχρηστεύονται, ακόμη και αν υπάρχουν, οι εσωτερικοί έλεγχοι, αφού τα όργανά τους διορίζονται, προάγονται, μεταθέτονται και παύονται από τις Διοικήσεις αυτές. Εξάλλου τα ίδια αυτά ελεγκτικά όργανα, όπως και όλα τα υπηρεσιακά όργανα, δεν έχουν μετά την κατάργηση του Εποπτικού Συμβουλίου, άλλο όργανο μέσα στο Συνεταιρισμό, στο οποίον θα μπορούσαν να προσφύγουν για περιπτώσεις υπέρβασης εξουσίας του Διοικητικού Συμβουλίου σε υποθέσεις του Συνεταιρισμού και δικές τους.

Αδιέξοδο η δομική αλλαγή;

Με τη γιγάντωση των Αγροτοσυνεταιριστικών μονάδων, ιδιαίτερα στις χώρες της Κεντρικής Ευρώπης, στο καθεστώς της κατευθυνόμενης και επιδοτούμενης οικονομίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ακούγονται διάφορες απόψεις – καταστάλαγμα εμπειριών – στα θέματα Διοίκησης και Διαχείρισης συλλογικών – όπως στην περίπτωση των ΑΣΟ – δραστηριοτήτων.

Οι έννοιες της αλληλεγγύης και της αλληλοβοήθειας, εκφράζονται διαφορετικά στη νέα τάξη πραγμάτων. Η **ευαισθησία για βοήθεια του φτωχού με το περίσσειμα του πλούσιου** που ενεργοποίησε η συνεργατική φιλοσοφία, εκφράζεται τώρα με σειρά τεχνοκρατικών μεθοδεύσεων για απόκτηση πλούτου και για το φτωχό. Και ήταν διαπιστωμένο για τη χώρα μας, τα χρόνια της οικονομικής ανασύνταξης της Ευρώπης, ότι από τον αγροτικό μας χώρο απουσίαζαν και μάλιστα ανησυχητικά:

- Η οικονομική σκέψη από τις ενέργειες.
- Το σύγχρονο επιχειρηματικό πνεύμα από τις πρωτοβουλίες.
- Η έρευνα της αγοράς για το σωστό προσανατολισμό της παραγωγής, και
- Το τεχνοπαραγωγικό πνεύμα συνεργασίας από τις συλλογικές δραστηριότητες.

Παράγοντες, αναγκαίοι για τη δημιουργία, ανταγωνιστικών παραγωγικών μονάδων, που θα παράγουν ή θα διαχειρίζονται πλούτο για τις ανάγκες, ιδιαίτερα του φτωχού.

Και έχει γίνει πια συνείδηση ότι οι ανταγωνιστικές αυτές μονάδες, δεν μπορούν να δημιουργηθούν μόνο από τα αιρετά στελέχη, που εκλέγονται στις Γενικές Συνελεύσεις, όσο και αν είναι άψογες οι επιλογές και πλούσιες οι επιδοτήσεις που στηρίζουν τις διαχειρίσεις τους. Τον πρώτο και κύριο λόγο στη λειτουργία αυτών των μονάδων έχουν σήμερα, **μια τεχνοκρατική ομάδα και ένας καλά πειθαρχημένος Υπηρεσιακός Μηχανισμός**. Δυστυχώς στις Αγροτοσυνεταιριστικές μας μονάδες, η τεχνοκρατική ομάδα είναι σχεδόν άγνωστη και ο Υπηρεσιακός μηχανισμός, μόνο στην παραγωγική διαδικασία, δεν χρησιμοποιήθηκε πειθαρχημένα και αξιοκρατικά, εδώ και αρκετά χρόνια.

Στους Ευρωπαϊκούς Συνεταιριστικούς κύκλους, γίνεται τελευταία, όλο και περισ-

σότερο, λόγος για μια νέα τυπική δημοκρατική δομή στη Διοικητική λειτουργία του Αγροτικού Συνεταιρισμού. Και στα δύο συστήματα Διοίκησής τους (το μονιστικό, με μόνο Διοικητικό Συμβούλιο και το δυαδικό με Διοικητικό και Εποπτικό Συμβούλιο) –υποστηρίζεται– τον πρώτο και κύριο ρόλο στην εκτελεστική και διαχειριστική εξουσία έχει το **υπηρεσιακό Μάνατζμεντ**: ή εξειδικευμένη τεχνοκρατική (υπηρεσιακή ή και με σύμβαση έργου) και η πανίσχυρη υπηρεσιακή (Υπηρεσιακό Συμβούλιο) ομάδα.

Μόνο αυτή η συζευγμένη ομάδα –υποστηρίζεται– όταν και όσο στηριχθεί από τη Διοίκηση, μπορεί να δημιουργήσει ανταγωνιστική μονάδα, για το συμφέρον του παραγωγού και του καταναλωτή, με καλά προϊόντα, σωστή ανάπτυξη, χωρίς υπερδανεισμό, υπεραπασχόληση, υπερπαραγωγή, λανθασμένα κοστολόγια, ζημιές. **Γιατί σ' αυτό το λειτουργικό ζεύγος μεταφέρεται αδιάκοπα και σωρευτικά η γνώση και η εμπειρία, καλλιεργείται η άμιλλα, και ο καλώς εννοούμενος συναγωνισμός, εξειδικεύεται η αρμοδιότητα και καταγράφεται η ενδεχόμενη ευθύνη σε όλην την παραγωγική και διαχειριστική διαδρομή, χωρίς ποτέ να είναι δυνατή η διαγραφή της, με ψήφους, στη Γενική Συνέλευση.**

Ξεκάθαρη διάκριση των αρμοδιοτήτων – Ο ρόλος της ΠΑΣΕΓΕΣ

Φυσικά, όλος αυτός ο τεχνοπαραγωγικός μηχανισμός πάντα θα είναι κάτω από τη Διοίκηση και την εποπτεία του Διοικητικού Συμβουλίου, το οποίο όμως για να αποδώσει χρήσιμο, κατά πως το θέλουν οι περιστάσεις, έργο, θα πρέπει να προγραμματίζει τις δραστηριότητες (μετά από εισηγήσεις του τεχνοκρατικού επιτελείου) να εποπτεύει την αποτελεσματικότητα της εφαρμογής τους και να ελέγχει την νομιμότητα των πράξεων μιας προγραμματισμένης διαδικασίας, με εσωτερικό εποπτικό και ελεγκτικό μηχανισμό. **Σε καμμία όμως περίπτωση δεν θα πρέπει να υπεισέρχεται στις λειτουργικές διαδικασίες.** Όπου, όταν και όσο αυτό συνέβη, τα αποτελέσματα υπήρξαν καταστρεπτικά, όμως, χωρίς ή με ελάχιστες συνέπειες για τους υπόλογους, λόγω της παροδικότητας και της εναλλαγής των Διοικήσεων, της έλλειψης διατάξεων για τις περιπτώσεις ανάμειξής τους εις τα της υπηρεσιακής λειτουργίας, της επιβολής τους εις τον εξαρτώμενο από την εξουσία τους, υπηρεσιακό μηχανισμό και της εργοδοτικής ή και άλλης στήριξής τους.

Γενική πάντως είναι σήμερα η αντίληψη ότι **μέσα στη λειτουργική μονάδα, πρέπει να υπάρχει μια ξεκάθαρη διάκριση στις αρμοδιότητες, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του Διοικητικού Συμβουλίου, του ελεγκτικού μηχανισμού, του μάνατζμεντ (είτε αυτό είναι με σύμβαση έργου, είτε είναι ενταγμένο στον Υπηρεσιακό Μηχανισμό) και του Διευθυντικού υπηρεσιακού Συμβουλίου, το οποίο και μόνο θα πρέπει να έχει αρμοδιότητα εις τα του προσωπικού, δηλαδή τα προσόντα, την απόδοση, την εφαρμογή των νόμων, των προγραμμάτων και των οδηγιών.** Πρώτο και κύριο καθήκον του Διοικητικού Συμβουλίου, είναι να διασφαλίσει μια τέτοια λειτουργική διαδικασία και με ανυπόκριτο σεβασμό να αποφεύγει δικές του, λειτουργικές παρεμβάσεις.

Μια ενιαία και σαφή, ως προς τον όρο, τα όρια και το περιεχόμενο κατευθυντήρια οδηγία της ΠΑΣΕΓΕΣ, πάνω σ' αυτό το ζωτικό θέμα λειτουργίας των Α.Σ.Ο., θα

ήταν σημαντική προσφορά της στο Αγροτοσυνεταιριστικό κίνημα, που εκπροσωπεί και που φυσικά κρίνεται από τη σωστή, την ανεμπόδιστη γραφειοκρατικά, συνεπή και αποδοτική πορεία του.

Και θάταν πολύ χρήσιμη μια διάταξη του νέου Νόμου (2810/2000) που θα παραχωρούσε στην ΠΑΣΕΓΕΣ, την αρμοδιότητα οργάνωσης και φυσικά την ευθύνη μιας ενιαία δομημένης διοικητικής λειτουργίας των ΑΣΟ, με ξεκάθαρη τη διάκριση των αρμοδιοτήτων, των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων, Διοικητικών και Υπηρεσιακών Οργάνων, εννοείται με αρμοδιότητα ελέγχου της εφαρμογής των οδηγιών της.

Ο Νόμος 2810/2000

Ο Νόμος 2810/2000 στο άρθρο του 14 αποπειράται να προσεγγίσει το πνεύμα της ευρωπαϊκής περί Συνεταιρισμών αντίληψης, αλλά δεν αποτολμά μια ξεκάθαρη θέση. Η παράγραφος 9 αυτού του άρθρου (14) έχει ως εξής:

«Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει τη δυνατότητα ορισμού, από το διοικητικό συμβούλιο, Γενικού Διευθυντή (Μάνατζερ) στον οποίον αναθέτει με σύμβαση τη μερική ή ολική άσκηση των εξουσιών και αρμοδιοτήτων του διοικητικού συμβουλίου, πλην εκείνων που, κατά το νόμο ή το καταστατικό, απαιτούν συλλογική ενέργεια, καθώς και τη γενική διεύθυνση και διαχείριση των υποθέσεων του συνεταιρισμού. Με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου καθορίζονται τα δικαιώματα, οι υποχρεώσεις και οι αρμοδιότητες του Γενικού Διευθυντού.

Ο Γενικός Διευθυντής επιλέγεται μετά από προκήρυξη που δημοσιεύεται στον ημερήσιο Τύπο».

Οι κατευθυντήριες οδηγίες και το σχέδιο καταστατικού της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκφράζουν με σαφήνεια, ένα νέο πνεύμα, που θα έπρεπε επίσης, να είχε διατυπωθεί στον δικό μας τελευταίο (ισχύοντα σήμερα) νόμο.

Το άρθρο 30 αναφέρει ότι, σ' ό,τι αφορά στη Διοίκηση του Συνεταιρισμού, το κράτος - μέλος, μπορεί να επιβάλλει είτε το **δυσδικό** (Διοίκηση με Διοικητικό και Εποπτικό συμβούλιο) είτε το **μονιστικό** (Διοίκηση με μόνο εποπτικό συμβούλιο) σύστημα. Άρα εφόσον στον ισχύοντα σήμερα Νόμο περί Α.Σ.Ο., στη χώρα μας, το **Νόμο 2810/2000**, καταργήθηκε το Εποπτικό Συμβούλιο, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις που δίδονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, θα πρέπει να συμπεράνομε ότι η χώρα μας υιοθέτησε το **μονιστικό σύστημα** και ότι οι περί Διοικητικού Συμβουλίου διατάξεις (άρθρο 14) αναφέρονται σε εποπτικό όργανο το οποίον ασκεί Διοικητική και μόνο εξουσία στην εσωτερική ομάδα (Μάνατζερ και Υπηρεσιακό Συμβούλιο) που λειτουργεί την Υπηρεσιακή μονάδα. **Μια σχέση δηλαδή όμοια περίπου μ' εκείνη του Διοικητικού Συμβουλίου της ΑΤΕ, πριν την Ανωνυμοποίησή της και του Υπηρεσιακού της Μηχανισμού.** Και η σχέση εκείνη, όπως όλοι γνωρίζουν πέτυχε. Δοκίμαστηκε κάτω από δύσκολες συνθήκες, άντεξε και απέδωσε.

Αλλά η ασάφεια, η σύγχυση και το αδιέξοδο, με υπόψιν και την πικρή εμπειρία που αποκτήθηκε στη χώρα μας τα τελευταία 20 χρόνια, φαίνεται καθαρά από την αντιπαραβολή με το άρθρο 33 του ευρωπαϊκού σχεδίου. Αναφέρει: στην παράγραφο του (1) «Το όργανο εποπτείας ελέγχει τη διαχείριση που ασκεί το όργανο Διεύ-

θυνας. Δε μπορεί να ασκήσει το ίδιο την εξουσία διαχείρισης του Συνεταιρισμού». Και στην παράγραφο (2) «Τα μέλη του οργάνου εποπτείας, διορίζονται και ανακαλούνται από τη Γενική Συνέλευση». Άρα η Ευρωπαϊκή Ένωση, θέλει εκλεγμένο από τη Γενική Συνέλευση Εποπτικό Συμβούλιο, το οποίο ελέγχει τη διαχείριση που ασκεί το όργανο διεύθυνσης και το ενημερώνει (το όργανο εποπτείας) τουλάχιστον ανά τρίμηνο για την πορεία των υποθέσεων του Συν/σμού και για τις προοπτικές εξελίξεις τους (άρθρο 34 παρ. 1).

«Το Καταστατικό του Συνεταιρισμού μπορεί να προβλέπει –αναφέρεται στο άρθρο 57– τη δημιουργία ενός εσωτερικού οργάνου ελέγχου των λογαριασμών, τα μέλη του οποίου, εκλέγονται μεταξύ των συνεταίρων και έχουν ως αποστολή τους το μόνιμο έλεγχο λογαριασμών και τη διαχείριση».

Με λίγα και απλά λόγια από τα παραπάνω και μόνο στοιχεία, αυτά που εκφράζουν την περί Αγροτικών Συνεταιρισμών αντίληψη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των αντίστοιχων που περιέχονται στις διατάξεις του Νόμου 2810/2000, φαίνεται καθαρά ό,τι γίνεται προσπάθεια προσέγγισης στη σύγχρονη Διοικητική λειτουργία του, άλλα όμως δεν αποτολμάται μια ξεκάθαρη θέση στην εσωτερική λειτουργία, του Διευθυντικού Υπηρεσιακού Συμβουλίου και του εξειδικευμένου για κάθε περίπτωση Μάνατζμεντ. Και είναι σίγουρο –ας μου συγχωρεθεί η τολμηρή πρόβλεψη– ότι αυτό θα γίνει σε όχι μακρινή, τροποποίηση του Νόμου, η οποία από την ανάγκη θα επιβληθεί, αν δεν την προλάβει αντίστοιχη κατευθυντήρια οδηγία από την Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία επίσης αδικαιολόγητα καθυστερεί. Η κατάργηση του Εποπτικού Συμβουλίου από τις Α.Σ.Ο., με το νέο Νόμο, μοιραία προς την πορεία αυτή σηματοδοτεί.

Γ.Β.Σ.

Η ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ Ε.Φ.Σ.

Η Βιβλιοθήκη της Εταιρείας Φίλων του Συνεργατισμού (Ε.Φ.Σ.) είναι εμπλουτισμένη με σπάνια βιβλία Συνεταιριστών, της θεωρίας και της πρακτικής, που κατά καιρούς με την καθοδήγηση και το παράδειγμά τους πρόσφεραν πολύτιμες υπηρεσίες στο Συνεργατισμό.

Βιβλία του Θ. Τζωρτζάκη, του Δ. Καλιτσουνάκη, του Α. Σίδερη, του Αρ. Κλήμη, του Ν. Κολύμβα, του Κ. Παπαγεωργίου και άλλων καταξιωμένων στο Συνεργατισμό, βρίσκονται στη Βιβλιοθήκη και είναι στη διάθεση κάθε ενδιαφερομένου να ενημερωθεί για την ιστορική εξέλιξη, τις αρχές, τις δραστηριότητες, τα κοινωνικά και οικονομικά οφέλη από τη σωστή λειτουργία του Συνεργατισμού.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν ν' απευθύνονται στον Γεν. Γραμματέα της Εταιρείας κ. Γιώργο Φραγκιαδουλάκη, στα τηλέφωνα 3226976 και 3814.782.

**Η εγγύηση της επιτυχημένης
Συνεταιριστικής Ασφάλισης**

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ

προσφέρει τη σιγουριά της ολοκληρωμένης κάλυψης
σε όλους τους κλάδους και εξασφαλίζει:

- τη γρήγορη και πρόθυμη εξυπηρέτηση
- την αντικειμενική και δίκαιη αποζημίωση
- τον σεβασμό και την πλήρη κατανόηση προς τους ασφαλισμένους

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ

- Από το 1978, η πρώτη και η μόνη αμιγής Συνεταιριστική Ασφαλιστική Εταιρία στην Ελλάδα, με αποκλειστικούς μετόχους Ελληνικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις και τις κορυφαίες Συνεταιριστικές Ασφαλιστικές Οργανώσεις της Ευρώπης - UNIPOL, MACIF, P&V, EURESA.
- Η φερεγγυότητα και αξιοπιστία της εταιρίας μαζί με τον κοινωνικό και ανθρωποκεντρικό της χαρακτήρα εγγυώνται την διασφάλιση των συμφερόντων των ασφαλισμένων της.
- Η οικονομική της ευρωστία με κεφάλαια και αποθεματικά 1,8 δις δρχ.
- Αντασφαλιστική κάλυψη από τα μεγαλύτερα διεθνή συνεταιριστικά και ιδιωτικά αντασφαλιστικά συγκροτήματα.

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ

ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ
ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ

ΣΥΓΓΡΟΥ 367, 175 64 Π. ΦΑΛΗΡΟ
ΤΗΛ.: (01) 94.91.280-99 - FAX: (01) 94.03.148
ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ
ΤΣΙΜΙΣΚΗ 17, 546 24 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
ΤΗΛ.: (031) 268.553, 268.503 - FAX: (031) 268.958

Πρακτορεία και γραφεία σ' όλη την Ελλάδα και στις Ενώσεις των
Γεωργικών Συνεταιρισμών.

Α □ *Η Τράπεζα των Αγροτών είναι τώρα Τράπεζα όλων*

Τ □ *Η συνεργασία της με τους Αγρότες είναι πια παρελθόν*

Ε □ *Η Αγροτική πίστη θα ασκείται από όλες τις Τράπεζες*

Τί είπε ο Ελευθέριος Βενιζέλος

«Τώρα με βρήκατε...»

«Όταν θα τη διαλύσετε...

Άρθρο του Γ.Β. ΣΕΛΛΙΑΝΑΚΗ

θα με βρείτε;...»

Ήταν η απάντηση του Ελευθερίου Βενιζέλου στο παράπονο των Συνεταιριστών, για τις δυσκολίες που συνάντησαν μέχρι να φθάσουν στο γραφείο του, να τον ευχαριστήσουν για την ίδρυση της Αγροτικής Τράπεζας, της «Τράπεζας των Αγροτών».

Με την ίδρυσή της, το 1929, η ταλαιπωρία εκείνη ξεχάστηκε, και τα λόγια που ειπώθηκαν μείνανε για την ιστορία. Στα μετέπειτα 60 χρόνια, Συνεταιριστές και απλοί Αγρότες, ευγνωμονούσαν τον μεγάλο πολιτικό και τον επίσης μεγάλο μεταρρυθμιστή Αλέξανδρο Παπαναστασίου, που ήταν οι οραματιστές της ιδέας της ίδρυσής της. Καμάρωναν για το Πιστωτικό τους Ίδρυμα, που μέρα με τη μέρα μεγάλωνε, για να φθάσει εκεί που έφθασε, όσο λειτουργούσε με τον ιδρυτικό του Νόμο 4332/29), αφήνοντας πίσω του, ένα τεράστιο έργο.

Και δεν θα αναφερθώ εδώ στο τεράστιο αυτό έργο της Α.Τ.Ε., τα 60 από της ίδρυσής της χρόνια. Γι' αυτό το έργο έχουν γραφεί πολλά και κανείς ποτέ δεν το αμφισβήτησε. Κατά καιρούς κρίθηκαν και επικρίθηκαν τα κόμματα που είτε, παρέμβηκαν εις τα της λειτουργίας της Α.Τ.Ε., είτε δεν της εξασφάλιζαν τα αναγκαία για τη χρηματοδότηση της Αγροτικής Οικονομίας, χρηματικά, ποσά. Το έργο όμως της Αγροτικής Τράπεζας, έργο κατά βάση, της λειτουργικά αδιαίρετης συνεργασίας των τριών υπηρεσιακών μονάδων (φυλώνες της Αγροτικής πίστης) της Γεωτεχνικής, της Γεωργο-οικονομικής και της Εποπτικής, ποτέ δεν επικρίθηκε

Στα μετέπειτα 60 χρόνια, Συνεταιριστές και απλοί Αγρότες, ευγνωμονούσαν τον μεγάλο πολιτικό και τον επίσης μεγάλο μεταρρυθμιστή Αλέξανδρο Παπαναστασίου, που ήταν οι οραματιστές της ιδέας της ίδρυσής της.

και κανείς ποτέ δεν το αμφισβήτησε.

Όμως, παρά την ύπαρξη του τεράστιου έργου της Α.Τ.Ε. και της διαβεβαίωσης όλων των πολιτικών κομμάτων ότι θα μετασχηματίζονταν σε Αγροτοσυνεταιριστική για να ανταποκριθεί στις εξελίξεις, από της 4.7.1991, λειτουργεί ως Ανώνυμη Εταιρεία, κατ' επιταγή του άρθρου 26 του Νόμου 1914/90 και ύστερα από μία δοκιμαστική περίοδο 10 χρόνων, οι μετοχές της μπήκαν στο Χρηματιστήριο, τον γνωστό «ναό του χρήματος», που οι μισοί περίπου Έλληνες θα θυμούνται πολλά χρόνια, όχι βέβαια για την οικονομική και την ψυχική τους λύτρωση.

Έτσι, από την πρώτη του 2001 που η Ανώνυμη Εταιρεία Α.Τ.Ε., με τις μετοχές της στο Χρηματιστήριο, λειτουργεί όπως και οι άλλες Τράπεζες, δύο βασικά θέματα γεννώνται στην από εδώ πλευρά του Αγροτικού χώρου. Ποιοί θα 'ναι από δω και πέρα, το μέλλον της «Τράπεζας του Αγρότη», όπως όλοι την έλεγαν, είναι **το ένα** και πώς θα ασκείται από εδώ και εμπρός η Αγροτική πίστη, είναι **το άλλο**.

Η μέχρι σήμερα εμπειρία, από τη λειτουργία της Τράπεζας, είναι ο καλύτερος Σύμβουλος, σ' εκείνον που θέλει να έχει γνώμη στα δύο αυτά ζωτικά για τον Αγροτικό κόσμο της χώρας, θέματα. Μέχρι το 1929 που ιδρύθηκε η Α.Τ.Ε., η Αγροτική Πίστη, ασκείτο στη χώρα μας από την Εθνική Τράπεζα.

Η ίδια Τράπεζα (Εθνική) ασκούσε παράλληλα τη βιομηχανική, όπως και την εμπορική πίστη. Το πρώτο δηλαδή και το μεγαλύτερο τραπεζικό μας ίδρυμα, έκανε το 1929 τις ίδιες τραπεζικές εργασίες που κάνουν τώρα, όλες οι Τράπεζες που είναι εγκατεστημένες στη χώρα. Έτσι σήμερα υπάρχει η δυνατότητα να επανεκτιμηθούν οι λόγοι που οδήγησαν προς την Αγροτική Τράπεζα το 1929. Να επανακριθεί δηλαδή η λειτουργία και η απόδοση του εξειδικευμένου τραπεζικού ιδρύματος (Α.Τ.Ε.), που ήταν ο καρπός της νέας τότε αντίληψης ώστε από τα πραγματικά, ιστορικά στοιχεία, να προδιαγραφεί η νέα πορεία κάτω από τα σημερινά δεδομένα που εκφράζουν τη νέα θεσμοθετημένη, αλλά όμως, αντίθετη από αυτή του 1929 και μετά, αντίληψη, άσκησης της Αγροτικής πίστης.

Το 1929 η Ελληνική Πολιτεία, απέσπασε από την Εθνική Τράπεζα, την αγροτική πίστη και αφού πρώτα τη συμπλήρωσε, για καλύτερη στήριξή της, με τις άλλες αναγκαίες λειτουργίες της, δημιούργησε το εξειδικευμένο όργανο, πιστοδότησης της Αγροτικής οικονομίας, δηλαδή την Α.Τ.Ε. Το έργο της, αναμφισβήτητα δικαιώσε την απόφαση εκείνη της Πολιτείας. Σε ένα σύνολο τραπεζικών εργασιών, θα υποβαθμίζονταν και σταδιακά θα εγκαταλείπονταν ο αναπτυξιακός της ρόλος. Η γενική Τράπεζα που θα την ασκούσε, ήταν φυσικό να αναζητά τις αποδοτικότερες εργασίες και να αποφεύγει ή να περιορίζει τις oligότερο αποδοτικές. Και η αγροτική πίστη σχεδόν πάντα ασκείται με λιγότερο αποδοτικό και περισσότερο δαπανηρό, χρήμα.

*Καμάρωναν για
το Πιστωτικό τους
Ίδρυμα, που μέρα
με τη μέρα μεγάλωνε,
για να φθάσει
εκεί που έφθασε,
όσο λειτουργούσε
με τον ιδρυτικό
του Νόμο 4332/29),
αφήνοντας πίσω
τον, ένα τεράστιο
έργο.*

Έχουμε ήδη το πρώτο δείγμα των συνεπειών αυτής της επιλογής, μέσα στην ίδια την Α.Τ.Ε., που μπορεί να αναφερθεί σαν παράδειγμα. Όταν πριν λίγα χρόνια, η Πολιτεία υποβάθμισε το ρόλο του εξειδικευμένου ελέγχου, δηλαδή το ρόλο του ένα, από τους τρεις πυλώνες της λειτουργικά αδιαίρετης ομάδας, άσκησης της αγροτικής πίστης, οι υπάλληλοι της εποπτικής υπηρεσίας, με την πανθομολογούμενη πλούσια και επωφελή δραστηριότητά τους, μετακινήθηκαν προς τις αποδοτικότερες εργασίες της Τράπεζας και η Αγροτική πίστη έπαψε να ασκείται παραγωγικά.

Τα σημερινά, υπέρογκα αγροτικά χρέη, που φυσικά συναρτώνται με μειωμένες αποδόσεις και τη βεβαιότητα ότι θα χαθεί ένα σημαντικό μέρος από αυτά, είναι συνέπεια αυτής της απορρύθμισης. Και αν αυτό έγινε στην Α.Τ.Ε., που είχε καταστατική υποχρέωση να βοηθήσει την ανάπτυξη της Αγροτικής Συνεταιριστικής Κίνησης και εκατοντάδες δισεκατομμύρια δρχ., τοποθετημένα στην Αγροτική οικονομία (απευθείας στους αγρότες και στους συνεταιρισμούς των) εύκολα γίνεται αντιληπτό πώς θα ασκείται η αγροτική πίστη από μια γενική για όλες τις τραπεζικές εργασίες, Τράπεζα. Το επιχείρημα ότι η Αγροτική πίστη, μπορεί να ασκηθεί παραγωγικά μόνο από ένα εξειδικευμένο Τραπεζικό Ίδρυμα, είναι ακαταμάχητο.

Κάτω και από τα νέα δεδομένα, την ευρωπαϊκή τραπεζική πρακτική που μας ήλθε και την ελληνική πραγματικότητα που ζούμε, η αγροτική πίστη στη χώρα μας, μπορεί να ασκηθεί παραγωγικά, μόνο από ειδική Τράπεζα, οργανικά ενταγμένη στο Αγροτοσυνεταιριστικό Κίνημα (Συνεταιριστική Τράπεζα).

Και μ' αυτό δεν νοείται, άλλη Τράπεζα, με άλλα κτίρια, κεφάλαια, οργάνωση και προσωπικό, αλλά ότι η Α.Τ.Ε., με τον σύγχρονο εξοπλισμό της, τα κεφάλαια και το έμπειρο στα αγροτικά προσωπικό της, θα γινόταν Συνεταιριστική.

Σε αυτό το Συνεταιριστικό σχήμα, προσιδιάζει η ιδιωτική διαχείριση των κεφαλαίων της, που έχουν κρατική (επιχορηγήσεις) και Αγροτική (πλεονάσματα από συναλλαγές με τους αγρότες) προέλευση. Και μ' αυτό το σχήμα θα μπορούσε να αξιοποιηθεί το Αγροτοσυνεταιριστικό δίκτυο, για καταθέσεις και εξειδικευμένες τραπεζικές εργασίες, κατά πως το απαιτεί η αγροτική πίστη, που με την αποκτηθείσα εμπειρία, ευδιάκριτα όσο και αλάνθαστα, σηματοδοτούσε την εξέλιξη της Τράπεζας, για μια ακόμη περίοδο, γόνιμης δραστηριότητας στον αγροτικό χώρο.

Στο δρόμο που οδηγήθηκε και σήμερα πορεύεται η Ανώνυμη Εταιρεία Α.Τ.Ε., θα δοκιμασθεί σκληρά. Θα βρεθεί στη δίνη του ανταγωνισμού με την παραδοσιακή τραπεζική κερδοσκοπία, στο γνώριμο γι' αυτή συναλλακτικό χώρο, που η ίδια (Α.Τ.Ε.) δεν γνωρίζει, τουλάχιστον όσο χρειάζεται.

*Στο δρόμο που
οδηγήθηκε και
σήμερα πορεύεται η
Ανώνυμη Εταιρεία
Α.Τ.Ε., θα δοκιμα-
σθεί σκληρά. Θα
βρεθεί στη δίνη του
ανταγωνισμού με
την παραδοσιακή
τραπεζική κερδο-
σκοπία, στο γνώρι-
μο γι' αυτή συναλ-
λακτικό χώρο, που
η ίδια (Α.Τ.Ε.) δεν
γνωρίζει, τουλάχι-
στον όσο χρειάζε-
ται.*

Και αν όσα προανέφερα δίδουν απάντηση στο πρώτο ερώτημα που έθεσα στην αρχή, για το μέλλον της «Τράπεζας των Αγροτών», η απάντηση στο δεύτερο ερώτημα, για την από εδώ και πέρα άσκηση της αγροτικής πίστης, είναι ότι και οι αγρότες για τους οποίους ιδρύθηκε η Α.Τ.Ε., κάτω από τις ίδιες με τις σημερινές συνθήκες, θα μείνουν ανυπεράσπιστοι. Και αυτοί θα περάσουν σκληρή δοκιμασία. Θα γίνουν εύκολη λεία της κερδοσκοπίας – της οποίας τις τάξεις θα πυκνώσει και η Α.Τ.Ε. – που φυσικά πέραν της ασφαλούς τοποθέτησης και απόδοσης των κεφαλαίων της, αδιάφορη θα μείνει όταν οι αδυναμίες εξόφλησης των χρεών πελατών της αγροτών, θα οφειλονται στην ανομβρία, στο χαλάζι, στον καύσωνα ή τις αρρώστιες στις αγελάδες, τα αιγοπρόβατα και τα πουλερικά. Κτηνιάτρους και Γεωπόνους οι Γενικές Τράπεζες, δεν διαθέτουν, ούτε ειδικές κατά περίπτωση και διαμέρισμα, μελέτες, όπως πριν η Α.Τ.Ε., εκπονούν. Αυτές οι διεργασίες αφορούν τους δανειστές τους, δηλαδή τους καλλιεργητές, τους κτηνοτρόφους, πτηνοτρόφους, μελισσοτρόφους κ.ά., που οπωσδήποτε οι μικροεπιχειρήσεις τους δεν διαθέτουν μελετητές και εκείνοι που πήραν αυτή την **τολμηρή απόφαση της μετοχοποίησης της Α.Τ.Ε., μέχρι τώρα δεν είπαν λέξη γι' αυτό.**

Και ήταν πράγματι τολμηρή όσο και βλαπτική για τα συμφέροντα των Αγροτών αυτή η απόφαση της χρηματοπιστωτικής εγκατάλειψής τους και μάλιστα σε μια περίοδο που χρειάζεται στενότερη συνεργασία του Αγρότη, του Γεωτεχνικού του Γεωργο-οικονομολόγου και του Εποπτικού. Η ανάγκη αυτής της συνεργασίας, δεν ήταν τόσο μεγάλη το 1929 που θεσμοθετήθηκε και απέδωσε όσο αναμφισβήτητα, απέδωσε. Τότε δεν υπήρχε ό,τι μετά έγινε στον Αγροτικό χώρο, με τη συνεργασία της Α.Τ.Ε., όσο σήμερα που υπάρχει ο καρπός αυτής της συνεργασίας, που από εδώ και πέρα, αν δεν συρρικνωθεί, οπωσδήποτε, δεν φαίνεται ότι θα αναπαραχθεί.

ΔΥΣΤΥΧΩΣ ο Εθνάρχης Ελευθέριος Βενιζέλος δεν υπάρχει σήμερα για να του παραπονεθούν οι Αγρότες, για τους «μικρούς» της πολιτικής, που πρόχειρα και αβασάνιστα διέκοψαν τη δημιουργική συνεργασία τους με την Α.Τ.Ε., που ο ίδιος, ο γίγαντας αυτός της πολιτικής, θεμελίωσε.

Αλλά και η από εδώ μεριά, αυτή της ηγεσίας του Αγροτοσυνεταιριστικού χώρου δεν στάθηκε στο ύψος των περιστάσεων. Δεν **υπέδειξε**, δεν **επέμεινε**, δεν **παραπονέθηκε**, δεν **διαμαρτυρήθηκε**, δεν **αντέδρασε**. Μια μόνο φωνή διαμαρτυρίας ακούστηκε από την Εταιρεία των Φίλων του Συνεργατισμού. Μεταφέρω εδώ – για να τονιστεί η εξαίρεση, αλλά και για προβληματισμό σ' ό,τι μένει ακόμη και θα μπορούσε να σωθεί – την απόφαση 226/20.1.2000 του Διοικητικού της Συμβουλίου, το οποίο μετά την εμπεριστατωμένη εισήγηση του Προέδρου του και αφού:

α) Έλαβε υπ' όψη του ότι:

1. Η ΑΤΕ αναμφίβολα συνέβαλε θετικά στην ανάπτυξη της αγροτικής μας

ΔΥΣΤΥΧΩΣ ο Εθνάρχης Ελευθέριος Βενιζέλος δεν υπάρχει σήμερα για να του παραπονεθούν οι Αγρότες, για τους «μικρούς» της πολιτικής, που πρόχειρα και αβασάνιστα, διέκοψαν τη δημιουργική συνεργασία τους, με την Α.Τ.Ε., που ο ίδιος, ο γίγαντας αυτός της πολιτικής, θεμελίωσε.

οικονομίας και τεράστιες υπηρεσίες προσέφερε στον Έλληνα αγρότη, όσο λειτουργούσε στα πλαίσια του ιδρυτικού αυτής νόμου 4332/29.

2. Η επιτυχία της στον ευαίσθητο και με τις γνωστές ιδιαιτερότητές του, αγροτικό τομέα, οφείλεται στη λειτουργικά αδιαίρετη συνεργασία των τριών υπηρεσιακών μονάδων (πυλώνες της Αγροτικής Πίστης), της Γεωτεχνικής, της Γεωργοοικονομικής και της Εποπτικής, οι οποίες, αν και οργανικά και οργανωτικά ανεξάρτητες, έδρασαν ως εξάρτημα μιας και της αυτής παραγωγικής μηχανής στα πλαίσια του ιδρυτικού της Τράπεζας Νόμου και έφεραν το τεράστιο έργο στην αγροτική μας οικονομία.

3. Η «εκκαθάριση», μετά από αυτή τη μετατροπή, της συνεργασίας ΑΤΕ - Αγροτών (που σχεδόν υποχρεωτικό χαρακτήρα είχε) απέδωσε στο Κράτος ένα περίπου τρισεκατομμύριο δρχ., στην ΑΤΕ Α.Ε., τον τίτλο και μια τεράστια τραπεζική υποδομή και τίποτε απολύτως δεν απέδωσε στους Αγρότες. Απεναντίας, τους άφησε απροετοίμαστους για τις χρηματοπιστωτικές τους ανάγκες με βλαπτικές, για τα συμφέροντά τους, συνέπειες.

4. Η αγνόηση του αγρότη σ' αυτή τη μετατροπή της ΑΤΕ, εκτός από βλαπτική για τα συμφέροντά του, είναι και προκλητική για τον ίδιο. Γιατί, ενώ κατά τη διανομή υπήρξε μέριμνα (καλώς) να δανειοδοτηθούν οι υπάλληλοι της ΑΤΕ με επιτόκιο 2% για να αγοράσουν μετοχές, ξεχάστηκαν οι καταθέσεις των Συνεταιρισμών από αποθεματικά και συνεταιριστικές μερίδες. Ξεχάστηκαν επίσης οι προσπάθειες της ίδιας της ΑΤΕ για να εξοφλούνταν οι συνεταιριστικές μερίδες και να αποκτούσαν κεφάλαια οι συνεταιρισμοί πελάτες της. Σε όλες τις ετήσιες εκθέσεις της Εποπτικής υπηρεσίας της, υπάρχουν σχετικές παρατηρήσεις. Όπως βέβαια ξεχάστηκαν και οι νομοθετικές διατάξεις που αποσκοπούσαν στην αύξηση των συνεταιριστικών μερίδων και τη συγχώνευση των Συνεταιρισμών, για απόκτηση δικών τους κεφαλαίων, για συναλλακτική δύναμη και οικονομίες κλίματος, όπως διακηρύσσονταν μισό τουλάχιστον αιώνα. Ένας συνδυασμός δανειοδότησης των ΑΣΟ για απόκτηση μετοχών της ΑΤΕ (όπως για τους υπαλλήλους της) με αύξηση των κεφαλαίων τους (συνεταιριστικών μερίδων) και όπου προσφέρεται με συγχωνεύσεις τους (όπως επιδιώκεται με τα άρθρα 21 και 36 του πρόσφατου Νόμου 2810/2000), θα ήταν απόδειξη του ενδιαφέροντος και της συνέπειας με τις νομοθετικές ρυθμίσεις του Κράτους, για τους Αγροτικούς Συνεταιρισμούς. Και φυσικά θα ήταν πολλαπλά ωφέλιμος αυτός ο συνδυασμός, γιατί θα εξασφάλιζε μετοχές της ΑΤΕ, επομένως και κεφάλαια σε παραδοσιακούς πελάτες της (όπως ήταν γι' αυτήν οι ΑΣΟ), θα διακανόνιζε χρόνιες εκκρεμότητες και θα πραγματοποιούσε τοποθετήσεις της Τράπεζας με την ασφαλέστερη γι' αυτήν εγγύηση, που είναι η ίδια η μετοχή της.

γ) Αποφάσεις:

1. **Θεωρεί** άδικο, επιζήμιο και ασφαλώς πέρα από κάθε προσδοκία του αγροτικού κόσμου:

– Την ανατροπή του νομικού καθεστώτος που στηρίχθηκε, μεγαλούργησε και τεράστιο έργο προσέφερε στην αγροτική μας οικονομία, η ΑΤΕ.

– Την, μετά την ανατροπή αυτή, πρόσφατη διανομή των περιουσιακών στοιχείων και τον προσανατολισμό της ΑΤΕ και

2. **Κ α λ ε ί** την Κυβέρνηση και όσους έχουν αρμοδιότητα, να επανεξετάσουν το ζωτικό αυτό για τα συμφέροντα των αγροτών μας θέμα.

Προς την κατεύθυνση:

α) Της αναπλήρωσης του κενού που δημιουργείται με την απουσία της ΑΤΕ από τον Αγροτοσυνεταιριστικό χώρο, όπως αυτή λειτούργησε με τον ιδρυτικό της Νόμο,

β) της διορθωτικής επαναδιανομής των οικονομικών και θεσμικών ευκαιριών και δυνατοτήτων που μπορεί να προσφέρει στις Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις, ο μετασχηματισμός της ΑΤΕ.

3. **Α ν α θ έ τ ε ι** στις επιτροπές του άρθρου 22 του Καταστατικού της Εταιρείας, (την Επιτροπή μελέτης της συνεταιριστικής νομοθεσίας και την Επιτροπή μελέτης του χρηματοπιστωτικού συστήματος που εξυπηρετεί τις ΑΣΟ), την από κοινού λεπτομερειακή μελέτη του όλου θέματος και την εισήγηση στο Συμβούλιο, για περαιτέρω δικές του θέσεις και αποφάσεις. Και τέλος,

4. **Α πο φ α σ ί ζ ε ι** να γνωστοποιήσει αυτές τις απόψεις και θέσεις της Εταιρείας για τα θέματα που προκύπτουν από τη μετοχοποίηση της ΑΤΕ, στον Υπουργό Γεωργίας, το Διοικητή της ΑΤΕ, τους Αρχηγούς των Κομμάτων και τους Προέδρους της ΠΑΣΕΓΕΣ, της ΓΕΣΑΣΕ, της ΣΥΔΑΣΕ και της ΟΣΥΓΟ.

Μη υπάρχοντος άλλου θέματος, λύεται η συνεδρίαση.

Την απόφαση αυτή υπογράφουν οι Γ. Σελλιανάκης (Πρόεδρος), Δ. Μανρόγιαννης (Αντιπρόεδρος), Γ. Φραγκιαδουλάκης (Γεν. Γραμματέας), Γ. Καφετζάκης (Ταμίας) και τα μέλη του Δ.Σ. της Εταιρείας φίλων του Συνεργατισμού, Γ. Ντούσιας, Θ. Χαρίτος και Ολυμπία Καμινάρη – Κλήμη.

Ο Κώστας Μπεμπής για την μετοχοποίηση της ΑΤΕ

Για τη μετοχοποίηση της ΑΤΕ και την εισαγωγή των μετοχών της στο Χρηματιστήριο Αθηνών, ο γνωστός Συνεταιριστής Κώστας Μπεμπής, που για 52 συνεχή χρονιά υπήρξε πρόεδρος πρωτοβάθμιων και δευτεροβάθμιων Α.Σ.Ο., Αγροτικών Συλλόγων και Συνεταιριστικών Εταιρειών, Διοικητικός Σύμβουλος Συνεταιριστικών οργανισμών και της ΑΤΕ, μας γράφει:

Πρινές 11.6.01

Προς την Εταιρεία Φίλων του Συν/σμού

Φίλε κ. Σελλιανάκη,

Στο τεύχος με αρ. 61 της Συν/κής Πορείας, διάβασα τις θέσεις των φίλων του Σ/σμού βασισμένες στην εισήγησή σου, σχετικά με τη μετοχοποίηση της Α.Τ.Ε.

Είναι πραγματικά να λυπάται κάθε αγρότης για την αλλαγή της μορφής του πιστωτι-

κού αυτού ιδρύματος το οποίον ίδρυσε ο Ελευθέριος Βενιζέλος με κύριο σκοπό την εξυπηρέτηση του αγροτικού κόσμου και τη βελτίωση της οικονομίας του.

Το «Ευ μεν γαρ φερομένης της γεωργίας έρρωνται και αι άλλαι τέχναι άπασαι, όπου δ' αν αναγκασθή η γη χερσεύειν αποσβέννυνται και αι άλλαι τέχναι σχεδόν τι και κατά γην και κατά θάλατταν» του σοφού Ξενοφώντος, που επιγράφεται σε περίοπτη θέση στο κεντρικό κατάστημα των Αθηνών, δείχνει τι επέστρεψαν για τον αγροτικό τομέα, αυτοί που προσδιόρισαν τον χαρακτήρα και τη φυσιογνωμία της Α.Τ.Ε. Και έτσι λειτούργησε και αναπτύχθηκε, όλες αυτές τις δεκαετίες, από την ίδρυσή της.

Με τους τρεις, όπως γράφεις στην εισήγησή σου, πυλώνες, τον οικονομικό τον γεωτεχνικό και τον εποπτικό, που καθοδηγούσαν και βοηθούσαν τον αγρότη και τις οργανώσεις του στην αναπτυξιακή του πορεία.

Επειδή διετελέσες επί σειρά ετών, με πανθομολογούμενη επιτυχία Διευθυντικό στέλεχος τριτοβαθμίων Συν/κών Οργανώσεων έχεις ιδίαν αντίληψη για τη συμβολή της Α.Τ.Ε., στην αναπτυξιακή μας προσπάθεια, την οποία μάλιστα εμείς, πιεζόμενοι από τις αντιξοότητες που συναντάμε στο έργο μας, εχαρηκριζάμε και τότε «ελλειπή».

Οπωσδήποτε εβοηθήθηκαν οι αγρότες και οι οργανώσεις των με αντίστοιχα ανταποδοτικά οικονομικοκοινωνικά ωφελήματα και για την τράπεζα και για την εθνική οικονομία.

Είναι γνωστή η βασική αρχή σύμφωνα με την οποία η ανάπτυξη ωφελεί άμεσα τον αναπτυσσόμενο και έμμεσα τους σχετιζόμενους με το αποτέλεσμα.

Σ' αυτήν την φιλοσοφία, άλλωστε βασίζεται και ο θεσμός των επιδοτήσεων. Εδώ πρέπει να σημειώσω,ότι στη χώρα μας ο αγροτικός τομέας δεν έχει ακόμη αναπτυχθεί στο βαθμό, που να μην είναι αναγκαία η ιδιαίτερη φροντίδα που παρείχε η Α.Τ.Ε., στις χρηματοοικονομικές του ανάγκες.

Οφείλω να συγχαρώ τόσο εσένα όσο και τα μέλη του Δ.Σ. την Εταιρεία Φίλων του Συν/σμού για την απόφασή σας να υψώσετε φωνή διαμαρτυρίας γι' αυτήν την ανεπίτρεπτη αλλαγή φυσιογνωμίας της τράπεζας των αγροτών. Και εδώ αυτονόητα, τίθεται το ερώτημα: Τί έκαναν και πώς αντέδρασαν οι κορυφαίες αγροτικές Οργανώσεις;

Το μέγα αυτό θέμα το θεωρούν αμελητέο ή συμφωνούν μ' αυτήν την εξέλιξη; Νομίζω, είναι ακόμη καιρός να εκδηλωθεί καθολική η αντίδραση του αγροτικού Κόσμου.

Η Α.Τ.Ε. δεν πρέπει να αποβάλει τελείως τον αρχικό της χαρακτήρα. Δεν θα ωφεληθεί ούτε η ίδια γιατί είναι βέβαιο ότι σιγά - σιγά θα χάσει τη μεγάλη της πελατεία που είναι οι αγρότες.

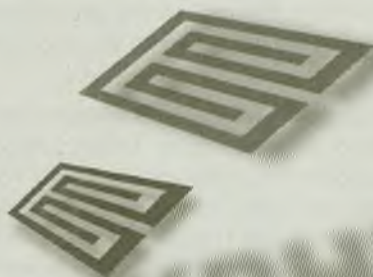
Χαρακτηριστικό, πράγματι, το παράδειγμα της Γερμανικής τράπεζας Creditald η οποία, κάθε χρόνο δίδει για ειδικούς σκοπούς στους Έλληνες αγρότες, ένα σοβαρό ποσόν, από τους τόκους των κεφαλαίων της, χωρίς να έχει μαζί τους καμμία συναλλακτική σχέση. Δικαιολογείται μετά απ' αυτό άραγε η δική μας τράπεζα, η οποία ιδρύθηκε για τους αγρότες, αναπτύχθηκε και εμεγαλούργησε από τους αγρότες, να μεταμορφώνεται αιφνιδίως και να εγκαταλείπει σχεδόν το χώρο και τον κόσμο με τον οποίο συνεργάστηκε επί δεκαετίες για την ανάπτυξη και την πρόοδο της υπαίθρου.

Τον λόγο για τα περαιτέρω έχουν κυρίως η ΠΑΣΕΓΕΣ και οι αγροτικές Συνδικαλιστικές Οργανώσεις.

Κώστας Μπεμπής

ΠΑΓΚΡΗΤΙΑ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

30.000 ΜΕΛΗ / 26 ΟΙΣ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ / 19 ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

Κόσμων 12, Τ.Θ. 1517, 71110, Ηράκλειο Κρήτης

Τηλ.: 081-342626, Fax: 081-342122, e-mail: mail_info@pancretabank.gr

Αναγκαία η αναδιάρθρωση των δομών μεταποίησης των επιτραπέζιων ελιών

Γράφει ο Δρ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΝΤΟΥΤΣΙΑΣ

Έχει αναλυθεί από το περιοδικό ΕΛΑΙΟΚΟΜΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ της ΕΛΛΙΟΥΡΓΙΚΗΣ, η διάρθρωση του τομέα της μεταποίησης των επιτραπέζιων ελιών στην χώρα μας.

Πέραν κάποιων φωτεινών εξαιρέσεων που μετριούνται στα δάχτυλα και επιβαιώνουν τον κανόνα, οι μεταποιητικές μονάδες διακρίνονται για την προχειρότητα, την υποτυπώδη υποδομή, και την ανεύθυνη προσέγγιση σε όλα τα στάδια μιας μεταποίησης, που χαρακτηρίζεται από το στοιχείο της πολυπλοκότητας και που για να ανταποκριθεί στο σημερινό ανταγωνισμό έχει ανάγκη σοβαρών και μελετημένων επενδύσεων, ως και εξειδικευμένων στελεχών.

Έχουν αργοπορήσει οι επαγγελματικοί φορείς της χώρας μας να προσεγγίσουν σοβαρά έναν τομέα που θέλουμε να τον χαρακτηρίσουμε ως «εθνικό».

Αποτέλεσμα αυτής της αργοπορίας είναι η αξιοποίηση μικρού μόνο μέρους μιας πρώτης ύλης (ελαιόκαρπος επιτραπέζιων ποικιλιών) εξαιρετικής ποιότητας που παράγει ένας πρωτογενής τομέας (ελαιοκαλλιέργεια) με αξιοζήλευτη παράδοση (από τις αρχές του προηγούμενου αιώνα).

Η σημαντική οικονομική ζημιά, από την απόσυρση μεγάλου μέρους ελαιόκαρπου επιτραπέζιων ποικιλιών εξαιρετικής ποιότητας που κατευθύνεται στην ελαιοποίηση, βυθίζει στην απελπισία τους ελαιοπαραγωγούς και οδηγεί στην αδιαφορία και την εγκατάλειψη.

Ισχυρίζονται κάποιοι ότι η κρίση οφείλεται στην αύξηση της παραγωγής του πρωτογενή τομέα του κλάδου, μετά την είσοδο στην κανονική καρποφορία των πολλών φυτεύσεων που πραγματοποιήθηκαν τις τελευταίες δεκαετίες.

Είναι φυσικό η αύξηση της παραγωγής ελαιόκαρπου επιτραπέζιων ποικιλιών, να αυξάνει την προσφορά, η ζήτηση όμως προϊόντος εξαιρετικής ποιότητας, σωστά μεταποιημένου, δεν μειώθηκε ποτέ.

Πρέπει να γίνει αντιληπτό από τους μεταποιητικούς φορείς του κλάδου ότι ο γιαλός δεν είναι στραβός, μάλλον στραβά αρμενίζουμε.

Πρέπει επίσης να γίνει κατανοητό, από τους μεταποιητικούς φορείς, ότι δεν είναι δυνατόν να στηρίζονται σε συνεχώς σε μια κερδοσκοπική προσέγγιση σε βάρος του πρωτογενή τομέα, χωρίς να κάνουν τα απαραίτητα βήματα πάνω στο χώρο της σωστής μεταποίησης για να προσδώσουν μεγαλύτερη προστιθέμενη αξία στο προϊόν και να αποκομίσουν υγιή κέρδη μέσα από υγιείς διαδικασίες.

Κατά την δεκαετία του 1980 ο κλάδος επένδυσε κυρίως

Πρέπει να γίνει αντιληπτό από τους μεταποιητικούς φορείς του κλάδου ότι ο γιαλός δεν είναι στραβός, μάλλον στραβά αρμενίζουμε.

στην πρωτογενή μεταποίηση (παρασκευή επεξεργασμένης πρώτης ύλης).

Κατά την δεκαετία του 1990, έπρεπε να γίνουν σοβαρές επενδύσεις πάνω στη δευτερογενή μεταποίηση δηλαδή στην παρασκευή εξειδικευμένων εμπορικών τύπων (εκπυρηνωμένες ελιές, γεμιστές ελιές, ελιές μαυρισμένες, με οξείδωση κ.λπ.), ως και την τυποποίηση και στις συσκευασίες καταναλωτού (κονσέρβες, βάζα, σκαφάκια, φρακελάκια κ.λπ.).

Τί συνέβη όμως κατά την δεκαετία του 1990; Αντί να υπάρξει συνένωση των πρωτογενών μονάδων μεταποίησης του προϊόντος για την δημιουργία μικρού αριθμού εξειδικευμένων μονάδων δευτερογενούς μεταποίησης ικανών να παράγουν υπεύθυνα πιστοποιημένα προϊόντα (HACCP, ISO κ.λπ.) με μικρό κόστος (οικονομίες κλίμακος), κάθε μονάδα πρωτογενούς μεταποίησης (αριθμούν πάνω από 100) προσπαθεί να εισέλθει και στον δευτερογενή τομέα μεταποίησης με μικρές οικονομικές δυνατότητες και αποτέλεσμα, προχειρότητα και φυσικά ανευθυνότητα.

Δυστυχώς πρέπει να παραδεχθούμε ότι και στο Συνεταιριστικό χώρο δεν έλειψε η προχειρότητα και η ανευθυνότητα παρά τα όσα ελαφρυντικά, θα μπορούσε κανείς να επικαλεσθεί λαμβάνοντας υπόψη τις δύσκολες οικονομικές συνθήκες που αντιμετώπισαν οι Συνεταιριστικές Οργανώσεις κατά την εν λόγω δεκαετία, και εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν, αποτέλεσμα μιας κοινωνικής πολιτικής που εφήρμοσαν κατά επιταγή άλλων κατά την δεκαετία του 1980 αλλά και της αδιαφορίας των συνεταίρων (παραγωγών, Α.Σ.Ο., Ε.Α.Σ.).

Από τις 20 Συνεταιριστικές μονάδες πρωτογενούς μεταποίησης τουλάχιστον οι 10 ασχολούνται και με υποτυπώδη δευτερογενή μεταποίηση.

Το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης (Κ.Π.Σ.) προωθεί επενδύσεις εκσυγχρονισμού σε μονάδες μεταποίησης και επενδύσεις στην προώθηση του προϊόντος στις αγορές.

Δίδεται η ευκαιρία επομένως στις Συνεταιριστικές Οργανώσεις του κλάδου να αναθεωρήσουν τον μέχρι σήμερα τρόπο σκέψης, να ξαναποκτήσουν οι ηγεσίες τους συνεταιριστική συνείδηση (να γίνουν δηλαδή πάλι συνέταιροι) και να προσεγγίσουν το θέμα της δημιουργίας μιας σημαντικής επένδυσης στη δευτερογενή μεταποίηση, η οποία θα ανοίξει άλλες προοπτικές για το προϊόν και τον κλάδο.

Άλλωστε το παράδειγμα δεν βρίσκεται πολύ μακριά και πολλοί που διακονούν τον κλάδο το γνωρίζουν, απλά πρέπει να γίνει συνείδηση.

Πρόκειται για τον σημαντικότερο ανταγωνιστή των ελληνικών επιτραπέζιων ελιών, την Ισπανία όπου οι εξειδικευμένες μονάδες της δευτερογενούς μεταποίησης αποτελούν τον κανόνα στην χώρα αυτή.

Αποτέλεσμα της συγκεκριμένης εξιδείκευσης και των ενεργειών προώθησης του προϊόντος είναι να μην επαρκούν οι Ισπανικοί ελαιώνες επιτραπέζιων ποικιλιών να τροφοδοτούν την ζήτηση της Ισπανικής μεταποίησης και να εισέρχονται στη μεταποιητική διαδικασία μεγάλες ποσότητες ελαιόκαρπου από Ισπανικούς ελαιώνες ποικιλιών διπλής κατεύθυνσης, αλλά και νωπός ελαιόκαρπος ή επεξεργασμένος (πρώτης μεταποίησης) άλλων παραγωγών χωρών μεταξύ των οποίων και η **Ελλάδα**.

Τυπικό Ισπανικό παράδειγμα αποτελεί η δευτεροβάθμια Συν/κή Οργάνωση (Ένωση) με το όνομα AGROSEVILLA που εδρεύει στην Ανδαλουσία.

Η Συνεταιριστική αυτή δευτεροβάθμια Οργάνωση έχει μέλη 13 πρωτοβάθμιες Α.Σ.Ο., που διαθέτουν μονάδες πρωτογενούς μεταποίησης και τροφοδοτούν το δευτερογενές εργοστάσιο της AGROSEVILLA με επεξεργασμένη πρώτη ύλη.

Το δευτερογενές εργοστάσιο της AGROSEVILLA παρασκευάζει εξειδικευμένους τύπους επιτραπέζιων ελιών και μεγάλο μέρος αυτών διαθέτει σε συσκευασίες καταναλωτού. Αρκεί να αναφέρω ότι η δυναμικότητα παραγωγής εκπυρηνωμένων πράσινων ελιών ανέρχεται σε 70 τόννους την ημέρα.

Διαθέτει κάθε χρόνο 35.000 τόννους ελιές των 13 συνεταίρων της.

Νομίζω ότι η Ισπανική αυτή μορφή συνεργασίας θα μπορούσε να εφαρμοσθεί και στις Συνεταιριστικές Οργανώσεις της χώρας μας. Άλλωστε σε επίπεδο διάρθρωσης μικρές διαφορές υπάρχουν:

- **Εκεί οι Πρωτοβάθμιες** Α.Σ.Ο., διαθέτουν μονάδες πρωτογενούς μεταποίησης, οι οποίες τροφοδοτούν με επεξεργασμένη πρώτη ύλη την Μονάδα δευτερογενούς μεταποίησης της δευτεροβάθμιας Ε.Α.Σ.

- **Εδώ οι Δευτεροβάθμιες** Ε.Α.Σ., και οι τέσσερις (4) πρωτοβάθμιες Α.Σ.Ο., που διαθέτουν τις μονάδες πρωτογενούς μεταποίησης, πρέπει να συνενωθούν για την ίδρυση μεγάλης σύγχρονης μονάδας δευτερογενούς μεταποίησης, με επίκεντρο την Τριτοβάθμια Κεντρική Κλαδική Ένωση (ΕΛΛΙΟΥΡΓΙΚΗ), κάτω από εταιρικό σχήμα που θα συμφωνηθεί.

Είναι θέμα συνειδητοποίησης και καλής θέλησης.

Ας ελπίσουμε ότι δεν θα πάει χαμένο για τον κλάδο των επιτραπέζιων ελιών το Γ' Κ.Π.Σ.

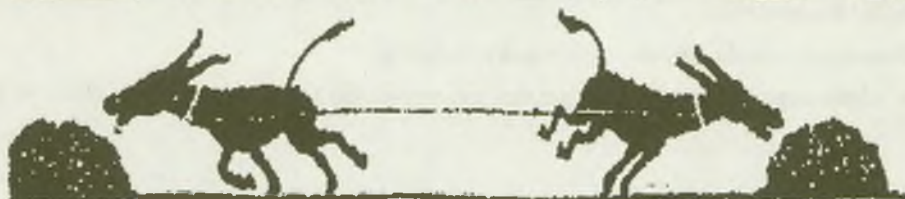
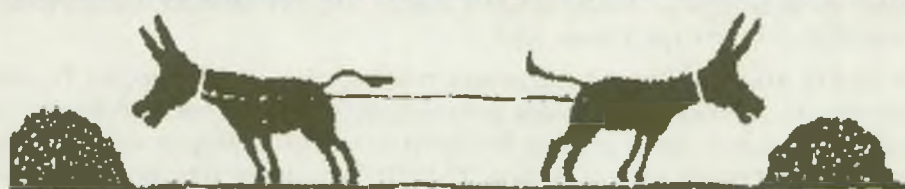
«ΟΤΑΝ ΜΑΛΩΝΟΥΝ ΤΑ ΒΟΥΒΑΛΙΑ ΤΗΝ ΠΛΗΡΩΝΟΥΝ ΤΑ ΒΑΤΡΑΧΙΑ»

Την πολύ νόστιμη όσο και χαρακτηριστική αυτή παροιμία, μου θύμισε φίλος μου όταν με ρώτησε αν έφερε αποτέλεσμα η προσπάθεια της Εταιρείας Φίλων του Συνεργατισμού, να συζητηθεί στη Βουλή η παράγραφος 5 του άρθρου 12 του Συντάγματος, όπως γι' αυτό γράφαμε στα προηγούμενα 58, 59, 60 και 61 τεύχη της ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΟΡΕΙΑΣ.

Με είδε που συγκεντρώθηκα για να απαντήσω και αφού κατάλαβε με πρόλαβε, λέγοντάς μου: Άκουσε λοιπόν τι λέμε στο χωριό μου: «Όταν μαλώνουν στο λιβάδι τα βουβάλια την πληρώνουν τα βατράχια». «Πού ν' ακουστεί η δική σας φωνή –συνέχισε– εκεί μάλωναν οι μεγάλοι για τα μεγάλα. Οι Αγρότες είναι μικροί, είναι βατράχια». Είχε δίκιο ο φίλος. Αν δεν είναι έτσι, πώς είναι;

Γ. Β. Σ.

1000 ΛΕΞΕΙΣ

«Οι καλοί Νόμοι κάνουν και καλά εργοστάσια»

Γράφει ο Γ.Β. ΣΕΛΛΙΑΝΑΚΗΣ

«Σάν θάχετε καλούς Νόμους, φίλε μου, θ'άχετε και καλά εργοστάσια. Κι αν οι Νόμοι σας δε θάναι καλοί, θα κλείσουν κι αυτά που υπάρχουν».

Ήταν τα λόγια ενός καλού φίλου μου, που μου είπε, όταν μαζί θαυμάζαμε ένα εργοστάσιο τυποποίησης μελιού στο MARYLAND των ΗΠΑ. Βρισκόμασταν εκεί, τον Αύγουστο του 1967, για τις εργασίες του 21^{ου} Διεθνούς Συνεδρίου της APIMONDIA. Εκείνος ως εκπρόσωπος της Ομοσπονδίας των Γιουγκοσλάβων Μελισσοκόμων και εγώ ως εκπρόσωπος της ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΚΗΣ, της κορυφαίας Συνεταιριστικής οργάνωσης των Μελισσοκόμων μας, που διαλύθηκε κι αυτή πριν από ένα χρόνο, μετά από 50 χρόνια πλούσιας δραστηριότητας στον τομέα της Μελισσοκομίας.

Πολλές φορές θυμήθηκα τα λόγια αυτά του καλού μου φίλου, του Rade Zivanovic, από το Βελιγράδι, που έφυγε πριν λίγα χρόνια από τη ζωή, με την πίκρα στα χείλη για το θάνατο της 25χρονης μοναχοκόρης του.

Τον θυμήθηκα ιδιαίτερα, το 1972 όταν από την υπηρεσιακή μου θέση στη ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΚΗ πρότεινα την ίδρυση Μεγάλων Μελισσοκομικών Μονάδων (Βλ. εφημερίδα ΑΤΤΙΚΟ ΒΗΜΑ της 19.4.1972 και περιοδικό ΜΕΛΙΣΣΑ, Τόμος Ξ/1972).

Τον θυμήθηκα το 1995 όταν από τη θέση του προέδρου της ΚΑΣ (Κίνησης Αγροτοσυνεταιριστικών Στελεχών) υπέγραφα την πρόταση προς την επιτροπή αναθεώρησης του Συντάγματος για το άρθρο 12 παράγραφο 5, που αφορά τις Α.Σ.Ο. (Βλ. ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ τ/58/2000, τ/59/2000, τ/60/2000 και τ/61/2001). Και τον θυμώμαι σήμερα (2.4.2001) διαβάζοντας στον Αθηναϊκό Τύπο το άρθρο 26 Γιουγκοσλαβικού Νόμου, με το οποίο παραπέμπεται να δικαστεί ο πρώην Γιουγκοσλάβος πρόεδρος Σλόμπονταν Μιλόσεβιτς.

Το άρθρο αυτό (26) αναφέρει:

«Όποιος διαπράττει εγκληματικές πράξεις ή χρησιμοποιεί έναν οργανισμό, ομάδα συνωμοτών ή εγκληματική οργάνωση, είναι υπεύθυνος για όλες τις εγκληματικές πράξεις που απορρέουν από τα εγκληματικά σχέδια αυτών των οργανώσεων και τιμωρείται σαν να τις είχε διαπράξει ο ίδιος, ανεξαρτήτως αν ήταν ευθέως αναμεμειγμένος ή ήταν σε θέση να τις πράξει».

Περισσότερα από 30 Συνεταιριστικά εργοστάσια διαλύθηκαν την 20ετία 1980/2000. Διαλύθηκαν όχι γιατί δεν ήταν βιώσιμα στο αντικείμενό τους, αλλά γιατί φθάσανε σε οικονομικό αδιέξοδο, είτε γιατί καταργήθηκαν Νόμοι που τα στήριζαν, είτε γιατί γίνανε Νόμοι που τα πέρασαν σε άσχετα έως και αδιάφορα χέρια, είτε ακόμη γιατί δε γίνανε άλλοι Νόμοι που θα τα προστάτευαν από παράτολμες — για να πούμε την πιο αθώα πλευρά του δράματός τους — ενέργειες σ' αυτά τα χέρια, αφού κατά μια λογική θα έπρεπε να περάσουν σ' αυτά.

Και για του λόγου το αληθές:

Ο Νόμος 4640/1930 του Ελευθερίου Βενιζέλου (Βλ. ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ τ/59/2000), θωράκισε τη λειτουργία των ΑΣΟ, φυσικά και τη λειτουργία των εργοστασίων τους, για 50 ολόκληρα χρόνια. Από το 1929 μέχρι και το 1979. Πέταξε από τις Διοικήσεις τους και απαγόρευσε την εκλογή προσώπων που ασκούσαν ασυμβίβαστα καθήκοντα. Ο Νόμος 921/1979 κατάργησε αυτό το Νόμο (4640/1930) του Ελευθερίου Βενιζέλου και άνοιξε την πόρτα στους άσχετους ή τουλάχιστον με μεγαλύτερα άλλα συμφέροντα και ενδιαφέροντα (οικονομικά, κομματικά). Ο Νόμος 1257/83 τους προσκάλεσε και ο Νόμος 1541/1985, αναγνώρισε την παρουσία τους, ενομιμοποίησε την παραμονή και τις δραστηριοποίησή τους στις Διοικήσεις και τις άλλες θέσεις εργασίας στις Α.Σ.Ο. Η δραστηριοποίησή τους στηρίχθηκε και κομματικά, όχι πάντα για το αμοιβαίο όφελος.

Και, δεν έγινε κανένας Νόμος, αντίστοιχος και ανάλογος με αυτόν της Γιουγκοσλαβίας, για να μη γίνει αυτό που έγινε στο Αγροτοσυνεταιριστικό μας κίνημα την 20ετία 1980/2000, με τη Νομοθετική άλωση και την κομματική ομηρία του.

Αν θα υπήρχε νόμος που, όπως το άρθρο 26 του Γιουγκοσλαβικού, θα τιμωρούσε τον όποιο «**χρησιμοποιεί έναν οργανισμό**» για τις πράξεις των οργάνων του, «**ανεξαρτήτως αν ήταν ευθέως αναμεμειγμένος ή ήταν σε θέση να τις πράξει**», ασφαλώς τα εργοστάσια των 30 ΑΣΟ θα λειτουργούσαν σήμερα, πολλά δισεκατομμύρια θα είχαν γυρίσει στην ΑΤΕ, χιλιάδες υπάλληλοι θα ήταν στις θέσεις τους και τα εισοδήματα, όπως και τα ενδιαφέροντα των αγροτών για τους Συνεταιρισμούς των, θα ήταν καλύτερα.

Άραγε όλα αυτά λένε τίποτα κατά Βουλής μεριά; Πολλές υπάρχουν αμφιβολίες. Άλλωστε μια γεύση του ενδιαφέροντος των πολιτικών, που την 20ετία 1980/2000 κατέργησαν τον Νόμο του Ελευθερίου Βενιζέλου και εξασφάλισαν θέσεις και εξουσία στους Συνεταιρισμούς για τα στελέχη τους, πήραμε από τις συζητήσεις που γίνανε πρόσφατα στη Βουλή για την αναθεώρη του Συντάγματος. Κανείς δεν είπε λέξη, αν και όλοι γνώριζαν, τη ζημιά και τις δυσλειτουργίες που προκάλεσε ο κομματισμός στους Αγροτικούς Συνεταιρισμούς. Και η ενημέρωσή τους απ' αυτό το περιοδικό, που τους απεστάλη με υπογράμμιση στα γραφεία τους, ήταν πλήρης, όπως θα ενθυμούνται οι αναγνώστες των τευχών του 58/2000, 59/2000, 60/2000 και 61/2001.

Γ. Β. Σ.

• Αυτός που δεν ξέρει τίποτα και δεν καταλαβαίνει, είναι ένας ανόητος. **Απόφευγέ τον.**

• Αυτός που δεν ξέρει τίποτα και έχει τη συναίσθηση γι' αυτό, είναι απλοϊκός. **Δίδαξέ τον.**

• Αυτός που έχει γνώσεις και δεν το γνωρίζει, κοιμάται. **Ξύπνησέ τον.**

• Αυτός που έχει γνώσεις και έχει την αίσθηση αυτών που ξέρει είναι σοφός. **Ακολουθήσέ τον.**

(Αραβική παροιμία)

Το Συνεταιριστικό Κίνημα και οι μέθοδοι χειραγώγησής του

Του ΚΩΣΤΑ ΧΑΒΔΟΥΛΑ,

Στη μακρά πορεία της εξέλιξης της συνεταιριστικής ιδέας υπήρξαν πολλοί τρόποι προσέγγισης ως προς την εφαρμογή της στο πολιτικο-κοινωνικό και οικονομικό γίγνεσθαι της εποχής. Εκπορευόμενος από την αρχική ανάγκη της εξαθλιωμένης εργατικής τάξης για την αντιμετώπιση προβλημάτων πρόσβασης στα αναγκαία καταναλωτικά αγαθά, ο συνεταιρισμός πέρασε πολλά στάδια ανασκευής των θεωρήσεων για τις αιτίες και τις ανάγκες ύπαρξής του.

Επιπλέον, αναπηδώντας από κινηματικής μορφής συλλογικότητες, την ίδια εποχή με την ανάδειξη του συνδικαλιστικού κινήματος, ο συνεταιρισμός διεκδίκησε εξ αρχής τα στοιχεία εκείνα της αυτονομίας και της αυτοτέλειας τα οποία θα εξυπηρετούσαν το τρίπτυχο των οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών συμφερόντων των μελών του, μέσω όμως της ανάπτυξης του άμεσου κοινωνικού περιγύρου τους.

Είναι φανερό ότι ο συνεργατισμός και η πρακτική εφαρμογή του ήταν, παράλληλα όπως είπαμε με το συνδικαλιστικό κίνημα, τα πρώτα στοιχεία αμφισβήτησης της κεφαλαιοκρατικής κυριαρχίας στις κοινωνικές σχέσεις κατά τον 19° αιώνα. Αναπτύσσοντας λοιπόν, ηθελημένα και μη, αυτά τα συγκρουσιακά χαρακτηριστικά, η σχέση του ταξικά εύκολα εντοπίσιμου κεφαλαιοκράτη και της, με κινηματικά χαρακτηριστικά, προσπάθειας για συγκέντρωση κεφαλαίου με σκοπό την οικονομική αυτοτέλεια των ασθενέστερων οικονομικά ομάδων, θα κάνει αισθητή την ανάγκη της εκτόνωσής της μέσω ενός φιλτραρίσματος των οξυμένων συγκρουσιακών της στοιχείων. Τότε εμφανίζεται ο μόνιμος επιδιαιτητής των ταξικών αντιθέσεων, το αστικό κράτος, οπότε και αρχίζει ο αποπροσανατολισμός της προσπάθειας ανάσχεσης του συνεταιριστικού κινήματος από την κεφαλαιοκρατία προς την κατεύθυνση της σχέσης συνεταιριστικής οικονομίας και κρατικής εποπτείας.

Βέβαια, αξιολογώντας κανείς την σημασία των σημείων του τρίπτυχου των συνεταιριστικών συμφερόντων (οικονομικά – κοινωνικά – πολιτιστικά) θα διαπιστώσει ότι τα πρώτα ανέλαβαν ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο ως προς τα κίνητρα συγκρότησης των ατόμων σε συνεταιριστικές ομάδες. Στο γεγονός αυτό οφείλεται και η υπερεκτίμηση των οικονομικών συμφερόντων των μελών συνεταιρισμών κατά τη λήψη των αποφάσεων οι οποίες θα σηματοδοτούσαν την πορεία εν τέλει του συνεταιριστικού κινήματος στο μακροπρόθεσμο μέλλον.

Κάτω από αυτό το οπτικό πρίσμα των συνεταιριστικών επιδιώξεων ως προς τους στόχους, δηλαδή του μετασχηματισμού της κοινωνίας των κεφαλαιοκρατών και των μονοπωλίων σ' αυτή του λαϊκού καπιταλισμού, εξελίχθηκε η πορεία του συνεταιριστικού κινήματος τουλάχιστον στις χώρες με καπιταλιστικές σχέσεις παραγωγής. Ήταν επόμενο λοιπόν ν' αναπτυχθούν οι θεωρίες περί πολιτικής ουδετερότητας του συνεταιρισμού προκειμένου να εξυπηρετηθούν αποκλειστικά τα οικονομικά συμφέροντα των μελών του, ή ακόμα περί άμβλυνσης έως και εξάλειψης των ταξικών διαφορών μέσα στα πλαίσια της συνεταιριστικής

δραστηριότητας όπου ελεύθερα και αρμονικά άτομα με διαφορετική ταξική καταγωγή (αλλά και συμφέροντα) εργάζονταν για την κοινή πρόοδο του συνεταιριστικού «οργανισμού»!!!

Ακόμα κι έτσι όμως, στο βαθμό που το αστικό κράτος ως εργαλείο της συγκεκριμένης κυριαρχούσας κοινωνικής τάξης (δηλ. της αστικής και μεγαλοαστικής) εξυπηρετεί τα συμφέροντα της τάξης αυτής, προσπάθησε και προσπαθεί να χειραγωγήσει το συνεταιριστικό κίνημα θέτοντάς το κάτω από την εποπτεία του, όχι τόσο γιατί αποτελούσε ουσιαστική απειλή για τον μετασχηματισμό των σχέσεων παραγωγής, αλλά κυρίως γιατί το ίδιο το κράτος δεν μπορούσε ν' ανεχθεί την αυτόνομη λειτουργία ενός θεσμού με συλλογικά και κινηματικά χαρακτηριστικά και δημοκρατική από τη φύση του δομή.

Αν και σε περιόδους πολιτικής ανωμαλίας το κράτος ενεργώντας ωμά και απροκάλυπτα έθεσε ή προσπάθησε να θέσει το συνεταιριστικό κίνημα κάτω από την πλήρη καθοδήγησή του, όπως και το συνδικαλιστικό, την ουσιαστική χειραγωγή του το συνεταιριστικό κίνημα την υφίσταται κατά την ομαλή λειτουργία της συντεταγμένης πολιτείας με την εφαρμογή της μεθόδου της αποπολιτικοποίησης της συνεταιριστικής συνείδησης ή κατ' άλλον τρόπο με την ανούσια κομματικοποίηση των συνεταιριστικών οργανώσεων σε καθαρά πελατειακό επίπεδο σχέσης. Έτσι αναπτύχθηκε ένα φαινόμενο «συνεταιρισμών» η δημιουργία των οποίων είναι αποτέλεσμα της κοινής βούλησης μικροκεφαλαιούχων να γίνουν μεγαλοκεφαλαιούχοι, αλλά δεν τα καταφέρνουν και προκειμένου να επιβιώσουν στη σκληρή πραγματικότητα της αγοράς προσεταιρίζονται κομματικούς παράγοντες οι οποίοι με τη σειρά τους επωφελούνται από την σχέση αυτή με τους εν δυνάμει ψηφοφόρους.

Ο Συνταγματικός Νομοθέτης, τέλος, δεν είναι άμοιρος ευθυνών όσον αφορά την κρατική χειραγωγή του συνεταιριστικού κινήματος. Η διατύπωση του άρθρου δεν αφήνει κανένα περιθώριο για συνεταιριστική αυτονομία.

Άρθρο 12 παρ. 5 Συντ. «Οι γεωργικοί και αστικοί συνεταιρισμοί κάθε είδους αυτοδιοικούνται σύμφωνα με τους **όρους του νόμου** και του καταστατικού τους και προστατεύονται και **εποπτεύονται** από το Κράτος, που είναι υποχρεωμένο να μεριμνά για την ανάπτυξή τους».

Δηλαδή όχι μόνο υπάρχει ρητή συνταγματική κατοχύρωση της κρατικής εποπτείας επί των συνεταιρισμών, αλλά ακόμα και οι όροι αυτοδιοίκησής τους αφήνονται στα χέρια της κυβερνητικής πλειοψηφίας η οποία νομοθετεί.

Ως επίλογος του παρόντος θα ήταν ωφέλιμο να παρατεθεί μία εκ των τροποποιήσεων που είχαν κατατεθεί ως προς το κυβερνητικό σχέδιο Συντάγματος για το τότε άρθρο 25 παρ. 1 «Το Κράτος **υποχρεούται να εξασφαλίσει την ελεύθεραν** λειτουργίαν και **ανάπτυξιν** των γεωργικών και αστικών συνεταιρισμών».

Το μόνο κόσμημα που δεν φθείρεται είναι η γ ν ώ σ η

ΛΑΝΓΚΟΡΝΤ

Το Περιβάλλον εκπέμπει S.O.S.

Η φύση εκδικείται

Άρθρο του ΜΙΧΑΛΗ ΔΕΡΜΙΤΖΑΚΗ,
Δικηγόρου Αθηνών

Η Διεθνής Κοινότητα το 1997 συμφώνησε το πρωτόκολλο του Κιότο που υπέγραψε αργότερα και ο Πρόεδρος Κλίντον, με το οποίο επέβαλε στις ανεπτυγμένες χώρες τη μείωση των αερίων άνθρακα και άλλων, που προκαλούν παγκόσμια το φαινόμενο του θερμοκηπίου. Με τον τρόπο αυτό αποσκοπούσε στη σταδιακή, αλλά σταθερή προστασία του περιβάλλοντος της γης και της ισορροπίας του παγκόσμιου οικοσυστήματος.

Αυτά συμφωνήθηκαν στο πανέμορφο Κιότο, την αρχαία αυτή πρωτεύουσα της Ιαπωνίας, πριν από πέντε χρόνια. Στη χώρα μας όμως, δυστυχώς, τα τελευταία χρόνια, το φυσικό μας περιβάλλον οδηγείται συστηματικά και μεθοδευμένα στην καταστροφή και τον αφανισμό. Οι συνεχείς πυρκαγιές των δασικών και αγροτικών μας εκτάσεων, η αδιαφορία της πολιτείας για την άμεση αναδάσωσή τους, η δραματική μείωση των βροχοπτώσεων, ως αποτέλεσμα του αφανισμού του δασικού μας πλούτου, οι αλόγιστες και ιδίως σε προεκλογικές περιόδους νομιμοποιήσεις αυθαιρέτων για ικανοποίηση φτηνών και πρόσκαιρων κομματικών συμφερόντων, η ανακατανομή του δασικού πλούτου με τη μορφή του αναδασμού της γης, η απελευθέρωση των σχεδίων των οικοδομικών συνεταιρισμών, η απληστία των οικοπεδοφάγων και η αδηφαγία των καταπατητών δημοσίων εκτάσεων, τα βιομηχανικά απόβλητα και αέρια που ρυπαίνουν καταστροφικά ξηρά, θάλασσα και αέρα και κυρίως η έλλειψη οικολογικής ευαισθησίας, τόσο από μέρους της πολιτείας και των οργανισμών της, όσο και των ίδιων των πολιτών, είναι μερικοί μόνο απ' τους λόγους που το οικοσύστημά μας συνεχώς αφανίζεται και το φυσικό μας περιβάλλον συστηματικά καταστρέφεται.

Θα περίμενε κανένας πως με την αναθεώρηση του Συντάγματος η Βουλή θα θωράκιζε το φυσικό μας περιβάλλον. Η διατύπωση όμως του αναθεωρημένου άρθρου 24, αφήνει περιθώρια «αλλαγής χρήσης των δασών και των δασικών εκτάσεων», όπως αναφέρει σε ανακοίνωση της η W.W.F. Ελλάς και έχει ξεσηκώσει θύελλα αντιδράσεων από συλλογικούς φορείς, που είχαν αντιδράσει στην τροποποίησή του.

Και είναι μεν γεγονός πως το Σ.τ.Ε., χρόνια τώρα, αποδεικνύοντας έμπρακτα την οικολογική του ευαισθησία, στέκεται εμπόδιο και υψώνει ασπίδα σωτηρίας στην επιχειρούμενη προσπάθεια μιας ξέφρενης και ασύδοτης καταστροφής του περιβάλλοντος και των δασικών μας εκτάσεων.

Η Ελλάδα όμως οφείλει να προσαρμόσει την πολιτική της για το περιβάλλον μέσα στα πλαίσια της αειφόρου ανάπτυξης, αν πραγματικά επιθυμεί να μη γίνουμε σε λίγο η Σαχάρα της Ευρώπης. Γιατί μέχρι σήμερα το περιβάλλον εκπέμπει δραματικά S.O.S. Και η φύση αμείλιχτα εκδικείται.

ΕΝΩΣΗ ΟΙΝΟΠΟΙΗΤΙΚΩΝ

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΣΑΜΟΥ

ΕΠΙΔΟΡΠΙΟΙ ΟΙΝΟΙ

Μοσχάτο Σάμου
Το κρασί που κατέκτησε τον κόσμο,

τώρα κατακτά
και την
ελληνική αγορά.

Τα σαμιώτικα μοσχάτα κρασιά της Ε.Ο.Σ.Σ.,
πολυβραβευμένα και διεθνώς αναγνωρισμένα, αποτελούν
μια μοναδική οινική αξία που κατέκτησε τόσο τις προτιμήσεις
των ειδικών σε Ευρώπη, Αμερική και Ιαπωνία,
όσο και τη θερμή υποδοχή της παγκόσμιας αγοράς.
Οι δύο οικογένειες μοσχάτων οίνων, οι **Επιδόρπιοι** και
οι **Ξηροί Λευκοί**, μέσα από τη νέα διαφημιστική καμπάνια
και την αλλαγή συσκευασίας και επικοινωνίας,
γυρνούν τώρα σελίδα.

Γιατί τα κρασιά της Ε.Ο.Σ.Σ. είναι καιρός να πάρουν
τη θέση που τους αξίζει στην αγορά και το ράφι σας.

Την καλύτερη!

ΞΗΡΟΙ ΛΕΥΚΟΙ ΜΟΣΧΑΤΟΙ ΟΙΝΟΙ

ΕΝΩΣΗ ΟΙΝΟΠΟΙΗΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΣΑΜΟΥ

Μαλαγάρι, 83 100 ΣΑΜΟΣ, τηλ.: (0273) 27 458, 27 381, 22 572, fax: (0273) 23 907, e-mail: info@samoswine.gr website: www.samoswine.gr

ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**Γενική Συνέλευση 29 Μαρτίου 2001**

Πραγματοποιήθηκε στα Γραφεία του ΙΣΕΜ, την 29.3.2001 η 10/τη Γενική Συνέλευση των μελών του, κατά την οποία ο πρόεδρος του, Καθηγητής του Γεωπονικού Πανεπιστημίου κ. Κώστας Παπαγεωργίου, ανακοίνωσε την παρακάτω έκθεση πεπραγμένων του Διοικητικού Συμβουλίου.

Κατά το έτος 2001, το ΙΣΕΜ συμπληρώνει την πρώτη δεκαετία της ζωής του. Πέρασαν 10 χρόνια από τότε που ο σημερινός Επίτιμος Πρόεδρος του ΙΣΕΜ κ. Νικόλαος Κολύμβας κινητοποίησε έναν αριθμό επιστημόνων συνεταιριστών για την ίδρυση του ΙΣΕΜ, με πρωτομάστορα σύνταξης του καταστατικού του τον Αριστείδη Κλήμη.

Στα χρόνια που πέρασαν, το ΙΣΕΜ:

- πραγματοποίησε δύο επιτυχημένα συνέδρια,
- εξέδωσε ειδικούς τόμους με τις εισηγήσεις,
- εξέδωσε τρεις ακόμη μελέτες,
- πραγματοποίησε αρκετές εκδηλώσεις για συζήτηση συνεταιριστικών θεμάτων,
- έλαβε ενεργό μέρος στη διαμόρφωση της συνεταιριστικής νομοθεσίας,
- συνεργάστηκε με ξένους αντίστοιχους ή παρόμοιους φορείς για τη διεξαγωγή ερευνών,
- ανέλαβε την εκπόνηση μελετών για λογαριασμό του Υπουργείου Γεωργίας,
- εκπροσωπήθηκε σε διεθνείς επιτροπές και ομάδες εργασίας,
- ανταποκρίθηκε σε αιτήματα παροχής πληροφοριών,
- ετοίμασε βάση δεδομένων με τα στοιχεία των οικονομικών δραστηριοτήτων των Ενώσεων Αγροτικών Συνεταιρισμών για τη δεκαετία του 1980,
- έφερε σε επαφή φοιτητές και σπουδαστές με τα τρέχοντα συνεταιριστικά θέματα και
- γενικά έκανε αισθητή την παρουσία του στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

Η παραπάνω απαρίθμηση δεν σκοπεύει να εντυπωσιάσει αλλά να δείξει τους πολλούς χώρους στους οποίους χρειάζεται δραστηριοποίηση ενός ανεξάρτητου φορέα όπως το ΙΣΕΜ, που στηρίζεται στην εθελοντική προσφορά των μελών του.

Σημαντική βοήθεια για την εκ μέρους του Ινστιτούτου προσφορά υπηρεσιών προσέφερε η ΣΕΚΕ, με τη χειρονομία της να διαθέσει χώρους Γραφείων και αίθουσα για τις ανάγκες του. Η προσφορά αυτή της ΣΕΚΕ απευθύνεται, μέσω του ΙΣΕΜ, στο σύνολο της συνεταιριστικής κίνησης και αποτελεί μια έμμεση συνέχιση της παράδοσης αυτής της οργάνωσης, η οποία παλαιότερα χρησιμοποιούσε ειδικά στελέχη για την ενημέρωση και τη συνεταιριστική κατάρτιση στελεχών, ιδιαίτερα των καπνοπαραγωγικών οργανώσεων. Ο Μπαλτατζής, ο Ιλαντζής και ο Κολύμβας δεν έθεσαν μόνο γερά επιχειρηματικά θεμέλια αλλά και έχτισαν και στελέχη με συνεταιριστική συνείδηση, ικανότητες και αρχές, των οποίων η απο-

τελεσματικότητα αναδεικνύεται από την πορεία της ίδιας της ΣΕΚΕ στα 54 χρόνια του βίου της.

Η περασμένη χρονιά μας έδωσε στο ΙΣΕΜ μια μεγάλη πίκρα, με τον θάνατο του πρώην Αντιπροέδρου του ΙΣΕΜ, του Καθηγητή και πρώην Αντιπρύτανη του Παντείου Πανεπιστημίου Κωνσταντίνου Σιφνιώτη, ενός συνειδητού συνεταιριστή, που τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό αποτελούσε πρεσβευτή των συνεταιριστικών ιδεωδών και υποστηρικτή των κάθε είδους συνεταιριστικών πρωτοβουλιών. Τον ίδιο χρόνο σημειώθηκαν οι απώλειες του Νικόλαου Πατρίκιου, πρώην Προέδρου της Εταιρείας των Φίλων του Συνεργατισμού και του Νικόλαου Πολύζου, αποκομμένου μεν αλλά θερμού συνεταιριστή, που από πολύ παλιά είχε εργαστεί για τη διάδοση της συνεταιριστικής ιδέας στην Ελλάδα.

Στο χρόνο που πέρασε σημειώθηκαν επίσης ορισμένες σημαντικές μεταβολές στα συνεταιριστικά πράγματα της χώρας. Ψηφίστηκε νέος νόμος για τους αγροτικούς συνεταιρισμούς και πραγματοποιήθηκαν συνεταιριστικές εκλογές σε όλες τις βαθμίδες των συνεταιρισμών. Από όσα μηνύματα έχουν γίνει γνωστά μέχρι τώρα, φαίνεται ότι ο νέος νόμος έχει γίνει δεκτός με ικανοποίηση. Τα κίνητρα συγχωνεύσεων, για τα οποία ο νόμος προέβλεπε να καθοριστούν με προεδρικά διατάγματα φαίνεται ότι έχουν ήδη διαμορφωθεί.

Στην ΠΑΣΕΓΕΣ από τις εκλογές προέκυψε νέα διοίκηση, η οποία εξέλεξε Πρόεδρο τον κ. Τζανέτο Καραμίχα, τον πρώην Αντιπρόεδρο της ΠΑΣΕΓΕΣ, που ήταν από τους εισηγητές σε ημερίδα του ΙΣΕΜ αναφορικά με τον νέο νόμο, στην προετοιμασία του οποίου συνέβαλε ουσιαστικά. Με την εκλογή της νέας διοίκησης στην ΠΑΣΕΓΕΣ αναμένεται ότι θα διευρυνθεί και η συνεργασία της ΠΑΣΕΓΕΣ με το ΙΣΕΜ.

Αναφορικά με τη γενικότερη κατάσταση των συνεταιρισμών στην Ελλάδα, μόνο γενικές εκτιμήσεις μπορούν να γίνουν στηριζόμενες σε διάσπαρτες πληροφορίες. Οι αγροτικοί συνεταιρισμοί εξακολουθούν να διέρχονται περίοδο κρίσης οικονομικής και κρίσης κοινωνικής απαξίωσης. Μετά την ΚΥΔΕΠ και η ΣΥΝΕΛ βρίσκεται υπό εκκαθάριση, χωρίς τα υποκατάστατά τους να προσεγγίζουν στο ελάχιστο το ρόλο των προηγούμενων μεγάλων συνεταιριστικών φορέων. Η πλειονότητα των πρωτοβάθμιων συνεταιρισμών είναι αδρανείς ή έχουν εντελώς επουσιώδεις δραστηριότητες.

Οι Ενώσεις είναι εκείνες οι οποίες διατηρούν κάποιον αξιόλογο ρόλο αλλά, όπως είναι γνωστό σε όλους μας, από το 1990 και μετά δεν υπάρχει κανένας φορέας που να συγκεντρώνει συνολικά στοιχεία για τους αγροτικούς συνεταιρισμούς αλλά ούτε και για τους αστικούς ή τους οικοδομικούς.

Το ΙΣΕΜ πριν από δύο-τρία χρόνια είχε απευθυνθεί στο Υπουργείο Γεωργίας με διάφορες προτάσεις για την αντιμετώπιση του θέματος αλλά δεν υπήρξε αποτέλεσμα. Αν σε νέα πρωτοβουλία του ΙΣΕΜ υπάρξει και υποστήριξη της ΠΑΣΕΓΕΣ, ίσως δοθεί κάποια λύση στο θέμα. Η Διεθνής Συνεταιριστική Ένωση που συγκεντρώνει και δημοσιεύει κάθε χρόνο στατιστικά στοιχεία για τους συνεταιρισμούς, απευθύνεται και στο ΙΣΕΜ για την αποστολή σχετικών στοιχείων. Ίσως η Ελλάδα είναι η μόνη χώρα, της οποίας τα στατιστικά στοιχεία αναφέρονται στην προ δεκαετίας κατάσταση.

Σε αντίθεση με την κρίση που διέρχονται οι αγροτικοί συνεταιρισμοί, άλλες κατηγορίες συνεταιρισμών, όπως οι συνεταιριστικές τράπεζες, οι συνεταιρισμοί

των υδραυλικών, των ηλεκτρολόγων, των φαρμακοποιών, κλπ. παρουσιάζουν σημαντικές προόδους αν και σε μερικές περιπτώσεις δικαιολογούνται κάποια ερωτηματικά κατά πόσον το πνεύμα του συνεργατισμού βρίσκεται πίσω από ορισμένες πρωτοβουλίες ή το βραχυχρόνιο συμφέρον εκείνων που παίρνουν τις σχετικές πρωτοβουλίες.

Στο Ευρωπαϊκό επίπεδο, η σύσταση από την Κομισσιόν της Συμβουλευτικής Επιτροπής για την Κοινωνική Οικονομία είχε εκθρέψει προσδοκίες για την υιοθέτηση Λευκής Βίβλου για τους συνεταιρισμούς. Όμως εδώ και ενάμιση χρόνο η Επιτροπή αυτή έχει αδρανοποιηθεί από την Επιτροπή Πρόντι, αν και φαίνεται να μην έχει διακοπεί η διαδικασία προετοιμασίας της Λευκής Βίβλου. Στην πράξη, όπως προέκυψε και από τη μελέτη του CIRIEC στην οποία είχε συμμετάσχει και το ΙΣΕΜ, η Κοινωνική Οικονομία φαίνεται να αποτελεί έναν σημαντικό παράγοντα στη δημιουργία ευκαιριών απασχόλησης, σε μια εποχή που οι δημόσιοι φορείς και οι συμβατικές ιδιωτικές επιχειρήσεις περιορίζουν τον αριθμό των απασχολούμενων για πραγματοποίηση οικονομικών.

Στα πεπραγμένα του Διοικητικού Συμβουλίου του ΙΣΕΜ κατά το περασμένο έτος μπορούν να αναφερθούν τα ακόλουθα:

Η επίσκεψη του Προέδρου της Διεθνούς Συνεταιριστικής Ένωσης

Ο Πρόεδρος της Διεθνούς Συνεταιριστικής Ένωσης κ. Rodrigues, επισκέφθηκε την Ελλάδα, περί τα τέλη Ιουνίου του 2000, μαζί με τη Διευθύντρια του Ευρωπαϊκού Τμήματος της ICA κα Sozanski. Στη χώρα μας είχαν συζητήσεις με την ΠΑΣΕΓΕΣ και με το ΙΣΕΜ, που είναι τα δύο μέλη της χώρας μας στη Διεθνή Συνεταιριστική Ένωση. Με χορηγία της ΣΕΚΑΠ προσφέρθηκε και γεύμα στους δύο επισκέπτες.

Διάθεση των εκδόσεων του ΙΣΕΜ

Μετά την έκδοση τιμολογίων από το ΙΣΕΜ, κατέστη δυνατή η διάθεση των εκδόσεων του ΙΣΕΜ μέσω βιβλιοπωλείων. Έγιναν κρούσεις σε δύο εκδοτικούς οίκους. Ευοδώθηκε εκείνη του εκδοτικού οίκου «Σταμούλη», στον οποίο παραδόθηκαν από 20 αντίτυπα κάθε βιβλίου.

Προώθηση της συνεργασίας μεταξύ ελληνικών και ολλανδικών συνεταιρισμών

Με τη συνεργασία του ΙΣΕΜ με τον κ. Καραμίχα και με τον Γεωργικό Ακόλουθο της Ολλανδικής Πρεσβείας στην Αθήνα, ξεκίνησε ένα πρόγραμμα διερεύνησης των ευκαιριών συνεργασίας μεταξύ ελληνικών και ολλανδικών συνεταιρισμών. Η διερεύνηση αυτή ανετέθη σε δύο νεαρές αποφοίτους πανεπιστημίου, με την καθοδήγηση επιτροπής από την ΠΑΣΕΓΕΣ, το ΙΣΕΜ, την Ολλανδική Πρεσβεία και την κεντρική οργάνωση των συνεταιρισμών της Ολλανδίας. Η ελληνική πλευρά αναλαμβάνει τις δαπάνες της ελληνίδας επιστήμονας και η ολλανδική της Ολλανδέζας. Ήδη έχουν ολοκληρωθεί οι συνεντεύξεις και ετοιμάζεται η τελική έκθεση, ενώ σχεδιάζεται και ειδική παρουσίαση των συμπερασμάτων και οργάνωση επαφών των ενδιαφερομένων πλευρών. Το ΙΣΕΜ ανέλαβε τη διαχείριση του κονδυλίου που διέθεσε η Αγροτική Ασφαλιστική και η Παναγιγιάλειος Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών.

Παροχή πληροφοριών στην Κομισσιόν

Εν όψει της πρόθεσης της Σουηδικής Προεδρίας της Ε.Ε. να προχωρήσει στην υιοθέτηση του σχεδίου Καταστατικού Ευρωπαϊκού Συνεταιρισμού, που εκκρεμεί επί πολλά έτη στο Συμβούλιο, η Γενική Διεύθυνση 23 ζήτησε ορισμένες πληροφορίες για τα συστήματα ενημέρωσης και συμμετοχής των εργαζομένων στις συμβατικές ιδιωτικές και στις συνεταιριστικές επιχειρήσεις των διαφόρων χωρών, καθώς και για ορισμένα στοιχεία της νομοθεσίας. Το ΙΣΕΜ ανταποκρίθηκε εμπρόθεσμα στο σχετικό αίτημα, ύστερα από σχετική διερεύνηση του θέματος.

Συνεταιρισμοί και κοινωνική ανάπτυξη

Η Γενική Συνέλευση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών ασχολείται περιοδικά με το θέμα των συνεταιρισμών. Τις εκθέσεις υποβάλλει ο Γενικός Γραμματέας και εκδίδονται σχετικά ψηφίσματα. Το πιο πρόσφατο αναφέρεται στο ρόλο των συνεταιρισμών στην κοινωνική ανάπτυξη. Τη σχετική έκθεση και το ψήφισμα μερίμνησε το ΙΣΕΜ να μεταφραστούν και να δημοσιευθούν στο περιοδικό «Συνεταιριστική Πορεία». Με σχετικό ερωτηματολόγιο, το Τμήμα Οικονομικών και Κοινωνικών Υποθέσεων του ΟΗΕ ζητούσε να πληροφορηθεί ποια μέτρα έχουν πάρει οι επιμέρους οργανώσεις για την προώθηση του κοινωνικού ρόλου των συνεταιρισμών ή για τη δημιουργία ευνοϊκού περιβάλλοντος και συνεργασίας μεταξύ Κυβέρνησης και συνεταιριστικής κίνησης. Η απάντηση του ΙΣΕΜ προφανώς αναφερόταν στις ενέργειές του για τη νομοθεσία και τη δημιουργία ευνοϊκού κλίματος ανάπτυξης των συνεταιρισμών.

Υποστήριξη εκδόσεων

Μεταξύ των καταστατικών σκοπών του ΙΣΕΜ είναι και η υποστήριξη εκδόσεων που προάγουν τη συνεταιριστική ιδέα και γενικά την πνευματική καλλιέργεια των μελών του και των συνεταιριστών γενικότερα. Με πολλή ευχαρίστηση το ΙΣΕΜ ανέλαβε να υποστηρίξει οικονομικά την έκδοση εργασιών των κκ. Κολύμβα και Κλήμη, εκδόσεις για τις οποίες υπολογίζει και στην υποστήριξη άλλων συνεταιριστικών επιχειρήσεων. Εκείνοι που προσφέρουν δωρεάν την πνευματική τους προσπάθεια δεν θα πρέπει να καταβάλλουν και τις δαπάνες έκδοσης.

Συνεργασία με το Ελληνο-Βρετανικό Εμπορικό Επιμελητήριο

Το Ελληνο-Βρετανικό Εμπορικό Επιμελητήριο οργανώνει στις 6 και 7 Απριλίου διημερίδα για την προώθηση του ελληνικού ελαιολάδου στη Βρετανική αγορά. Μεταξύ των φορέων που θα κληθούν θα είναι και συνεταιριστικές οργανώσεις. Από τον οργανωτή της διημερίδας ζητήθηκε η συνεργασία του ΙΣΕΜ και η χρησιμοποίηση της αίθουσας για μια ομάδα εργασίας προς συζήτηση μεταξύ των συνεταιριστικών οργανώσεων για την οργάνωση των ενεργειών τους.

Εκδηλώσεις

Οι εκδηλώσεις του ΙΣΕΜ κατά τον περασμένο χρόνο περιορίστηκαν σε αυτές που είχαν γίνει κατά το πρώτο τρίμηνο του έτους. Κάποιες προσπάθειες που έγιναν αργότερα δεν ευοδώθηκαν. Η εκδήλωση την οποία έχει ήδη αποφασίσει το Διοικητικό Συμβούλιο θα γίνει με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 30 χρόνων από τον θάνατο του Δάσκαλου του συνεργατισμού Θεόδωρου Τζωρτζάκη. Η εκδήλωση αυτή θα συνδεθεί με την παρουσίαση του βιβλίου που πρόκειται να εκδοθεί και

του οποίου έχει ήδη ολοκληρωθεί η συγγραφή από τον κ. Κλήμη. Για την εκδήλωση αυτή θα προταθεί η συνδιοργάνωση με την ΠΑΣΕΓΕΣ, την Εταιρεία των Φίλων του Συνεργατισμού, Το Ινστιτούτο Αγροτικών Ερευνών και την Εταιρεία Αγροτικής Οικονομίας.

Ετήσια έκδοση του ΙΣΕΜ

Το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε την πραγματοποίηση μιας ετήσιας έκδοσης του ΙΣΕΜ, στην οποία να παρουσιάζονται θέματα συνεταιριστικού προβληματισμού. Η πρώτη προσπάθεια σχεδιάζεται για το τέλος του 2001, με τη μορφή επιστημονικής επετηρίδας. Η λύση αυτή επελέγη ώστε να μην δημιουργηθεί η εντύπωση ότι το ΙΣΕΜ θα ενεργούσε ανταγωνιστικά προς την Εταιρεία των Φίλων του Συνεργατισμού και το περιοδικό «Συνεταιριστική Πορεία».

Εκπαιδευτικές δραστηριότητες

Στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες που αναλαμβάνονται και προωθούνται από μέλη του ΙΣΕΜ και του Διοικητικού Συμβουλίου, αναφέρονται:

- Η προετοιμασία μεταπτυχιακού προγράμματος εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στο Μάνατζμεντ Συνεταιρισμών, σε συνεργασία μεταξύ του Τμήματος Αγροτικής Οικονομίας και Ανάπτυξης του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών και του Κέντρου Μάνατζμεντ του Πανεπιστημίου Λέστερ της Αγγλίας.

- Η πρόταση για πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσεων Κοινωνικής Οικονομίας από το ΤΕΙ Πειραιώς σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Λαμάνς της Γαλλίας.

- Η εισαγωγή μαθήματος Κοινωνική Οικονομία και Περιφερειακή Ανάπτυξη σε μεταπτυχιακό πρόγραμμα του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου.

- Η πραγματοποίηση διαλέξεων σε διάφορες πόλεις, όπως το Αγρίνιο (Δασκάλου και Παπαγεωργίου), οι Σέρρες (Παπαγεωργίου) και η Αθήνα (Παπαγεωργίου).

Τα οικονομικά του ΙΣΕΜ

Τα οικονομικά του ΙΣΕΜ παρουσιάζουν μια θετική και μίαν αρνητική εικόνα. Η θετική εικόνα έγκειται στην επίτευξη κάποιου βαθμού αυτοχρηματοδότησης των βασικών δαπανών του ΙΣΕΜ, μέσω των μελετών που έχει αναλάβει. Η αρνητική εικόνα αναφέρεται στην πενιχρή ανταπόκριση των νομικών προσώπων μελών του ΙΣΕΜ, τα οποία εκλήθησαν να αποστείλουν την ετήσια εισφορά τους και στα οποία εστάλη και από ένα αντίτυπο της σημαντικής μελέτης του Edgar Parnell «Επανεφεύρεση των Συνεταιρισμών». Έγινε φανερό ότι η προσωπική παρέμβαση του Επίτιμου Προέδρου κ. Ν. Κολύμβα κατά τα περασμένα χρόνια ήταν ο κινητήριος μοχλός. Τα συμπεράσματα αφήνονται για τον καθένα από εμάς.

***Να είσαι δίκαιος, είναι καθήκον
να είσαι αγαθός, είναι αρετή***

B. ΟΥΓΚΩ

Η ΜΕΓΑΛΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΔΥΝΑΜΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΠΝΑ.

Η Σ.Ε.Κ.Ε. αποτελεί τη συνεταιριστική επιχείρηση των Ελλήνων καπνοπαραγωγών στην επεξεργασία και στις εξαγωγές του καπνού.

Οικονομικά ισχυρή και επιχειρηματικά δραστήρια, η Σ.Ε.Κ.Ε. διαθέτει σύγχρονες εγκαταστάσεις για 22.000 τόνους καπνού, κυρίως στη Θεσσαλονίκη, στην Καβάλα και στην Ξάνθη.

Αξιοποιώντας τη γνώση και τη δύναμη της συνεργασίας, λειτουργεί ανταγωνιστικά και με επιτυχία στις συνθήκες του ισχυρού παγκόσμιου ανταγωνισμού στην αγορά του καπνού.

Με την απασχόληση 1.500 ατόμων στην περίοδο επεξεργασίας του καπνού, η Σ.Ε.Κ.Ε. αποτελεί σημαντικό στήριγμα για τα εισοδήματα των καπνοπαραγωγικών περιοχών.

Επί μισό αιώνα και σε δύσκολους καιρούς, η Σ.Ε.Κ.Ε. στήριξε και στηρίζει την ελληνική καπνοπαραγωγή.

SYMEDIA S.A.

Σ.Ε.Κ.Ε. ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΑΠΝΟΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ: ΜΙΚΡΑΣ ΑΣΙΑΣ 1, ΕΥΟΣΜΟΣ ΘΕΣ/ΝΙΚΗ ΤΗΛ.: (031) 60.93.00

Κεντρικές Υπηρεσίες: Λ. Συγγρού 163, 171 21 Ν. Σμύρνη

Να εκσυγχρονισθούν τα Συνεταιριστικά μας Ελαιουργεία

Ο ρόλος της Ελαιουργικής

Άρθρο του Γ.Β. ΣΕΛΛΙΑΝΑΚΗ

Ο χυμός της ελιάς, το **λάδι**, παράγεται βέβαια στο ελαιόδενδρο, μα για να γίνει αναλώσιμο προϊόν και σαν εμπόρευμα, να φθάσει στην αγορά, για να προσφερθεί στον πελάτη καταναλωτή του, πρέπει να «βγει» (εκθλιβεί) από τον ελαιοκάρπο του, στο ελαιουργείο.

Η φυσική αυτή διαδικασία με ανθρώπινα χέρια, αναδεικνύει το ελαιουργείο ως βασικό εργαλείο άσκησης αποτελεσματικής διαχείρισης του λαδιού, συλλογικά από τους ελαιοπαραγωγούς, μέσα από τις Συνεταιριστικές τους Οργανώσεις.

Τα υπαρκτά εξάλλου, τεχνικά, τεχνολογικά και περιβαλλοντολογικά προβλήματα των ελαιουργείων, αντιμετωπίζονται αποτελεσματικότερα από κεντρικό συλλογικό όργανο των ελαιοπαραγωγών, που αναμφίβολα, μπορεί, αποτελεσματικότερα επίσης, να διαχειρισθεί υπέρ των ελαιοπαραγωγών το λάδι, σαν εμπόρευμα.

Εδώ δεν θα αναφερθώ στα υπαρκτά αυτά προβλήματα (τεχνικά, τεχνολογικά και περιβαλλοντολογικά) των 3.500 ελαιουργείων που λειτουργούν στη χώρα και «παράγουν» τους 400.000 τόνους λαδιού από 2.000.000 περίπου τόνους ελαιοκάρπου.

Θα αναφερθώ στην ανάγκη να δημιουργηθεί ο φορέας που θα τα αντιμετωπίσει και θα προσπαθήσω να αποδείξω ότι ο φορέας αυτός πρέπει να είναι Συνεταιριστικός, δηλαδή φορέας των ιδίων των ελαιοπαραγωγών.

Τα προβλήματα παραγωγής του λαδιού

Τα προβλήματα παραγωγής του λαδιού — που είναι της αποκλειστικής αρμοδιότητας και ευθύνης των ελαιοπαραγωγών — ξεκινούν από την ελιά και καταλήγουν στο ελαιουργείο.

Όταν το λάδι γίνει εμπόρευμα, μπαίνει στην αρμοδιότητα και την ευθύνη του οποιουδήποτε. Από ποιά όμως ελιά θα παραχθεί το λάδι (δηλαδή ποικιλία ελιάς), που και πώς θα φυτευθεί η ελιά αυτή, πώς θα αναπτυχθεί, πώς θα προστατευθεί από αντίξοες συνθήκες ο ελαιόκαρπος, πώς θα συλλεγεί και πώς θα παρθεί ο χυμός του (το λάδι) στο ελαιουργείο, χωρίς να αλλοιωθεί η ποιότητά του, αυτά είναι θέματα της αποκλειστικής αρμοδιότητας και ευθύνης του

Το ελαιουργείο είναι βασικό εργαλείο άσκησης αποτελεσματικής διαχείρισης του λαδιού, συλλογικά από τους ελαιοπαραγωγούς, μέσα από τις Συνεταιριστικές τους Οργανώσεις.

Στη διαδρομή (από την ελιά στο ελαιουργείο) βρίσκονται τα προβλήματα της ελαιοκομίας, που νομιμοποιείται, δικαιούται και υποχρεούται, να τα αντιμετωπίζει μόνον ο ελαιοπαραγωγός μέσα από τις Οργανώσεις του, στις οποίες κύρια γι' αυτό το σκοπό συσπειρώθηκε.

ελαιοπαραγωγού. Αν όλη αυτή η διαδρομή από την ελιά στο ελαιουργείο, γίνει με το μικρότερο κόστος και τη μεγαλύτερη απόδοση, αυτό θα είναι σε όφελος του ελαιοπαραγωγού και μόνον αυτού. Πού θα παράγει φθηνό και πολύ λάδι, που θα μπορεί να το πωλεί ευκολότερα σε χαμηλότερη ανταγωνιστική τιμή και με μεγαλύτερο δικό του μερίδιο στην τιμή (την ανταγωνιστική, τη χαμηλότερη τιμή).

Σε όλη αυτή τη διαδρομή (από την ελιά στο ελαιουργείο) βρίσκονται τα προβλήματα της ελαιοκομίας, που **νομιμοποιείται, δικαιούται και υποχρεούται**, να τα αντιμετωπίζει **μόνον ο ελαιοπαραγωγός** μέσα από τις Οργανώσεις του, στις οποίες κύρια γι' αυτό το σκοπό συσπειρώθηκε.

Κανείς δε μπορεί να αμφισβητήσει αυτή την αλήθεια και κανείς δε μπορεί να υποκαταστήσει, τις συνεταιριστικές Οργανώσεις, που εκπροσωπούν τον ελαιοπαραγωγό, στο αποκλειστικά δικό του αυτό, έργο. Όταν το λάδι κάνει τη διαδρομή που προανέφερα (ελιά – ελαιουργείο) και μπει στο «πιθάρι», τότε όλοι γίνονται αυτόκλητοι υποστηρικτές του, αρκεί να κερδίζουν, χωρίς κανείς να ενδιαφέρεται για τις συνθήκες που παράγεται και γι' αυτούς που το παράγουν.

Όσο τα προβλήματα του λαδιού, κάνουν τη διαδρομή ελιά – ελαιουργείο, ο ελαιοπαραγωγός διεκδικεί για την επίλυσή τους, χωρίς κανείς να μπορεί εύκολα να του το αρνηθεί.

Μετά τη διαδρομή αυτή, δηλαδή μετά το ελαιουργείο, που το λάδι σαν εμπόρευμα, περνά στη δικαιοδοσία του οποιουδήποτε διαθέτει χρήματα και το ενδιαφέρον να το εμπορευθεί, η ανάμιξη του παραγωγού (με ή χωρίς τις Οργανώσεις του) και μάλιστα αποκλειστικά, δοκιμάζεται. Γιατί είναι αδύνατος οικονομικά, αυστηρά ελεγχόμενος εμπορικά και από τις συγκυρίες υποχρεωμένος, να σέβεται σχολαστικά τη νομιμότητα.

Τα 450 Συνεταιριστικά Ελαιουργεία

Υπάρχουν 450 Συνεταιριστικά Ελαιουργεία, Συνεταιρισμών Ενώσεων, μελών της ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΗΣ, με ετήσια παραγωγή (έκθλιψη) 100.000 περίπου τόννων ελαιολάδου και σημαντικά προβλήματα, όπως:

* *Περιβαλλοντολογικά* (αρκετά λειτουργούν στο κέντρο, δίπλα στις πλατείες των χωριών).

* *Τεχνικά* (αρκετά επίσης λειτουργούν με μηχανολογικό εξοπλισμό του '50).

* Τεχνολογικά στην εκθλιπτική διαδικασία και την αποθήκευση του λαδιού.

Σχεδόν όλα αυτά τα ελαιουργεία (και τα 450) πρέπει να μετακινηθούν έξω από τα χωριά που σήμερα βρίσκονται, σε κατάλληλες τοποθεσίες και επαρκείς χώρους, να ανανεωθεί, ολικά ή μερικά, ο εξοπλισμός τους και να τεθούν σε καθεστώς σύγχρονης τεχνοπαραγωγικής λειτουργίας.

Η μετεγκατάσταση και ο εκσυγχρονισμός τους, θα κοστίσει περί τα 50.000.000.000 δρχ., από τα οποία τα 35.000.000.000 τουλάχιστον μπορούν να εξασφαλισθούν από κοινοτικούς και εθνικούς πόρους. Ενώ τα περιουσιακά τους στοιχεία (τα οικόπεδα που θα απελευθερωθούν και ο εξοπλισμός που θα αντικατασταθεί) θα καλύψουν εκποιούμενα ένα μεγάλο μέρος, αν όχι όλο, το ποσό συμμετοχής, δηλαδή τα 15 δις δραχμές.

Ο ρόλος της Ελαιουργικής

Τα ελαιουργεία αυτά, θα μπορούσαν να υπαχθούν σε ενιαίο φορέα (Σύνδεσμο Ελαιουργείων, ή Κοινοπραξία Συνεταιριστικών Ελαιουργείων) μέσω των Ενώσεων στις οποίες ανήκουν, ο οποίος φορέας σε συνεργασία με την ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΗ:

- Θα πραγματοποιήσει την όλη επένδυση των 50 δις δραχμών.

- Θα καταρτίσει και θα εφαρμόσει Ενιαίο Πρόγραμμα λειτουργίας, με τεχνικούς και οικονομικούς όρους.

- Θα διαχειρίζεται τους 100.000 περίπου τόννους λαδιού παραγωγής τους, που αντιστοιχούν στο 25% περίπου της ελληνικής παραγωγής λαδιού.

- Θα καταρτίσει και με το σχήμα αυτό, θα μπορέσει να εφαρμόσει πρόγραμμα στήριξης της παραγωγής, ποσοτικά και ποιοτικά, προς όφελος παραγωγού – καταναλωτού.

- Με αυτόν το φορέα, που θα είναι δημιούργημα της ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΗΣ, η κορυφαία αυτή Οργάνωση των ελαιοπαραγωγών:

α) Θα μπει ουσιαστικά στα προβλήματα της παραγωγής του λαδιού, πραγματοποιώντας έτσι έναν από τους κύριους σκοπούς της και ταυτόχρονα, χωρίς αμφιβολία θα αποκτήσει τη συμπάθεια και επομένως τη στή-

**Το κράτος θα
βλέπει την
ΕΛΑΙΟΥΡΓΙ
ΚΗ ως απο-
τελεσματικό
όργανο στην
προσπάθεια
προστασίας
και ανάπτυ-
ξης της ελαι-
οκομίας και
θα την αντι-
μετωπίζει ως
συνεργάτη
που δεν θα
έχει προβλή-
ματα από
ζημιογόνες
εμπορικές
πράξεις, στον
σκληρό αντα-
γωνιστικό
στίβο, στον
οποίο παλεύει
με άνισους
όρους.**

ριξη των ελαιοπαραγωγών.

β) Θα απεξαρτηθεί από τις ζημιογόνες εμπορικές πράξεις και θα θέσει υπό έλεγχο το εμπόριο με το 25% της παραγωγής λαδιού, που θα διαχειρίζεται ως προμηθευτής του.

γ) Θα στηρίξει τον προϋπολογισμό της σε άμεσα ανταποδοτικές δαπάνες, που θα καλύπτονται από έσοδα παρεχόμενων υπηρεσιών στη σύγχρονη λειτουργία των ελαιουργείων και τη διαχείριση ενός μεγάλου μεριδίου της παραγωγής τους.

δ) Θα μπορέσει ευκολότερα να εφαρμόσει προγράμματα ανάπτυξης του κλάδου της ελαιοκομίας με κοινοτικούς πόρους, χωρίς τις επιρροές αντιτιθέμενων συμφερόντων, με τα οποία αναπόφευκτα συγκρούεται στην αγορά. Απεναντίας με το να φροντίζει για την ποιοτική και τιμολογιακή βελτίωση του παραγόμενου λαδιού, θα έχει τη στήριξή τους ως προμηθευτής και όχι ως ανταγωνιστής τους.

Ενώ εξάλλου, το κράτος θα βλέπει την ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΗ ως αποτελεσματικό όργανο στην προσπάθεια προστασίας και ανάπτυξης της ελαιοκομίας και θα την αντιμετωπίζει ως συνεργάτη που δεν θα έχει προβλήματα από ζημιογόνες εμπορικές πράξεις, στο σκληρό ανταγωνιστικό στίβο, στον οποίο παλεύει με άνισους όρους.

Είναι μια συνοπτική πρόταση, που φυσικά θα πρέπει να αναπτυχθεί, να εκτιμηθεί και να αποτιμηθεί στην προοπτική του χρόνου, για το περιβάλλον, που ρυπαίνεται από τα ελαιουργεία, σε κατοικημένες περιοχές, για τον περιορισμό του κόστους έκθλιψης του λαδιού, την ποιοτική προστασία ή και την αναβάθμισή του και τη συνοχή του ελαιοκομικού Συνεταιριστικού κινήματος.

Εδώ απλώς παρουσιάζεται σαν θέμα, για συζήτηση καλόπιστη και επικοδομητική.

Γ. Β. Σελλιανάκης

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ ΜΑΣ

Το περιοδικό μας, που είναι όργανο ελεύθερης διακίνησης ιδεών, απόψεων και προτάσεων, έχει τις στήλες του ανοιχτές σε όποιον από τους αναγνώστες του θέλει να δημοσιεύσει τις απόψεις, θέσεις και προτάσεις του για τα αγροτοσυνεταιριστικά μας πράγματα, αρκεί να τηρεί τους κανόνες ευηρέπειας, της ποιότητας, της εγκυρότητας και της δημοσιογραφικής δεοντολογίας.

Τα κείμενα, ανάλογα με το περιεχόμενό τους, μπορεί να είναι μέχρι και 4-5 σελίδες και να στέλνονται στη διεύθυνση της Εταιρείας των Φίλων του Συνεργατισμού (οδός Ευνόλιδος 14 Αθήνα ΤΚ 10552) με την ένδειξη στο φάκελλο «Ύλη για το περιοδικό».

Συμφωνούν:

ΝΑ ΓΥΡΙΣΟΥΝ ΟΙ ΜΗΤΕΡΕΣ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ

Αρκετοί από τους αναγνώστες μας, που διάβασαν το άρθρο του κ. Γ. Σελλιανάκη στο τεύχος 60 (σελίδες 207-208) της Σ.Π. με τον παραπάνω τίτλο, μας έκαμαν θετικά σχόλια γι' αυτό. Το ίδιο και σε άλλα έντυπα που δημοσιεύθηκε αυτό το άρθρο, όπως στη «ΦΩΝΗ του ΑΠΟΚΟΡΩΝΑ» (φύλλο 55/265, Μάρτης 2001) και του «ΚΗΡΥΚΑ» των Χανίων της 14.1.2001.

Σχετικά με το θέμα αυτό ο Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Χριστόδουλος γράφει σε επιστολή του στο συνεργάτη μας κ. Θ. Χαρίτο «**Ειδικά το θέμα της αγωγής των παιδιών είναι από τα σοβαρότερα και κρίσιμότερα διότι τα παιδιά είναι το μέλλον και η ελπίδα του τόπου μας**».

1. Η επιστολή αυτή του Αρχιεπισκόπου κ. Χριστόδουλου καταχωρείται στη συνέχεια:

Αριθμ.Πρωτ./Ε. 2193 /2001

Εν Αθήναις τη 16η Μαΐου 2001

Πρός
τόν Αξιότιμον
κον Θεόδωρον Χαρίτον
Σεβαστοπούλου 31
115 24 Ν. ΦΙΛΟΘΕΗ

Αγαπητέ κ. Χαρίτο,

Σας εύχαριστώ πολύ για την ευγενή αποστολή του περιοδικού σας "ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΠΟΡΒΑ", στο οποίο φιλοξενοούνται σκέψεις - άρθρα για τη μητέρα και την επίδραση αυτής στην αγωγή των παιδιών.

Είναι ένα ενδιαφέρον περιοδικό, και τό όποιο όπτεται πολλών και ποικίλων θεμάτων, που άπασχολούν έντονα τη σημερινή κοινωνία. Ειδικά τό θέμα της αγωγής των παιδιών είναι από τά σοβαρότερα και κρίσιμότερα, διότι τά παιδιά είναι τό μέλλον και ή ελπίδα του τόπου μας. Οι Πατέρες της Έκκλησίας μας όδούν ιδιαίτερα βαρύτητα στο ζήτημα της άνατροφής των παιδιών και ένας έξ' αυτών, είναι και ό Άγιος Νεκτάριος τόν όποιο άναφέρετε. Μακάρι οι σημερινές μητέρες νά εφαρμόσουν τς διδάχες του Άγίου για μία καλύτερη και υγιέστερη σχέση μητέρας παιδιού, ή όποια θά βοηθήσει στην όποκλήρωση και στην προστασία της προσωπικότητάς του.

Εύχομαι ό Πανάγαθος Θεός νά εύλογεί και νά ένισχύει τη ζωή και τό έργο σας με κάθε καλό και εύτυχία.

Μετ' εύχών

Το Άθηνών Χριστόδουλος

2. Επιστολή προς την Εταιρεία Φίλων του Συνεταιρισμού

Χανιά, 5 Απριλίου 2001

Αγαπητέ κ. Σελλιανάκη,

Αφορμή γι' αυτό μου το γράμμα υπήρξε το άρθρο σας στη ΦΩΝΗ του ΑΠΟΚΟΡΩΝΟΥ (Φεβρουαρίου) «Να γυρίσουν οι μητέρες στο σπίτι».

Δεν σας γνωρίζω, ούτε σεις με γνωρίζετε, αλλ' έκρινα υποχρέωσή μου, αν και είμαι ένας

άσημος κι ολιγογράμματος Αποκορωνιώτης, να σας συγχαρώ μέσα από την καρδιά μου, τόσο για το θάρρος σας όσο και για την τεκμηρίωση και την ορθότητα της προτάσεως και της θέσεώς σας..... Διότι δεν αρκεί να διαπιστώνομε τα λάθη και τις πληγές της οικογένειας και της κοινωνίας μας, αλλά να παρέχουμε και προτάσεις διορθώσεως...

Η ταπεινή μου γνώμη είναι πως το άρθρο σας αυτό πρέπει να το στείλετε σ' όλες τις Αθηναϊκές εφημερίδες, στους βουλευτές του Νομού μας και στην Επιτροπή της Βουλής επί του δημογραφικού κ.τ.λ., ώστε να λάβει μεγάλη δημοσιότητα. Όπως αντιλαμβάνομαι έχετε τα προσόντα να υποστηρίξετε αυτό το σοβαρό θέμα με πολλούς τρόπους.

Σαν αντίδωρο για το σπουδαίο άρθρο σας, σας εσωκλείω στο φάκελλο μερικές φωτοτυπίες φτωχών κειμένων μου με θέματα γύρω από την οικογένεια, για την οποία καλώς αγωνίζεσθε.

Ο Θεός να σας δυναμώνει, Καλό Πάσχα.

Με πολλή εκτίμηση

Ένας Αποκορωνιώτης

3. Δημοσίευμα στη «Φωνή του Αποκόρωνα»

Μάρτιος 2001 σελ. 6

Να γυρίσουν οι μανάδες στο σπίτι

Ένα σημαντικό άρθρο διαβάσαμε στο προηγούμενο φύλλο της αγαπημένης μας εφημερίδας «ΦΩΝΗ του ΑΠΟΚΟΡΩΝΟΥ», γραμμένο από τον εκλεκτό συνεπαρχιώτη μας Γιώργο Σελλιανάκη.

Όποτε γράφει κι ό,τι γράφει ο καλός φίλος Γιώργος, έχει βαρύτητα τέτοια που δημιουργεί ερεθίσματα για σωστές λύσεις σε προβλήματα που υπάρχουν στη σύγχρονη ζωή μας.

Με το άρθρο του αυτό πάτησε τον «κάλο» της σύγχρονης κοινωνικής ζωής.

Βρήκε το σημείο που ξεκινούν πολλά από τα κακά που απασχολούν και βασανίζουν τους τωρινούς ανθρώπους.

Να γυρίσουν οι μανάδες στο σπίτι γράφει, για να φροντίζουν τα παιδιά τους.

Τί το σημαντικότερο, τί το καλύτερο από το να μεγαλώνουν τα παιδιά με τη φροντίδα, την αγάπη, τη στοργή της μάνας.

Είναι ανάγκη, είναι πρέπει τα παιδιά να τα μεγαλώνουν οι μητέρες τους. Όχι κάθε άγνωστη γυναίκα που από ανάγκη θέλει να εργαστεί, καλόπιστα βέβαια, αλλά με κύριο σκοπό το συμφέρον. Χωρίς τα αισθήματα της μάνας, την αληθινή αγάπη και μητρική στοργή.

Η μάνα, με τον όποιο τρόπο αυτή θέλει και είναι σε θέση να εφαρμόσει. Τη μάνα προόρισε η φύση όχι μόνο να γεννά, αλλά και να ανατρέφει τα παιδιά της.

Είναι πράγματι το κουμπί, που πρέπει να πατήσουν οι αρμόδιοι, όποιοι κι αν είναι αυτοί: Κοινωνιολόγοι, Ψυχολόγοι, Εκπαιδευτικοί και άλλοι.

Ο αρθρογράφος, προτείνει και λύση του προβλήματος και μάλιστα ωφέλιμη ποικιλότροπα από οικονομικής και κοινωνικής πλευράς.

Μακάρι το άρθρο αυτό να γίνει η απαρχή μιας αλλαγής, για το καλό κατ' αρχήν των μανάδων και της κοινωνίας γενικά.

Αθήνα, Μάρτιος 2001

Γεώργιος Βαρδ. Βασιλαντωνάκης

Η ποιοτική εξυπηρέτηση των πελατών

Του κ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΧΑΡΙΤΟΥ,

Οικονομολόγου - Συνεταυριστή

Οι θεωρητικοί του Marketing λένε ότι η εξυπηρέτηση των πελατών αποτελεί βασικό ανταγωνιστικό όπλο των επιχειρήσεων. Το χαρακτηρίζουν δε «προϊόν» αφού ουσιαστικά πωλείται. Δεν έχει κύκλο ζωής, όπως όλα τα προϊόντα και άρα δε χρειάζεται να αποσυρθεί κάποια στιγμή από την αγορά, αφού ποτέ δεν γερνάει. Ταυτόχρονα δε, είναι ένα «προϊόν» το οποίο η επιχείρηση μπορεί συνεχώς να βελτιώνει.

Αυτό το «Προϊόν», η ποιοτική εξυπηρέτηση των πελατών, συνοδεύει το πραγματικό προϊόν, χωρίς ο πελάτης να πληρώνει επί πλέον χρήματα, αφού δεν έχει ιδιαίτερο κόστος. Είναι λανθασμένη η άποψη που κυριαρχεί ότι, η καλή εξυπηρέτηση στοιχίζει και γι' αυτό θα πρέπει ο πελάτης να πληρώνει επί πλέον χρήματα. Κλασικό παράδειγμα είναι η περίπτωση των καταστημάτων Cash and Carry, στα οποία υποτίθεται ότι έχουν μειωθεί οι παροχές και γι' αυτό έχουν χαμηλές τιμές. Όμως, υπάρχουν κάποιες «Στιγμές Επαφής» με τον πελάτη, όπως η έκδοση του τιμολογίου, η πληρωμή κ.λπ., για τις οποίες υπάρχει ανάγκη ελέγχου και χειρισμού των, σύμφωνα με τις προδιαγραφές που έχει ορίσει η επιχείρηση και οι οποίες πολύ σωστά έχουν αποκληθεί «Στιγμές Αληθείας».

Αν αναλογιστεί κανείς ότι το κόστος απόκτησης ενός πελάτη είναι 6 φορές μεγαλύτερο από το κόστος διατήρησής του, είναι παράλογο από τη μια μεριά να ξοδεύονται τεράστια ποσά προκειμένου να πεισθεί ο πελάτης να αγοράσει τα δικά σου προϊόντα και από την άλλη να τον διώχνεις, γιατί η επιχείρησή σου αδυνατεί να ελέγξει τις στιγμές της αλήθειας.

Αν ληφθεί υπόψη δε ότι, ένας δυσαρεστημένος πελάτης λέει το πρόβλημά του σε 8—10 ανθρώπους του περιβάλλοντός του, ότι αν χαθεί 1 πελάτης μολύνονται 22 και φεύγουν 10 και δεδομένου ότι αν χάσεις 1 πελάτη πρέπει να δαπανήσεις χρήματα για να κερδίσεις 10, το πολλαπλασιαστικό επίπεδο απολεσθέντων και απολεσθησομένων πελατών είναι 330 [(1 + 22 + 10) X 10].

Έτσι μόνο γίνεται κατανοητό γιατί οι πωλήσεις είναι «καρφωμένες» και γιατί χρειάζεται δαπάνη πολλών εκατομμυρίων για να κτιστεί σωστή εικόνα στην αγορά.

Οι λόγοι που συμβάλλουν στην τραγικότητα του παραπάνω φαινομένου, δηλαδή να πληρώνονται τεράστια ποσά για την απόκτηση πελατών και να τους διώχνουμε με τη χαμηλή ποιότητα εξυπηρέτησης που τους παρέχουμε, είναι περιληπτικά οι εξής:

1. Ανεκπαίδευτοι υπάλληλοι.
2. Η επαρχιώτικη νοοτροπία που κυριαρχεί σε κάποιες επιχειρήσεις, που λέει ότι οι πελάτες έχουν ανάγκη την επιχείρηση και όχι το αντίθετο.
3. Η αντιμετώπιση των πελατών από τους υπαλλήλους σαν χρήματα, κέρδος ποσοστά, προμήθειες ή κωδικούς αριθμούς στο πελατολόγιο. Συνεπεία αυτής της αντιμετώπισης, οι πελάτες βλέπουν τον υπάλληλο ως φιλύποππο, απρόθυμο, βιαστικό, αγενή, βλοσυρό, αδιάφορο και υπεροπτικό.

Ένα τέτοιο περιβάλλον όχι μόνο δεν προσελκύει πελάτες, αλλά αντίθετα τους απωθεί.

Έχει μετρηθεί ότι οι 7 στους 10 δυσαρεστημένους πελάτες επιστρέφουν αν λυθεί το πρόβλημά τους γρήγορα, που σημαίνει ότι η ποιοτική εξυπηρέτηση είναι η μόνη αποτελεσματική απάντηση στο πρόβλημα.

Πρέπει να σημειωθεί δε ότι μία επιχείρηση με κακή εξυπηρέτηση χάνει 2% από το μερίδιο της αγοράς της το χρόνο. Ενώ η επιχείρηση με καλή εξυπηρέτηση κερδίζει 6% μερίδιο αγοράς το χρόνο χωρίς να δαπανήσει επί πλέον ποσά από αυτά που συνήθως δαπανά για την προβολή της.

Ακόμη πρέπει να σημειωθεί ότι οι πελάτες που αισθάνονται ότι η επιχείρηση με την οποία συνεργάζονται τους παρέχει ποιοτική εξυπηρέτηση, παραμένουν έστω και αν τα προϊόντα της είναι ακριβότερα από τα ανταγωνιστικά.

Γι' αυτό λοιπόν η επιχείρηση πρέπει κατά διαστήματα να προβαίνει σε μελέτη:

1. Διάγνωσης του επιπέδου εξυπηρέτησης που παρέχει στην πελατεία της, και

2. Διάγνωσης των δυνατών και αδύνατων σημείων της στο θέμα αυτό, για να πάρει τις πληροφορίες που χρειάζεται, προκειμένου να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για την βελτίωση της ποιοτικής εξυπηρέτησης των πελατών της.

Το συμπέρασμα που βγαίνει μετά από τα όσα πιο πάνω αναφέραμε, είναι ότι η ποιοτική εξυπηρέτηση είναι το μόνο προϊόν που μπορεί να προωθηθεί και στις δυσκολότερες ακόμη οικονομικές καταστάσεις στην αγορά με σκοπό όχι μόνο να αυξηθούν οι πελάτες και αν αυτό δεν γίνεται, τουλάχιστον να κρατηθούν αυτοί που μέχρι τώρα έχουν αποκτηθεί. Η ποιοτική εξυπηρέτηση είναι το μόνο προϊόν που για να παραχθεί δεν χρειάζονται εγκαταστάσεις και μηχανήματα. Χρειάζεται όμως μια σαφής φιλοσοφία της επιχείρησης, το κατάλληλο επιχειρησιακό κλίμα και σχέδιο δράσης αυτής ενταγμένα στην ΟΛΙΚΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑ. Υπόψη ότι μετά τις αλλαγές στην παγκόσμια αγορά, που μόνο στο χώρο της φαντασίας θα μπορούσαν να τοποθετηθούν, ο ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗΣ γίνεται το κέντρο της φιλοσοφίας της ΠΟΙΟΤΗΤΟΣ. Τούτο σημαίνει ότι η σημερινή επιχείρηση – οργάνωση πρέπει να περάσει:

- Από την ΕΝΕΡΓΕΙΑ στην ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ.
- Από τον ΑΥΤΟΜΑΤΙΣΜΟ στην ΣΥΣΤΗΜΙΚΗ.
- Από το ΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ στο ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΠΟΛΛΑΠΛΩΝ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ.

Είναι ανάγκη λοιπόν, οι διοικήσεις των οργανώσεων και των επιχειρήσεων να καταλάβουν ότι βρισκόμαστε μπροστά σε μια ποιοτική αφύπνιση. Καθημερινά διαπιστώνεται έλλειψη ποιότητας στο Management ποιότητας. Όλο και περισσότεροι πελάτες ζητούν κάποιο πιστοποιητικό (πιστοποίηση κατά ISO) που δεν έχει καμιά σχέση με την ποιότητα του προϊόντος, όπως λανθασμένα πιστεύουν πολλοί.

Πρόκειται για την ΟΛΙΚΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑ και ποιό συγκεκριμένα για τη ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΟΛΙΚΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ, το λεγόμενο T.Q.M. (Total Quality Management) η εφαρμογή του οποίου δίνει προβάδισμα στην οργάνωση – επιχείρηση, έναντι του ανταγωνισμού.

Και να ληφθεί σοβαρά υπόψη ότι αυτή η ποιότητα, δεν αντιγράφεται. Και δεν αντιγράφεται, διότι είναι ένα συνεχές ταξίδι, που όταν φθάνεις ξαναξεκινάς. Υπάρχει μια δυναμική δηλαδή στην εφαρμογή του T.Q.M. η οποία προϋποθέτει, αφοσίωση, δράση, πρόγραμμα, όραμα και προπάντων πίστη σε όλα αυτά, ιδιαίτερα από τις διοικήσεις των οργανώσεων – επιχειρήσεων, αλλά και των υπηρεσιακών παραγόντων αυτών.

Ο.Χ.

ΕΠΙΤΕΛΟΥΣ ΑΣ ΕΛΕΓΞΕΙ Ο ΚΑΘΕΝΑΣ ΚΑΙ ΤΟΝ ΕΑΥΤΟ ΤΟΥ

**Ας δει και τον εαυτό του σε ό,τι κακό γίνεται
και ό,τι καλό δε γίνεται σ' αυτόν τον τόπο**

Γράφει ο Γ.Β. ΣΕΛΛΙΑΝΑΚΗΣ

Για να πάμε μπροστά, να φθάσουμε τους Ευρωπαίους Συνεταίρους μας και να αντιμετωπίσουμε τον αναπόφευκτο οικονομικό ανταγωνισμό των περισσότερο αναπτυγμένων οικονομιών τους, πρέπει να δουλέψουμε και μάλιστα πολύ σκληρά. Αυτό λέγεται σε κάθε συζήτηση, σε κάθε ευκαιρία, από όλους και για όλους. Η διαφορά στην αντίληψη του καθένα χωριστά είναι, ότι όταν αναφέρεται σ' αυτό ή ακούει κάτι τέτοιο, πάντα εννοεί κάποιον άλλο ή κάποιους άλλους και ποτέ τον εαυτό του. Και επειδή όλοι εμείς οι Έλληνες που ζούμε σ' αυτόν τον τόπο, έχουμε την ίδια γνώμη για τον εαυτό μας, λογικά θα συμπεράνει ένας ξένος υπήκοος άλλης χώρας, που μας ακούει, ότι αναφερόμαστε στους οικονομικούς μετανάστες που δουλεύουν στη χώρα μας.

Για τον καθένα μας λοιπόν οι άλλοι δε δουλεύουν και πρέπει να δουλέψουν για να ζήσουμε όλοι καλά. Υποκρισία σε όλο της το μεγαλείο, εθελούφλωση για να μη δούμε προκοπή και αυτουποτίμηση της νοημοσύνης μας, όταν ο άλλος εαυτός μας σε κάθε ευκαιρία ομιλεί για την παραγωγή και την παραγωγικότητα σαν καθηγητής πολιτικής οικονομίας και αναφέρεται στα δυσάρεστα οικονομικά μας στοιχεία, σαν αριθμομνήμονας. Και βέβαια γύρω μας υπάρχουν οι τεμπέληδες, που σαν φαινόμενο πρέπει να προκαλεί την οργή μας, με την αδιαφορία και τη συμπεριφορά τους.

Αναρωτηθήκατε ποτέ;

Μα επιτέλους γιατί δεν ελέγχει ο καθένας μας και τον εαυτό του; Το τι κάνει ο ίδιος και πώς αντιδρά όταν βλέπει τι δεν κάνουν οι άλλοι, εκεί που πληρώνονται για να δουλεύουν;

— **Αναρωτήθηκε** ο κάθε επιχειρηματίας αν είναι καλά οργανωμένη η επιχείρησή του; Αν στη σημερινή κοσμογονία των ανακατατάξεων και των μεγάλων αλλαγών, έχει θέση; Ποιά και πώς για αντίστοιχες προσαρμογές; Ή μήπως τον καθησυχάζουν, η κομματική στήριξη, οι γνωριμίες του στη Δημόσια Διοίκηση και τις τράπεζες, σε μια πορεία που μόνο, όταν αναπάντεχα γι' αυτόν αλλάξει, θα φροντίσει να προσαρμόσει την επιχείρησή του, όσο βέβαια θα το καταφέρει.

— **Αναρωτήθηκε** ο κάθε Αγρότης, αν για τα προϊόντα που παράγει, έκαμε ό,τι θα έπρεπε, για νάχουν το μικρότερο κόστος και για να είναι ποιοτικά καλύτερα από όμοια προϊόντα εξωτερικής προέλευσης; Εφρόντισε να ενημερωθεί και για τα δύο αυτά βασικά προβλήματα (ποιότητα – κόστος) παραγωγής του προϊόντος που παράγει, ώστε να ανταποκριθεί στα γούστα και την τσέπη του καταναλωτή πελάτη του; Ή μήπως τον καθησυχάζει η κρατική και κοινοτική επιδότηση που καλύπτουν τη διαφορά κόστους, που δεν προσφέρεται να καλύψει ο καταναλωτής;

— **Αναρωτήθηκε** άραγε ο κάθε υπάλληλος, αν η δουλειά που προσφέρει στον εργοδότη του, αποδίδει τα λεφτά που του δίδει; Συσχέτισε ποτέ την αξίωσή του για αύξηση των αποδοχών του με το οικονομικό αποτέλεσμα που αναγράφεται στον ισολογισμό της επιχείρησής του; Ή μήπως τον καθησυχάζει η σκέψη ότι αυτός πρέπει να πληρώνεται, γιατί δουλεύει και ότι οι ζημιές τς Ισολογισμού

γίνανε από τους άλλους που δεν δουλεύουν;

— **Αναρωτήθηκε**, τέλος, ο Δημόσιος λειτουργός, αν εξυπηρετεί τον πολίτη, που τις περισσότερες φορές, όπως όλοι που ζουν σ' αυτό τον τόπο γνωρίζουν, είναι το θύμα της άγνοιας ή της αδιαφορίας του; Ή μήπως τον καθησυχάζουν, η μονιμότητα και η κομματική στήριξη;

Απαντήσεις από όλους και για όλους

Και επειδή αυτά τα ερωτήματα —ασφαλώς και πολλά άλλα— κανείς δεν τα θέτει στον εαυτό του, χρήσιμο είναι να ακουσθούν οι απαντήσεις που δίδονται από όλους και που αντιστοίχα και ανάλογα αφορούν τον καθένα μας.

— **Οι επιχειρήσεις μας**, αγροτικές, βιομηχανικές, εμπορικές, πάσχουν σε οργάνωση και εξοπλισμό. Γιατί; Πώς δικαιολογείται καθυστέρηση μπροστά στον ανταγωνισμό με τους Ευρωπαίους συνεταιρούς μας; Ας δώσει την απάντηση ο κάθε επιχειρηματίας για τον εαυτό του.

— **Τα αγροτικά μας προϊόντα** δεν είναι πάντα τα καλύτερα ποιοτικά, αν και θα μπορούσαν να είναι. Και όλα σχεδόν είναι ακριβότερα από τα όμοια εξωτερικής προέλευσης. Γιατί; Αφού τα βασικά τουλάχιστον απ' αυτά επιδοτούνται και για τα περισσότερα, αν όχι για όλα, οι κλιματικές συνθήκες παραγωγής τους είναι καλύτερες. Γιατί λοιπόν; Κι εδώ ας δώσει ο κάθε αγρότης μόνος του την απάντηση για τον εαυτό του.

— **Η παραγωγικότητα της εργασίας** είναι απαράδεκτα χαμηλή και αυτό αφορά τον κάθε εργαζόμενο, αφορά όλους μας, είτε το λέμε, είτε το ακούμε, ιδιαίτερα τους εργαζόμενους στο Δημόσιο τομέα, που η μειωμένη απόδοση είναι κραυγαλέα και τα παράπονα, όπως και οι διαμαρτυρίες των πολιτών, καθημερινές. Οι εργαζόμενοι ωστόσο πλεονάζουν στις Δημόσιες Υπηρεσίες και τους οργανισμούς που εξαρτώνται από το Δημόσιο. Για να καταπολεμηθεί η ανεργία υποστηρίζουν μερικοί. Έστω, ας το δεχθούμε. Αλλά γιατί δεν δουλεύουν; Πώς τολμούν να διεκδικούν από τη δεύτερη μέρα που θα πιάσουν δουλειά κάτι που δεν είναι προϊόν της εργασίας τους; Γιατί δεν τιμούν —όσοι φυσικά τους αφορά— την καρέκλα που κάθονται και με τη συμπεριφορά τους, την άγνοια ή την αδιαφορία τους, αρκετές φορές προκαλούν την αγανάκτηση και την οργή του πολίτη; Η Δημόσια Διοίκηση —όλοι το ξέρουν— είναι ανέτοιμη να στηρίζει και να κατευθύνει αποτελεσματικά τους οικονομικούς και κοινωνικούς φορείς ανάπτυξης και οι λειτουργοί της αρκετές φορές εμπλέκονται σε κομματικούς και συνδικαλιστικούς ανταγωνισμούς, σε βάρος της απόδοσής τους, δηλαδή σε βάρος της εξυπηρέτησης του πολίτη και της προσπάθειας ενεργοποίησης της κρατικής μηχανής. Όπου και όταν —πάντως πολύ συχνά— διαπιστώνονται αξιόποινες πράξεις, δημόσιων λειτουργών, που ήταν, όταν γινόνταν αυτές οι πράξεις, οι προϊστάμενοι και οι συνάδελφοί τους; Δεν ήταν μαζί στην ίδια υπηρεσία στον ίδιο χώρο και δεν συνεργάζονταν καθημερινά; Δεν είδαν αυτά που καταμαρτυρούνται στο συνάδελφό τους ή είδαν και δεν μίλησαν; Ποιά μπορεί να είναι η απάντηση των άλλων; Ας ερωτηθούν οι ίδιοι.

Με λίγα και απλά λόγια **ας δει ο καθένας μας και τον εαυτόν του, σε ό,τι κακό γίνεται και ό,τι καλό δεν γίνεται, σ' αυτόν τον τόπο.**

Η αρετή έχει πολλούς δασκάλους μα λίγους αγωνιστές

ΠΛΑΤΩΝ

«Αν δεν έχεις γέροντα στο σπίτι πάανε ν' αγοράσεις»

Γράφει ο Θ. Χαρίτος

Εκφράζοντας το παράπονό του ένας ιερέας γράφει: «**Στην εποχή μας, εποχή υπέρμετρου άγχους και αλόγιστης ταχύτητας, οι γερασμένοι γονείς γίνονται δυσβάστακτο βάρος.**»

Από την ημέρα εκείνη, 1.3.2001, που διάβασα το άρθρο του γέροντα με τίτλο «**Συντροφιά με την Τρίτη ηλικία**», δεν μπορώ να ησυχάσω. Βρίσκομαι σε φοβερό δίλημμα με την σκέψη ότι «οι γερασμένοι γονείς γίνονται δυσβάστακτο βάρος».

Διερωτώμαι ως απλός άνθρωπος αν μπορούν να συνυπάρξουν οι δύο αυτές φράσεις. Υπάρχει περίπτωση; μπορεί; είναι δυνατόν λέγω και ξαναλέγω στον εαυτό μου; Είναι δυνατόν τα παιδιά των γερόντων, που σήμερα μεγαλώνουν τα δικά τους παιδιά με θυσίες, με βάσανα, με στερήσεις και χωρίς βαρυγκώμια, να θεωρούν τη στοιχειώδη υποχρέωσή τους — την περιποίηση και τη φροντίδα των γονιών τους — ως καθήκον καταναγκαστικό; Όταν αυτοί (οι γονείς) έκαναν τα ίδια γι' αυτά (τα παιδιά) και μάλιστα σε εποχές πολύ - πολύ δύσκολες και πολύ χειρότερες από τις σημερινές; Μα είναι δυνατόν να υπάρχουν σήμερα αδύναμοι και αμαθείς άνθρωποι, που δεν μπορούν να δουν τα γηρατειά, επειδή είναι μεθυσμένοι από τη δύναμη της νιότης; Είναι δυνατόν σ' αυτούς τους ανθρώπους της τρίτης ηλικίας, που είναι ήδη φορτωμένοι με τις ασθένειες της μοίρας, να τους φορτώνουμε εμείς, τα παιδιά τους και με αμέτρητες καταθλιπτικές καταστάσεις που η απρεπής συμπεριφορά μας και η έλλειψη οικογενειακής επικοινωνίας τους δημιουργεί; Είναι δυνατόν αυτή τη φυσιολογική εξέλιξη προς τα γηρατειά, που έχει σχέση με τη φυσιολογική επίσης εξέλιξη του οργανισμού (σωματικά και πνευματικά) να υπάρχουν άνθρωποι (τα παιδιά των γερόντων) που δεν μπορούν να την κατανοήσουν;

Αν η απάντηση θα ήταν ΝΑΙ, θα ρωτήσω:

Γιατί ζητάς τις πολύτιμες υπηρεσίες των γερόντων, των γονιών σου δηλαδή, όταν εσύ και η/ο σύζυγός σου εργάζεστε;

Γιατί εμπιστεύεσαι σ' αυτούς τους γέροντες τα βλαστάρια σου;

Μήπως γιατί η παιδαγωγική τους πείρα είναι σοφία γι' αυτά που δεν αντικαθίσταται με το καλύτερο βρεφονηπιακό σταθμό;

Ή μήπως γιατί αυτοί οι γέροντες φροντίζουν καλύτερα και με αγάπη και στοργή τα νέα τους βλαστάρια (τα εγγόνια);

Μη βιαστείτε να απαντήσετε. Σκεφθείτε πρώτα. Η φράση που τελειώνει ο γέροντας παπάς το άρθρο του: «Αν δεν έχεις γέροντα στο σπίτι, πάανε ν' αγοράσεις» και η πιο πάνω φωτογραφία αποδίδουν την πραγματικότητα.

Το μεγάλο τους μυστικό

*Αιωνίως τα γηρατειά θα πουλούν νέους τις συμβουλές τους,
και αιωνίως οι νέοι θα είναι κακοί αγοραστές*

Σπράγκερ (Παιδαγωγός)

Η κατοικία σας

υπό την σκέπη της
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ

Τ

ο σπίτι σας, μικρό ή μεγάλο, είναι η περιουσία σας, η βάση σας, το ορμητήριο σας. Όμως διάφοροι κίνδυνοι, όπως φωτιά, σεισμός, κλοπή, θεομηνίες, κ.ά. το απειλούν. Σήμερα, ο καλύτερος τρόπος για να το προστατέψετε, είναι το πολυσταθιασμένο κατοικιών **“ΝΕΑ ΚΑΤΟΙΚΙΑ”** της **ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ**.

Το πρόγραμμα καλύπτει:

Ζημιές από φωτιά, κεραυνό, έκρηξη λέβητα κεντρικής θέρμανσης, βραχυκύκλωμα, θεομηνίες, διάρρηξη σωληνώσεων ύδρευσης, σεισμό.

Επίσης καλύπτεται:

- Η απώλεια περιεχομένου λόγω κλοπής.
- Η απώλεια ή η καταβολή ενοικίου σε περίπτωση που θεωρηθεί ακατοίκητη η κατοικία λόγω ζημιάς και μέχρι την αποκατάστασή της.
- Ο ασφαλισμένος και τα μέλη της οικογένειάς του από κάθε ατύχημα που θα συμβεί στην κατοικία του ή στο γύρω χώρο.
- Η αστική ευθύνη του ασφαλισμένου.

Νέα Κατοικία. Η πιο ολοκληρωμένη προστασία για το σπίτι σας.

Προστατέψτε τον εαυτό σας και την περιουσία σας, από κάθε πιθανό κίνδυνο, με το πολυσταθιασμένο **ΝΕΑ ΚΑΤΟΙΚΙΑ**.

Νιώστε μοναδική προστασία και σιγουριά, υπό την σκέπη της **ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ**.

ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΤΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

Πολυσταθιασμένο κατοικιών με τη δύναμη της ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ

Από τη Συνεταιριστική Ανθοκομία

Θύμσες

ΤΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΗ

(χωρίς όνομα)

Ο Αγροτοσυνεταιριστικός χώρος δεν είναι πλούσιος, μόνο σε ιδέες και δράση, αλλά και σε ευφυολογήματα, σολοικισμούς και πολλά άλλα περίεργα, της καθημερινότητας, που λέγονταν, ακούγονταν, αποτυπώνονταν στο μυαλό και μεταφέρονταν δια ζώσης. Είτε σαν βεβαιωτικά της πίστης στα ιδεώδη του Συνεργατισμού, είτε σαν χαρακτηριστικά της νοοτροπίας των Συνεταιριστών, είτε ακόμη και σαν δείγματα σκέψης και συναλλακτικής πρακτικής.

Απ' αυτή τη στήλη θα μεταφέρουμε τα «δια ζώσης μεταφερόμενα» απ' αυτά που θυμούμαστε και τα όσα θα μας θυμήσουν οι φίλοι μας Συνεταιριστές που τα ζήσανε. Θα τα περιμένουμε.

Θυμούμαστε λοιπόν:

1. Σε Γενική Συνέλευση Κεντρικής Α.Σ.Ο., έντονη αδιέξοδη συζήτηση, δύο αντιπαρατιθεμένων ομάδων, που αδυνατούσε ο πρόεδρος (της Συνέλευσης) να τους συγκρατήσει. Κράτησε αρκετό χρόνο η αντιπαράθεση με «εκατέρωθεν πειστική επιχειρηματολογία». Όρθιος ο πρόεδρος προσπαθούσε να επιβάλλει την τάξη. Τίποτα, κανείς δεν τον άκουγε. Και οι δύο ομάδες υποστήριζαν με πείσμα «το δίκιο τους». Η Συνέλευση δεν μπορούσε να διαμορφώσει γνώμη και πολύ περισσότερο να την διατυπώσει με το πανδαίμονιο που γινόταν.

Κάτω απ' αυτές τις συνθήκες ένας Συνεταίρος Αντιπρόσωπος Συνεταιρισμού, σηκώθηκε και απευθυνόμενος στον πρόεδρο της Συνέλευσης είπε. «Κύριε πρόεδρε τι λέει γι' αυτό ο κύριος **Υπόπτης**;». Μετά από τα λόγια αυτά όλοι σταμάτησαν για ν' ακούσουν τον **Επόπτη**, που είπε τη γνώμη του και η γνώμη αυτή ήταν καταλύτης της στιγμής και έγινε απόφαση της Συνέλευσης, χωρίς αντιρρήσεις, χωρίς άλλη συζήτηση.

Πολλές φορές όταν καταργήθηκε η Εποπτική Υπηρεσία της Αγροτικής Τράπεζας, ήλθε στο μυαλό μου εκείνη τη στιγμή και αναλογίστηκα την καταλυτική εκείνη φωνή που... σίγησε. Η ζημιά αυτής της σιγής, λέγω τώρα, ήταν μεγαλύτερη από τα χρέη που δεν γύρισαν ποτέ στην τράπεζα.

2. «Εξυπηρετήσετε πρώτα τους ανθρώπους», είπε ο προϊστάμενος του Λογιστηρίου Υποκαταστήματος ΑΤΕ, εννοώντας τους μεμονωμένους και όχι τους Συνεταιρισμένους Αγρότες. Όλοι κρυφογέλαγαν για να μην προσβάλουν τον σεβάσμιο και πολύ εξυπηρετικό αυτό λειτουργό της ΑΤΕ.

3. Με τα λεφτά που μούδωσες αγόρασα πέντε «χρηγιές» (δεξαμενές λαδιού εννοούσε) πως θα σου επιστρέψω εγώ τώρα λεφτά για 30 χρηγιές, έλεγε ο Μπαρμπαντρέας (Ανδρέας Μπικάκης πρόεδρος της ΕΑΣ Ρεθύμνης) στον Διοικητή της ΑΤΕ (Ανδρέα Αποστολίδη). Ήταν τότε που το δολλάριο από 5 δρχ., όταν πήρε το δάνειο για τις δεξαμενές της Ένωσης ο Μπαρμπαντρέας, είχε φθάσει με την υποτίμηση της δραχμής από το Μαρκεζίνη (9.4.1953) στις 30 δρχ. τότε που γινόταν η συζήτηση στο Γραφείο του Διοικητή. Οι δεξαμενές αυτές (χρηγιές) υπάρχουν ακόμη σε οικόπεδο της Ένωσης Ρεθύμνης, που είναι στην είσοδο της πόλης από Χανιά. Ο Μπαρμπαντρέας που ήταν πρόεδρος της Ένωσης 31 χρόνια (από το

1946 μέχρι το 1967 που τον απόλυσε η χούντα των Συνταγματαρχών) πέθανε το 1980.

4. Και κάτι ακόμη για τον «Μπαρμπαντρέα»: Πολύ γέρο και ανήμπορο τον πήγε ο γιός του ο Σήφης με το αυτοκίνητό του να δει το εργοστάσιο που έφτιαξε σαν ιδιώτης για την επεξεργασία δερμάτων (τη ΒΙΟΔΕΡΜ). Ήταν εντυπωσιακό στην εμφάνιση με 4.000 τ.μ. επιφάνεια σε 35.000 τ.μ. αυτό το εργοστάσιο. Μόλις κατέβηκε ο Μπαρμπαντρέας από το αυτοκίνητο, έβαλε την παλάμη του χεριού του οριζόντια στο μέτωπό του, για να δει καλύτερα και μια φωνή αυτοελέγχου βγήκε από μέσα του. «Ξάνοιξε (κοίταξε) μωρέ μια δουλειά που δεν την είδα», είπε και με έκφραση σε στάση απαγορευμένου, κατέβασε το χέρι του από το μέτωπό του. Έλεγε τον εαυτό του εκείνη τη στιγμή ο αμετανόητος Συνεταιριστής, γιατί σαν πρόεδρος της Ένωσης τόσα χρόνια, δεν σκέφτηκε να κάμει αυτό το εργοστάσιο στην Ένωση και το έφτιαξε ο γιός του, δικό του.

Τα μηχανήματα αυτού του εργοστασίου που θα αξιοποιούσαν 2.500.000 δέρματα αρνιών και εριφίων στην Κρήτη, λειτουργούν τώρα στο Μπεράτι της Αλβανίας και απασχολούν 300 εργάτες. Χρεωκόπησε στην Ελλάδα ο φορέας (ΒΙΟΔΕΡΜ), που τ' αγόρασε για τα Κρητικά δέρματα, από τα υψηλότοκα τραπεζικά δάνεια και η ΑΤΕ όπως και οι Συνεταιρισμοί, δε μπόρεσαν να κρατήσουν τα σύγχρονα (τότε) αυτά μηχανήματα στο εργοστάσιο, που πρωτοεγκαταστάθηκαν και πουλήθηκαν στην Αλβανία, όπως πουλήθηκε και το εργοστάσιο με το οικόπεδό του σε πλειστηριασμό, για άλλη χρήση.

5. Επρόκειτο να υπογραφεί μια εμπορική συμφωνία μεταξύ Συνεταιριστικής οργάνωσης και εμπορικού αντιπροσώπου εξωτερικού. Στα γραφεία της οργάνωσης συνεδρίαζε το Διοικητικό της Συμβούλιο. Ο πρόεδρός του ήταν από τους διορισμένους της επταετίας. Ήταν ένας σοβαρός και λόγω της ηλικίας του σεβάσμιος άνθρωπος, που όμως λίγα γνώριζε για τα συνεταιριστικά πράγματα. Σε κάποια στιγμή στρέφεται προς το Διευθυντή και του λέγει «Κύριε Διευθυντά εμείς οι δύο πρέπει να προσέξουμε ιδιαίτερα αυτή τη συμφωνία, γιατί είμαστε **συνένοχοι**. Κοτρώνω στο κεφάλι του Διευθυντή αυτή η ομολογία της «συνενοχής». Έμεινε άφωνος, μα πριν συνέλθει όλοι κατάλαβαν από τη συνέχεια των λέξεων του προέδρου ότι ο σεβάσμιος αυτός άνθρωπος, εννοούσε τη **συνυπευθυνότητα**, ως συνένοχη.

6. Είχε τελειώσει η συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου Κεντρικής Συνεταιριστικής οργάνωσης που έδρευε (τώρα δεν υπάρχει) στην Αθήνα. Ένας σύμβουλος που ήταν και πρόεδρος του Συνεταιρισμού του, επρόκειτο να αναχωρήσει αμέσως μετά τη λήξη της συνεδρίασης για να προλάβει το αυτοκίνητο της συγκοινωνίας, όταν τον ζήτησαν στο τηλέφωνο του Λογιστηρίου. Ήταν υπάλληλος του Συνεταιρισμού του, που του ζητούσε να πάρει μαζί του ένα ανταλλακτικό μηχανήματος του Συνεταιρισμού. Οργισμένος ο πρόεδρος και σε επιτακτικό ύφος άρχισε να φωνάζει «Είμαι πρόεδρος δεν είμαι **ανθοφόρος**». Απορήσαμε οι παριστάμενοι για την **ανθοφορία**, του καθ' όλα συμπαθούς προέδρου, μα από τη συνέχεια του τηλεφωνικού του λόγου, καταλάβαμε ότι δεν απέρριπτε το επάγγελμα του **ανθοφόρου**, αλλά αυτό του **αχθοφόρου**, που θα μετέφερε το ανταλλακτικό.

Ο ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΗΣ

(χωρίς όνομα)

Υ.Γ.: Παρακαλώ γράψτε μου και εσείς τα δικά σας.

Τη στήλη επιμελείται ο κ. Γ. ΦΡΑΓΚΙΑΔΟΥΛΑΚΗΣ

Μας ερωτούν και απαντούμε:

Είναι το τέταρτο τεύχος της ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΟΡΕΙΑΣ που φιλοξενεί τη στήλη μου. Είναι λίγος ο χρόνος, αλλά μπορώ να κάνω ένα σύντομο απολογισμό.

Είμαι ικανοποιημένος από τις ερωτήσεις που παίρνω, μα καθόλου ικανοποιημένος από τις απαντήσεις που πρέπει να δίδω. Κι αυτό γιατί δεν είχα την συμπαράσταση όσων είχαν γνώση και αρμοδιότητα γι' αυτές τις απαντήσεις. Το υπουργείο Γεωργίας λ.χ., αν και έχουν περάσει 6 μήνες δεν απάντησε ακόμη στο ερώτημα του φίλου Αγρότη για το πώς διαμορφώνονται οι τιμές του σιταριού, του αλεύρου και του ψωμιού.

Απάντησε ο Γεωπόνος κ. **Βασίλης Μπουφίδης** με στοιχεία από τα οποία διαπιστώνεται ότι η απόσταση των τιμών μεταξύ σιταριού – ψωμιού, ήταν 25% το 1960 (από 8 σε 10 δρχ.) και το 2000 είναι 850% (από 45 σε 428 δρχ.).

Μα την εξήγηση γι' αυτή την τεράστια «απόσταση» που είναι απίστευτα σε βάρος των σιτοπαραγωγών, θα πρέπει να δώσει η **αρμόδια Υπηρεσία του Υπουργείου Γεωργίας** και φυσικά ο προϊστάμενός του **Υπουργός**. Θα την περιμένουμε και θα επανερχόμαστε μέχρι να την πάρουμε. Και ας μη θεωρείται ενοχλητική η αξίωση ενός σιτοπαραγωγού — όπως ο φίλος Αγρότης, που μας ρωτά — να μάθει **«γιατί το ψωμί πουλιέται 300 δρχ. το κιλό, όταν αυτός πουλεί το στάρι του 45 δρχ. το κιλό»**.

Δεν απάντησε και η **ΠΑΣΕΓΕΣ** για το πώς αντιμετωπίζει την ανάγκη της ενημέρωσης του κοινού, ιδιαίτερα των Αγροτών, για τις δραστηριότητες των ΑΣΟ κατά το πρότυπο των εκθέσεων της Εποπτικής Υπηρεσίας της Αγροτικής Τράπεζας, μέχρι το 1990.

Και γι' αυτήν την απάντηση θα επιμένουμε χωρίς να νιώθουμε ότι είμαστε ενοχλητικοί. Απεναντίας πιστεύουμε ότι προσφέρουμε και στην ΠΑΣΕΓΕΣ με την υπόμνηση και στο κοινό και ιδιαίτερα στους Αγρότες, που δικαιούνται να έχουν αυτή την υπεύθυνη — όπως εκείνη της εποπτικής υπηρεσίας της ΑΤΕ — ενημέρωση.

Για τις πληροφορίες που δώσαμε, σχετικά με την επιδότηση του λαδιού στο τεύχος 60/2000 σελίδα 249 σε απάντηση αγρότη, μας ικανοποιεί ότι υπήρξαν για πολλούς χρήσιμες. Ευχαριστούμε γι' αυτό τις υπηρεσίες της ΕΛΛΙΟΥΡΓΙΚΗΣ που μας δώσανε αυτά τα στοιχεία.

Ήταν ένας συνοπτικός απολογισμός, ενός μικρού χρονικού διαστήματος, μόλις 6 μηνών.

Και τώρα μια ερώτηση, γι' αυτό το τεύχος:

Μας ερωτά ο φίλος Συνταξιούχος του ΤΑΥΣΟ.

Έπεσε στα χέρια μου –μας γράφει– ένα φυλλάδιο του Υπουργείου Γεωργίας, έκδοσης 1994 που δίνει πληροφορίες σε όσους θέλουν να γίνουν μελισσοκόμοι.

ΕΙΣΟΔΟΣ ΣΤΗΝ ΚΥΨΕΛΗ – Από το μύθο στην πράξη, τιτλοφορείται και δίνει όλα εκείνα τα χρήσιμα στοιχεία που χρειάζεται όποιος ενδιαφέρεται να γίνει μελισσοκόμος.

Φυσικά, δεν εξαντλεί τα θέματα σε κάθε περίπτωση. Κατευθύνσεις δίνει, παραπέμποντας σε Υπηρεσίες του Υπουργείου, της ΑΤΕ, των Συνεταιρισμών, σε Νόμους, αποφάσεις, βιβλία και περιοδικά και πάντως ο ενδιαφερόμενος κατατοπίζεται από το φυλλάδιο αυτό, για το πως θα ξεκινήσει, ποιά μέσα χρειάζεται, πόσα χρήματα και τι πρέπει να προσδοκά από την μελισσοκομία.

Διαβάζοντάς το –συμπληρώνει ο φίλος μας– πολύ ευχάριστα και για το ωραίο γράψιμό του, τις εικόνες που έχει, αλλά κυρίως για τις κατατοπιστικές και απλές πληροφορίες του, σκέφθηκα, πόσο χρήσιμο θα ήταν, αν για όλους τους κλάδους της Γεωργίας μας, το υπουργείο Γεωργίας διέθετε μέσα από τις Υπηρεσίες του (κεντρικές και περιφερειακές) παρόμοια φυλλάδια. Δεν το νομίζετε και εσείς –καταλήγει ο φίλος και συνάδελφος– στο σημείωμά του.

Βεβαίως και το νομίζουμε –απαντούμε– γι' αυτό και παρουσιάζουμε το θέμα από τη στήλη μας ελπίζοντας πάντα ότι θα προσεχθεί απ' όσους έχουν αρμοδιότητα γι' αυτό.

ΠΡΟΣΕΧΩΣ

ΣΤΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ

μια έρευνα που θα θυμίσει το παρελθόν
και θα φωτίσει το μέλλον

ΤΑ ΘΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΞΕΛΙΞΗΣ

ΟΙ ΑΛΛΟΤΕ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΕΣ
ΑΓΡΟΤΟΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΕΣ
ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΠΟΥ ΔΙΑΛΥΘΗΚΑΝ
ΤΗΝ ΕΙΚΟΣΑΕΤΙΑ

1980 – 2000

Η ίδρυση τους χειροκροτήθηκε, η λειτουργία τους σήριξε την οικονομία του Αγρότη και το τέλος τους ήταν αναπάντεχο.

- ΓΙΑΤΙ ΚΑΙ ΠΩΣ ΔΙΑΛΥΘΗΚΑΝ;
- ΤΙ ΕΓΙΝΑΝ ΤΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΤΟΥΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ;
- ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΑΝ ΤΗΝ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΤΟΥΣ Ή ΔΙΑΛΥΘΗΚΑΝ ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΟΥΝ;
- ΑΦΗΣΕ ΚΕΝΑ Η ΔΙΑΛΥΣΗ ΤΟΥΣ ΚΑΙ ΑΝ ΝΑΙ, ΠΩΣ ΑΝΑΠΛΗΡΩΘΗΚΑΝ;
- ΓΙΑΤΙ Η ΔΙΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΟΧΙ Η ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥΣ;
- ΠΟΙΟ ΤΟ ΚΟΣΤΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΛΥΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙ ΖΗΜΙΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΠΟΥΣΙΑ ΤΟΥΣ;
- ΠΟΙΟΙ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΚΟΡΥΦΑΙΟΥΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΣΜΟΥ ΜΑΣ ΤΙΣ ΔΙΟΙΚΗΣΑΝ ΚΑΙ ΤΙΣ ΥΠΗΡΕΤΗΣΑΝ;

Αυτά και άλλα από Συνεργάτες του Περιοδικού μας, που ως υπηρέτησαν και από πολύ κοντά ως γνώρισαν.

ΠΡΟΣΕΧΩΣ

ΣΤΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ

(Από τη σελίδα 51 του τ. 61 η συνέχεια της μόνιμης ενημερωτικής για τα μέλη της «Φ.Σ.» αυτής στήλης)

19. Την 20^η Μαρτίου Συνεδρίασε το Δ.Σ. της Εταιρείας (Σύνοδος 227/2001) και ασχολήθηκε με τρέχοντα θέματα της δικαιοδοσίας του. Μεταξύ άλλων την εγγραφή 8 νέων μελών, την ενεργοποίηση των επιτροπών του άρθρου 22 του καταστατικού με στόχους την επεξεργασία θεμάτων Αγροτικής πίστης και Συνεταιριστικής Νομοθεσίας. Επίσης συζήτησε το θέμα των Αρχείων των διαλυμένων Συνεταιριστικών οργανώσεων για το οποίο δεν πήραν ακόμη θέση το Υπουργείο Γεωργίας και η ΠΑΣΕΓΕΣ (Βλ. Σ.Π. τ/59 σελ. 189) και της έρευνας για τις διαλυμένες Α.Σ.Ο., για την οποία η εξαγγελία στη σελίδα 24 του προηγούμενου τεύχους της Σ.Π. (τ/61).

20. Στη Βιβλιοθήκη της Εταιρείας των Φίλων του Συνεργατισμού αποτέθηκαν από την ΕΔΙΑΜ (Εταιρεία Διαφύλαξης Αρχείων Μελισσοκομίας) τα βιβλία Διοίκησης της ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΚΗΣ.

Τα βιβλία αυτά παρέδωσαν στην ΕΔΙΑΜ οι νέοι ιδιοκτήτες των περιουσιακών στοιχείων της ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΚΗΣ. Της Κεντρικής αυτής Συνεταιριστικής οργάνωσης, που ιδρύθηκε τον Αύγουστο του 1949 με το Νόμο 479/1943, τέθηκε σε αναγκαστική διαχείριση εν λειτουργία με το Νόμο 2000/1991 για χρέος 1,5 δις δρχ. και η περιουσία της πουλήθηκε σε πλειστηριασμό στο ποσό των 250 περίπου εκατ. δρχ.

Τα βιβλία – διοίκησης και άλλα συναφή που βρήκαν στέγη στη βιβλιοθήκη της εταιρείας μας είναι:

Βιβλία: Πρακτικά Διοικητικών Συμβουλίων	11
Βιβλία: Ειδικές αποφάσεις Διοικ. Συμβουλίων	2
Φάκελλοι: Πρακτικά Διοικητικών Συμβουλίων	86
Βιβλία: Πρακτικά Γενικών Συνελεύσεων	7
Φάκελοι: Πρακτικά τακτικών και έκτακτων Γεν. Συνελεύσεων	12
Βιβλιοδετημένα: Πρακτικά Γ.Σ. ετών '90–98 (πολλαπλά αντίτυπα)	54
Βιβλιοδετημένο: Πρακτικό Ημερίδας Μελισσοκομικής (αντιτυπο)	4
Βιβλίο: Πρακτικά Μικτού Συμβουλίου	1
Βιβλία: Εποπτικού Συμβουλίου – Πρακτικά	3
Βιβλίο: Συντονιστικής Επιτροπής 2 Κοινοπραξιών	1
Βιβλίο: Μητρώο Συνεταίρων	1
Βιβλίο: Εισηγήσεις Γενικού Διευθυντού	1
Βιβλίο: Πρακτικά κατατάξεως μέλιτος	1
Φάκελλοι: Εκθέσεις ελέγχου ΑΤΕ	7
Φάκελλοι: Εφορ. Επιτροπών εκλογών (82, 87)	2
Φάκελλοι: διαφόρων ποθέσεων	2
Βιβλιοδετημένες: Κόπιες αλληλογραφίας	13
Δίπλωμα + Μετάλλιο: Διεθνούς Έκθεσης Θεσσαλονίκης ('57)	1
Κασσέτες: Μαγνητοφώνου (Πρακτικά Γεν. Συνελεύσεως)	10

Το υλικό αυτό θα φυλάσσεται και θα συντηρείται με ευθύνη της εκάστοτε Διοίκησης της Εταιρείας Φ.Σ., θα χρησιμοποιείται δε για περιπτώσεις που θα εκτιμά και θα αποφασίζει η Διοίκηση της ΕΔΙΑΜ. (Εταιρεία Διαφύλαξης Ιστορικών Αρχείων Μελισσοκομίας).

Σε προηγούμενη ενημέρωση των μελών της Εταιρείας μας (τεύχος 59/2000, σελ. 189, σημείο 12) αναφερθήκαμε στα βιβλία Διοίκησης των ΑΣΟ που διαλύθηκαν και καλέσαμε τους Συνεταιριστές να ενισχύσουν την προσπάθεια συλλογής και διαφύλαξης τους. Την πρόσκληση και παράκλησή μας αυτή επαναλαμβάνουμε. Σχετικές επιστολές γι' αυτά τα βιβλία έστειλε η Ε.Φ.Σ. στον Υφυπουργό Γεωργίας (51/13.11.2000) και τον πρόεδρο της ΠΑΣΕΓΕΣ (37/24.8.2000) στις οποίες όμως δε δόθηκε μέχρι σήμερα απάντηση από τους παραλήπτες τους.

21. Με πρόσκληση της **Εταιρείας** μας, του **ΙΣΕΜ** και του **Ινστιτούτου Αγροτικών Ερευνών**, επισκέφθηκε την Αθήνα, από 8-15 Ιουνίου, ομάδα υψηλόβαθμων στελεχών της Ένωσης Καταναλωτικών Συνεταιρισμών του κρατιδίου του Καλίνινγκραντ. Η σύσκεψη αυτή οργανώθηκε με πρόταση και σε συνεργασία με τη CENTROSOYUS, κορυφαία οργάνωση τέταρτου βαθμού, των Καταναλωτικών Συνεταιρισμών της Ρωσικής Ομοσπονδίας, η οποία αριθμεί σήμερα 4.000 οργανώσεις με 16 εκατομμύρια μέλη.

Οι υπηρεσίες και τα προϊόντα της Centrosoyus εξυπηρετούν 40 εκατομμύρια κατοίκους της χώρας, ενώ μόνη της παράγει το 50% των αγαθών που πωλούνται στα συνεταιριστικά καταστήματα. Αγοράζει δε και διαθέτει το 50% περίπου της αγροτικής παραγωγής της Ρωσίας, έχει ένα πλήρες συνεταιριστικό σύστημα και παρέχει υπηρεσίες κοινωνικές και πολιτιστικές στα μέλη της και τις οικογένειές τους.

Σκοπός της επισκέψεως των συνεταιριστικών στελεχών του Καλίνινγκραντ ήταν: 1) Επιμορφωτικός, ενημερωτικός και ανταλλαγή απόψεων για το συνεταιριστικό κίνημα της Ελλάδος και της Ρωσίας, 2) Εμπορικός, για γνωριμία και συζητήσεις με εκπροσώπους Συνεταιριστικών Βιομηχανιών αγροτικών προϊόντων και 3) συζητήσεις για συνεταιριστικές μελέτες, ανταλλαγή φοιτητών, αμοιβαίες επισκέψεις συνεταιριστών και διαλέξεις πανεπιστημιακού επιπέδου στο Καλίνινγκραντ.

Η ομάδα των Ρώσων Συνεταιριστών, υπό τον Βλαντιμίρ Μαντρίκα, πρόεδρο της Ένωσης Καταναλωτικών Συνεταιρισμών του Καλίνινγκραντ και μέλος του Δ.Σ. της Centrosoyus της Ρωσίας, επισκέφθηκε την ΠΑΣΕΓΕΣ, το ΙΣΕΜ, την ΚΕΟΣΟΕ και τα εργοστάσια της ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΗΣ στην Ελευσίνα, της Κοινοπραξίας Οينوπαραγωγών Θηβών στη Θήβα και χυμών PEA-ESPERIDES στο Άργος. Εκ μέρους της Εταιρείας μας, την ομάδα των Ρώσων Συνεταιριστών υποδέχθηκε, ξενάγησε και έλαβε μέρος σε όλες τις συζητήσεις τους με δικούς μας Συνεταιριστές, ο Αντ/δρος του Δ.Σ., καθηγητής κ. Διονύσιος Μαυρογιάννης. Στο επόμενο τεύχος της Σ.Π. θα δημοσιευθεί άρθρο του, σχετικά με τις επισκέψεις, τις συνομιλίες και τις εντυπώσεις της ομάδας των Ρώσων Συνεταιριστών, στην Αθήνα από 8-15 Ιουνίου

**Η αρετή του πολίτη πρέπει να αποβλέπει
στο συμφέρον της πολιτείας**

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ

Προγράμματα για τη Γεωργία:

Δυνατότητες χρηματοδότησης για δράσεις νέων γεωργών

Θεσπίστηκε, για την περίοδο από 1ης Ιανουαρίου 2001 έως 31 Δεκεμβρίου 2004, ενιαίο πρόγραμμα μέσω χρηματοδότησης και προγραμματισμού για τις δράσεις νέων γεωργών:

Σκοπός του Προγράμματος είναι:

- Η διευκόλυνση της εγκατάστασης νέων γεωργών.

Στόχοι:

- Ενθάρρυνση και συγκράτηση των νέων γεωργών.
- Ανάπτυξη οικονομικών δραστηριοτήτων.
- Διατήρηση και δημιουργία θέσεων απασχόλησης.
- Διασφάλιση καλύτερης εκμετάλλευσης του υφιστάμενου εγγενούς δυναμικού.

Προϋποθέσεις:

- Εισιχύσεις για τη διευκόλυνση της εγκατάστασης νέων γεωργών Χορηγούνται έπειτα από υποβολή αίτησης στον Δήμο ή την Κοινότητα του τόπου μόνιμης κατοικίας του νέου γεωργού υπό την προϋπόθεση ότι:
- Ο γεωργός είναι ηλικίας κάτω των 40 ετών. Να έχει ολοκληρώσει τις σπουδές του (άρρενες και θήλεις). Οι άνδρες πρέπει να έχουν εκπληρώσει τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις ή να έχουν απαλλαγεί μόνιμα από αυτές.
- Ο γεωργός διαθέτει ή θα αποκτήσει επαρκή επαγγελματική ικανότητα.
- Δεν έχει μόνιμη εξωγεωργική απασχόληση εξηρημένη ή όχι.
- Το συνολικό οικογενειακό εισόδημα του νέου γεωργού δεν πρέπει να υπερβαίνει το 150% του εκάστοτε ισχύοντος εισοδήματος αναφοράς για το έτος εξέτασης της υποβολής της αίτησης υπό τον όρο ότι το ατομικό του εξωγεωργικό εισόδημα δεν υπερβαίνει το 50% του εισοδήματος αναφοράς.
- Εγκαθίσταται για πρώτη φορά σε δική του γεωργική εκμετάλλευση και παράλληλα αποκτά για πρώτη φορά την ιδιότητα του αρχηγού. Ο όρος της «πρώτης φοράς» εκπληρώνεται, εφόσον η απόκτηση των παραπάνω ιδιοτήτων έχει πραγματοποιηθεί το εξεταζόμενο ή το προηγούμενο έτος και το αργότερο μέχρι την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης ένταξης.
- Είναι μόνιμος κάτοικος Δημοτικού ή Κοινοτικού διαμερίσματος αγροτικής περιοχής που βρίσκεται στα όρια της ευρύτερης περιοχής της εκμετάλλευσης.
- Εντός ενός έτους από την ημερομηνία υπογραφής της ένταξης θα πρέπει:
- Ο γεωργός να ασφαρίζεται στον ΟΓΑ για πρώτη φορά ως κύριο ταμείο ασφάλισης.
- Να εγγραφεί στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων.
- Εντός τριετίας από την ημερομηνία υπογραφής της ένταξης θα πρέπει:
- Ο γεωργός να αναλάβει την υποχρέωση να αποκτήσει ή να συμπληρώσει την επαγγελματική του ικανότητα.
- Να αποκτήσει την ιδιότητα του κατά κύρια απασχόληση γεωργού.
- Θα πρέπει ακόμα να μπορεί να καταδείχθεί η οικονομική βιωσιμότητα της γεωργικής εκμετάλλευσης και να πληρούνται οι ελάχιστες προϋποθέσεις σχετικά με το περιβάλλον, την υγιεινή και την καλή διαβίωση των ζώων.

Οικονομική ενίσχυση:

- Η ενίσχυση κατά την εγκατάσταση μπορεί να περιλαμβάνει:
- Πριμοδότηση πρώτης εγκατάστασης, της οποίας το μέγιστο επιλέξιμο ποσό είναι 25.000 ευρώ.
- Επιδότηση επιτοκίου για τα δάνεια που συνάπτονται προς κάλυψη των δαπανών που απορρέουν από την εγκατάσταση.
- Για την αντιμετώπιση δαπανών πρώτης εγκατάστασης από τους νέους γεωργούς η ενίσχυση χορηγείται με τη μορφή επιδότησης επιτοκίου των δανείων που συνάπτουν οι ενδιαφερόμενοι με οποιοδήποτε πιστωτικό ίδρυμα με τους ακόλουθους όρους: α) διάρκεια επιδότησης μέχρι 15 έτη, β) τα ποσοστά ενίσχυσης του επιτοκίου ανέρχονται για ορεινές και μειονεκτικές περιοχές μέχρι 80% και για τις υπόλοιπες περιοχές μέχρι 60%. Το χαμηλότοκο δάνειο χορηγείται για αντιμετώπιση δαπανών 1^{ης} εγκατάστασης και ειδικότερα για:
 - Αγορά βασικών μηχανημάτων, εργαλείων, ζώων.
 - Ανέγερση γεωργικών κτισμάτων.
 - Εγκατάσταση φυτειών.
 - Αγορά βασικών ειδών για την έναρξη λειτουργίας της γεωργικής εκμετάλλευσης.

1. Αυξημένες ενισχύσεις επενδυτικών δραστηριοτήτων που γίνονται ύστερα από υποβολή και έγκριση Σχεδίου Βελτίωσης. Το συνολικό ύψος της ενίσχυσης, ως ποσοστό του όγκου των επιλέξιμων επενδύσεων, περιορίζεται κατά ανώτατο όριο σε:

- 45% για νέους αγρότες,
- 55% για νέους αγρότες μειονεκτικών περιοχών.

Οι επιλέξιμες δαπάνες αφορούν τις ακόλουθες κατηγορίες:

- Γεωργικά κτίσματα.
- Έγχειρες βελτιώσεις.
- Λοιπές γεωργικές επενδύσεις.

Οι μεγάλοι σταυρώνονται ή πεθαίνουν στην εξορία

Οι παρακάτω μεγάλοι άνδρες της αρχαίας Ελλάδος πέθαναν μεταξύ του 456 και 322 π.Χ.:

Τον δε Ιησού Χριστό εσταύρωσαν οι άνθρωποι!!!

Ο Αισχύλος, ετών 69, εις την εξορίαν.

Ο Ευριπίδης, ετών 77, εις την εξορίαν.

Ο Ηρόδοτος, ετών 79, εις την εξορίαν.

Ο Αναξαγόρας, ετών 72, εις την εξορίαν.

Ο Αριστοφάνης, ετών 63, εις την εξορίαν,
από πείνα.

Ο Πυθαγόρας, ετών 70, εις την εξορίαν,
από πείνα.

Ο Πλάτων, ετών 80, εις την εξορίαν.

Ο Ισοκράτης, ετών 99 εις την εξορίαν.

Ο Σωκράτης, ετών 77, ήπιε το κώνειον.

Ο Σοφοκλής, εις την εξορίαν, από πείνα.

Ο Αριστείδης, εις την εξορίαν, από πείνα.

Ο Θεμιστοκλής, εις την εξορίαν.

Ο Περικλής παρητήθη, λόγω κατηγορίας.

Ο Φειδίας εις την φυλακήν.

Ο Ικτίνος εις την εξορίαν.

Ο Θουκυδίδης εις την εξορίαν.

Ο Αλκιβιάδης εις την εξορίαν.

Ο Δημοσθένης πήρε δηλητήριο.

Αιτία θανάτου ο φθόνος και η αχαριστία των Ελλήνων.

(από το ΣΕΡΡΑΪΚΟ ΘΑΡΡΟΣ της 27.3.2001)

ΑΓΡΟΤΟΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΙΔΗ ΣΕ ΕΙΣ

Απ' αυτή τη στήλη θα δημοσιεύουμε σε κάθε έκδοση του περιοδικού μας, ειδήσεις αγροτοσυνεταιριστικού ενδιαφέροντος χωρίς δικά μας σχόλια. Οι ειδήσεις αυτές θα έχουν συνεχή αρίθμηση

34. Τα καθαρά κέρδη της ΣΕΚΕ (προ φόρων) για τη χρήση 2000 έφθασαν στο ποσό των 3.116.099.055 δρχ. έναντι ποσού δρχ. 901.937.824 της χρήσης 1999.

Επίσης σύμφωνα με τα στοιχεία του ισολογισμού χρήσης 2000. Το πάγιο ενεργητικό αυξήθηκε από 4.666.893.742, σε 4.927.713.754 δρχ. και τα ίδια κεφάλαιά της, από 5.484.527.838 σε 6.936.756.820 δρχ.

Ο Ισολογισμός της ΣΕΚΕ χρήσης 2000

Εξ άλλου οι μακροχρόνιες υποχρεώσεις της από 589.784.552 μειώθηκαν σε 472.443.592 δρχ.

Ενώ οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της αυξήθηκαν από 8.496.213.997 σε 11.628.594.258 δρχ. και το κυκλοφοριακό ενεργητικό από 10.709.508.702 σε 14.945.736.377.

Η ΣΕΚΕ είναι από τις λίγες Συνεταιριστικές Εταιρείες που επί σειρά ετών εμφανίζει μόνο κέρδη στον ισολογισμό της. Είναι αμιγώς Συνεταιριστική (του αγροτικού χώρου) έχει 16 μετόχους Ενώσεις Αγροτικών Συνεταιρισμών και έχει καταθέσει αίτηση για την εισαγωγή της στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών.

Όλα τα στοιχεία της Συνεταιριστικής μας αυτής Εταιρείας είναι ικανοποιητικά και η πρόοδος εμφανής.

35. Ανάγκη ξένων εργατικών χεριών που σύμφωνα με έρευνα του υπουργείου Γεωργίας φτάνουν τους 1.300.000 έχει η ελληνική γεωργία. Στον αριθμό αυτό ανέρχεται επίσης η συμμετοχή των αλλο-

δαπών εργατών που απασχολούνται σε πάσης φύσεως αγροτικές εργασίες.

Μάλιστα διαπιστώνεται ότι σε πολλές περιοχές ο αριθμός των ξένων εργατών είναι τόσο υψηλός που πλησιάζει αυτόν των κατοίκων και τείνει να αλλοιωθεί ακόμη και ο τοπικός πληθυσμός.

Ενδεικτικό είναι ότι στο νομό Αιτωλο-ακαρνανίας εργάζονται σε ετήσια βάση 155.600 ξένοι εργάτες, ενώ συνολικά οι κάτοικοι του νομού φθάνουν τους 223.285.

Επίσης στο νομό Χαλκιδικής απασχολούνται στη γεωργία 65.620 ξένοι εργάτες και ο πληθυσμός φθάνει τους 107.432.

Η έρευνα που πραγματοποιήθηκε υπό την εποπτεία του γενικού γραμματέα του υπουργείου Γεωργίας κ. Λ. Λαμπρόπουλου, δημιουργεί προϋποθέσεις για τη μονιμοποίηση της παραμονής ξένων εργατών, ιδιαίτερα κατά τις περιόδους αιχμής των καλλιεργειών.

Οι ανάγκες σε ξένο εργατικό δυναμικό

Μήνας	Σύνολο
Ιανουάριος	92.787
Φεβρουάριος	85.632
Μάρτιος	88.389
Απρίλιος	95.654
Μάϊος	103.560
Ιούνιος	110.469
Ιούλιος	121.224
Αύγουστος	129.236
Σεπτέμβριος	126.549
Οκτώβριος	121.699
Νοέμβριος	112.803
Δεκέμβριος	111.596
Σύνολο	1.299.598

36. Ένα από τα αγροτικά προϊόντα που έχουν αξιόλογη παρουσία όσον αφορά στη διάθεση της παραγωγής του στην αγορά, εξασφαλίζοντας ικανοποιητικό εισόδημα στους καλλιεργητές, αποτελεί το σπαράγγι. Είναι ένα από τα προϊόντα που κατέχουν εξέχουσα θέση στις ελληνικές εξαγωγές αγροτικών προϊόντων.

Πηγή

σημαντικού

εισοδήματος

το σπαράγγι

Παρόλα αυτά, μείωση παρουσίασε την τελευταία διετία η καλλιέργεια σπαραγγιού. Οι καλλιεργηθείσες εκτάσεις μειώθηκαν κατά 20% την διετία 1999–2000 ενώ ο όγκος παραγωγής κατά 20%—25%.

Η μείωση της καλλιέργειας οφείλεται κατά κύριο λόγο στην παλαιότητα – ωρίμανση των φυτειών, στην τεχνική των καλλιεργειών – καθώς και στο ότι η αντικατάσταση των φυτειών απαιτεί μεγάλο χρονικό διάστημα.

Σημαντική παράμετρος της πωτικής πορείας των καλλιεργειών ήταν και η υποχώρηση των τιμών των ελληνικών σπαραγγιών στην Ευρωπαϊκή Ένωση, την τελευταία διετία, εξαιτίας του ανταγωνισμού που δέχθηκαν από εκείνα της Γερμανίας, Γαλλίας και Ισπανίας. Το ενθαρρυντικό για φέτος είναι ότι οι ανταγωνίστριες χώρες Ισπανία και Γαλλία έχουν όψιμες παραγωγές ενώ η γερμανική παραγωγή σπαραγγιού, πλήττεται από τις κακές καιρικές συνθήκες που επικρατούν εκεί.

Η καλλιεργούμενη έκταση στην επαρχία Νέστου, καταλαμβάνει 8.600 στρέμματα, παρουσιάζοντας σταδιακή ανάκαμψη, ενώ οι τιμές κυμαίνονται μεταξύ 6 με 8 γερμανικά μάρκα.

37. Τη μεταβίβαση όλων των περιαιστικών δασών στη δικαιοδοσία των ΟΤΑ ανακοίνωσε ο υπουργός Γεωργίας Γιώργος Ανωμερίτης κατά τη διάρκεια εκδήλωσης με θέμα τα περιαιστικά δάση και το ρόλο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Στους δήμους η διαχείριση των περιαιστικών δασών

Όπως επισήμανε ο Γ. Ανωμερίτης, θα κατατεθεί σχέδιο νόμου με το οποίο θα παραχωρείται η διαχείριση όλων των περιαιστικών δασών, όπως τα άλση, οι κήποι και οι δενδροστοιχίες, στους δήμους, οι οποίοι θα είναι υπεύθυνοι για την προστασία και τον καθαρισμό τους.

Στην ίδια εκδήλωση υπογράφηκε από τον ίδιο πλαίσιο προγραμματικής σύμβασης για τη διαχείριση περιαιστικών δασών με 38 δημάρχους της Περιφέρειας, ενώ, όπως έγινε επίσης γνωστό, η Περιφέρεια Απικής θα χορηγήσει στους δήμους και τις κοινότητες του νομού έκτακτη οικονομική ενίσχυση ύψους 1,2 δισ. δρχ. προκειμένου να λάβουν μέτρα αντιπυρικής προστασίας.

38. Με ανακοίνωσή του ο Οργανισμός Γεωργικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης Κατάρτισης και Απασχόλησης «Η ΔΗΜΗΤΡΑ» στον οποίον υπάγονται τα ημερήσια τεχνικά Επαγγελματικά Εκπαιδευτήρια (ΤΕΕ) Α' κύκλου (Εποπτείας Υπουργείου Γεωργίας), που λειτουργούν σύμφωνα με το Νόμο 2640/1998, κάνει γνωστό ότι τα ΤΕΕ και οι αντίστοιχες ειδικότητες που θα λειτουργήσουν κατά το σχολικό έτος 2001—2002 είναι:

Λειτουργία

Τεχνικών

Επαγγελματικών

Εκπαιδευτηρίων,

Εποπτείας

Υπουργού

Γεωργίας

1. Τεχνικό Επαγγελματικό Εκπαιδευτήριο Συγγρού.

Ειδικότητες: α) Τεχνικών ανθοκηπουρικής, β) Τεχνιτών Μελισσοκομίας.

Διεύθυνση: Κηφισίας 182 - 14562 Μαρούσι.
Τηλ. 01/80.12.701 και 80.87.185. Fax: 01/8087.185.

2. Αβερύφειο Τεχνικό Επαγγελματικό Εκπαιδευτήριο Λάρισας.

Ειδικότητες: α) Τεχνιτών Αγροτικών Μηχανημάτων. β) Τεχνιτών Ζωοτεχνικής.

Διεύθυνση: 4" χλμ. Οδού Τρικάλων – 41500 Λάρισα. Τηλ. 041/611.092 και 611.093. Fax 041/611092.

3. Γαλακτοκομικό Τεχνικό Επαγγελματικό Εκπαιδευτήριο Ιωαννίνων.

Ειδικότητες: Τεχνιτών Τυροκομίας – Γαλακτοκομίας.

Διεύθυνση: Εθνικής Αντίστασης 3 – 45500 Κατοικά Ιωαννίνων. Τη. 0651/92.219. Fax 0951/93362.

4. Γεωργικό Τεχνικό Επαγγελματικό Εκπαιδευτήριο Νεμέας.

Ειδικότητες: Τεχνιτών Αμπελουργίας – Οινotecχνίας.

Διεύθυνση: Μαθητικής Εστίας 37 – 20500 Νεμέα. Τηλ. 0746/23.072. Fax 0746/23032.

5. Τεχνικό Επαγγελματικό Εκπαιδευτήριο Βλάστης Κοζάνης.

Ειδικότητες: Τεχνιτών Ζωοτεχνικής.

Διεύθυνση: ΚΕΓΕ Κοζάνης (Από 1/12 έως 31/3 και 10/6 έως 31/8 κάθε χρόνο) 50100 Λευκόβρυση Κοζάνης. Τηλ. 0461/22.663. Fax 0461/22663.

Βλάστη Κοζάνης (Από 1/9 έως 30/11 και 1/4 έως 9/6 κάθε χρόνο) 50100 Βλάστη Κοζάνης. Τηλ. 0463/92.080. Fax 0463/92080.

6. Τεχνικό Επαγγελματικό Εκπαιδευτήριο Δράμας.

Ειδικότητες: Τεχνιτών Φυτών Μεγάλης Καλλιέργειας.

Διεύθυνση: 5" χλμ. Δράμας – Θεσ/νίκης (ΚΕΓΕ Δράμας) 66100 Δράμα. Τηλ. 0521/83.234. Fax 0521/83234.

7. Τεχνικό Επαγγελματικό Εκπαιδευτήριο Ορεστιάδας.

Ειδικότητες: Τεχνιτών Παραγωγής Ζωοτροφών.

Διεύθυνση: Σοφοκλέους 7 (ΚΕΓΕ Ορεστιάδας) 68200 Ορεστιάδα. Τηλ. 0552/26.004. Fax 0552/26004.

8. Τεχνικό Επαγγελματικό Εκπαιδευτήριο Κρήτης.

Ειδικότητες: Τεχνιτών Θερμοκηπίων

Διεύθυνση: Πρακτικό Γεωργικό Σχολείο Γορτύνας Μεσσαράς, 70012 Μεσσαρά Κρήτης. Τηλ. 0892/31.259. Fax 0892/31259.

9. Τεχνικό Επαγγελματικό Εκπαιδευτήριο Κομοτηνής.

Ειδικότητες: Τεχνιτών Μεταποίησης – Τυποποίησης τοπικών προϊόντων σε οικογενειακή μορφή.

Διεύθυνση: Οδός Πλαστήρα (ΚΕΓΕ Κομοτηνής), 69100 Κομοτηνή. Τηλ. 0531/26561. Fax 0531/81330.

10. Τεχνικό Επαγγελματικό Εκπαιδευτήριο Λέσβου.

Ειδικότητες: Τεχνιτών Παραγωγής Προϊόντων Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης και παραγωγής Ιδιοτυπικών Προϊόντων.

Διεύθυνση: 81200 Πλωμάρι Λέσβου. Τηλ. 0252/33.363. Fax 0252/33363.

11. Τεχνικό Επαγγελματικό Εκπαιδευτήριο Καρπενήσιου.

Ειδικότητες: Στελεχών ηπιών μορφών αγροτουρισμού.

Διεύθυνση: Προφύτης Ηλίας (Εγκαταστάσεις Ευρυτανίας Α.Ε.), 36100 Καρπενήσι. Τηλ. 0237/80.490. Fax 0237/80490.

12. Τεχνικό Επαγγελματικό Εκπαιδευτήριο Καλαμπάκας.

Ειδικότητες: Τεχνιτών Ξυλογλυπτικής – Διακοσμητικής Επίπλου.

Διεύθυνση: 42200 Καλαμπάκα. Τηλ. 0432/22.781. Fax 0432/22781.

13. Τεχνικό Επαγγελματικό Εκπαιδευτήριο Καρδίτσας.

Ειδικότητες: Τεχνιτών Φυτών Μεγάλης Καλλιέργειας και Μεταποίησης Αγροτικών Προϊόντων.

Διεύθυνση: Ταυρωπού 77 (ΚΕΓΕ Καρδίτσας), 43100 Καρδίτσα. Τηλ. 0441/40.939. Fax 0441/41993.

Στα παραπάνω Τ.Ε.Ε. Α' κύκλου εγγράφονται απόφοιτοι τουλάχιστον Γυμνασίου ή άλλου ισότιμου σχολείου. Η φοίτηση είναι διετής. Οι αιτήσεις για εγγραφή των μαθητών υποβάλλονται στις έδρες των Τ.Ε.Ε., από 1—13 Ιουνίου και 1—14 Σεπτεμβρίου. Η επιλογή των μαθητών γίνεται σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο των Τ.Ε.Ε.

Το διδακτικό έτος αρχίζει στις 21 Σεπτεμβρίου και τελειώνει στις 25 Ιουνίου του επομένου έτους.

Οι ενδιαφερόμενοι για περισσότερες πληροφορίες (δικαιολογητικά που πρέπει να προσκομίσουν κ.λπ.) μπορούν να απευθύνονται στη γραμματεία των Τ.Ε.Ε.

«SINETERISTIKI PORIA»

COOPERATIVE REVIEW

Published by the «FRIENDS OF COOPERATION SOCIETY»,
14 Efpolidos Str., 105 52 Athens Greece.

CONTENTS OF No 62/2001

☐ Sellianakis, G.: The abolishment of the supervising Council of ASO (Agricultural Associated Organisation) Marks a new course in the administrative and mangement function	65 – 71
☐ Sellianakis, G.: ATE (Agricultural Bank of Grece), now the bank of all.	73 – 78
☐ Bebis, K.: The share holding change of ATE (Agricultural Bank of Greece)	78 – 79
☐ Noutsias G.: The necessity of changes in restructuring the processing of table olives	81 – 83
☐ Bikos Th.: 1000 words	84
☐ Sellianakis G.: «Good laws make good factories	85 – 86
☐ Havdoulas K.: The associations movenemt and the methods of its handling	87 – 88
☐ Dermitzakis M.: The environment transmits S.O.S.	89
☐ ISEM: Report of the Board for the year 2000	91 – 95
☐ Sellianakis G.: The associated olive oil processing plants should be modernised	97 – 100
☐ Readers: Comments on the article «Mothers shoud return home»	101 – 102
☐ Charitos Th.: Quality Service to customers	103 – 104
☐ Sellianakis G.: After all, let each one of us control himself	105 – 106
☐ Charitos Th.: If you do not have an old man in your house, go and by one	107
☐ Anonymous: «Reminiscences»	109 – 110
☐ Fragiadoulakis G.: To OURS (They ask us and we respond)	111 – 112
☐ Editor:	
– Between us: Briefing for the members of the Union of Friends of Associations	113 – 114
– Possibilities fori financtal support to young farues activities	115 – 116
– Big ones either crossed or die in exile	116
– News from the Agricultural Associations	117 – 119
– Contents in English – Profile of the journal	120

«ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ»

ΔΡΑΣΗ - ΙΔΕΟΛΟΓΙΑ - ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Τρίμηνη έκδοση Επιστημονικού - Ιδεολογικού προβληματισμού

Ιδιοκτήτης: ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΩΝ ΦΙΛΩΝ ΤΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΣΜΟΥ

Γραφεία: Ευπόλιδος 14 (3ος όρ.) - Αθήνα 105 52 • Τηλ. 3226.976

Εκδότης - Διευθυντής: ο Πρόεδρος του Δ.Σ. της Εταιρείας:

Γεωργ. Σελλιανάκης, οδός Καραολή Δημητρίου 4 - Μελίσσια • Τηλ. 8042.439 • Τ.Κ.151 27

Επιμέλεια: για τη συγκέντρωση της ύλης, έκδοση, κυκλοφορία και τα οικονομικά του περιοδικού: *Συντακτική Επιτροπή από τους:*

Γεώργιο Β. Σελλιανάκη, Απόστολο Τρ. Ράντσιο και Αθανάσιο Α. Μπίκο

ΕΤΗΣΙΕΣ ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ:

- Για Ενώσεις Συνεταιρισμών, Κεντρικές Οργανώσεις, Τράπεζες, Οργανισμούς : (όχι κατώτερες των 10.000 δρχ).
- Για πρωτοβάθμιους Συνεταιρισμούς, άλλα νομικά πρόσωπα: (οχι κατώτερες των 5.000 δρχ).
- Για άτομα (όχι κατώτερες των 4.000 δρχ). • Για φοιτητές και νέους αγρότες (2.000 δρχ.)
- *Εμβάσματα με ταχυδρομική επιταγή στον Ταμία της Εταιρείας Φίλων Συνεργατισμού κ. Γ. Καφετζάκη, οδός Θράκης 30 - Νέα Σμύρνη 17 121 (τηλ. 93.55.394).*

Τυπογραφείο: *Νικήτα Κ. Καράλη, Γερανίου 7 - Τηλ. - FAX: 5233.965 • Κυκλοφορία: Ιούλιος 2001*

ΤΟ ΕΛΑΦΡΥΤΕΡΟ ΜΕ ΒΙΟ-FILTER

1 και 1 BF

ΠΙΣΣΑ: 1mg

ΝΙΚΟΤΙΝΗ: 0.1mg

ULTRA
ONE

Το Υπουργείο Υγείας προειδοποιεί:

ΤΟ ΚΑΠΝΙΣΜΑ ΒΛΑΠΤΕΙ ΣΟΒΑΡΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ

αγροτική τράπεζα

Αν ξέρατε την αγροτική, καιρός να γνωρίσετε την τράπεζα.

Σύγχρονη τραπεζική αντίληψη, παροχή ολοκληρωμένων τραπεζικών υπηρεσιών, ανταγωνιστική τιμολογιακή πολιτική, φιλική εξυπηρέτηση και σιγουριά που εγγυάται ένας πανίσχυρος όμιλος. Καιρός να γνωρίσετε το σημερινό πρόσωπο της Αγροτικής Τράπεζας, σε ένα από τα 444 καταστήματα σε όλη την Ελλάδα.

Καιρός να γνωρίσετε την τράπεζα που καλύπτει τις μικρές και μεγάλες ανάγκες κάθε Έλληνα.

McCANN/ASHLEY

ΑΓΡΟΤΙΚΗ
ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.

Γ Ο Ν Ι Μ Η Δ Υ Ν Α Μ Η

www.ate.gr